

נספח 1 - ההתערבות צ'יב (שכתוב)

לפני 15 שנה היה הבנקאי עשיר ופזרן. כיום בגלל משחקים בבורסה והימורים היו לו הרבה חובות והוא כבר לא עשיר כפי שהיה לפני 15 שנה, אלא בנקאי בינוני שעוקב אחרי עלייה וירידה של מניות הבורסה. הבנקאי החליט שהוא חייב להרוג את האסיר על מנת שמצבו הכלכלי לא יהיה חמור מאוד. השעה הייתה שלוש בלילה. הבנקאי יצא בזהירות אל אגף הכלא וקרא לשומר. השומר לא ענה. הבנקאי עלה במדרגות ונכנס לאגף, הצית גפרור והסתכל לחדרו של האסיר. האסיר ישב ליד השולחן, לא נע ולא זז. הבנקאי פתח את הדלת במפתח שהיה שמור אצלו בכספת ונכנס אל החדר.

האסיר היה רזה מאוד, שערו היה ארוך ומסולסל. צבע פניו היה צהוב, גבו ארוך וצר, פניו היו מצומקות ושערו היה שיער שיבה. אי אפשר היה להאמין שהוא היה רק בן ארבעים. ראשו היה מורכן על השולחן ולפניו היה מונח דף נייר שכתוב בכתב קטן.

- "אדם עלוב" חשב הבנקאי... "אשכיב אותו על המיטה, ואלחץ על פניו את הכרית, אבל אולי כדאי שאקרא קודם מה כתוב בפתק". הבנקאי לקח את הדף מהשולחן וקרא: "מחר בשתיים עשרה בצהריים אחזור להיות אדם חופשי, אחרי 15 שנה קראתי את כל הספרים ואני יודע שאני חכם מכולם... אז אני בז לכם ולעולם שלכם, לכן אני מוותר על שני המיליונים, שפעם חשבתי שהם הדבר הטוב ביותר שיכול לקרות לי ועכשיו אני מבין שהם רק כסף הרסני... כדי לבטל את ההתערבות אצא מכאן 5 שעות לפני 12 בצהריים ואפר את החוזה..."

הבנקאי הניח את הדף חזרה על השולחן, נשק לאיש המוזר על ראשו, פרץ בבכי ויצא מן האגף. הוא התמלא בזלזול ובעצמו ולמחשבותיו להרוג את האסיר. הוא חזר לביתו ולא הצליח להירדם.

למחרת בשעה שבע בבוקר באו השומרים והודיעו שהאסיר ברח מן הכלא ונעלם. הבנקאי הלך עם השומרים לכלא כדי לבדוק שהאסיר באמת ברח וכדי למנוע וויכוחים מיותרים לקח מעל השולחן את מכתב הוויתור ונעל אותו בכספת.

המסר: הבידוד והניתוק מכל קשר ומגע אנושי גרמו לעורך הדין לאבד את חיותו ואת שמחת חייו ולהבין שכל הדברים האחרים שהיו חשובים לו מאד עד לפני המאסר אינם שווים כל עוד הוא בבדידות.

היה זה בלילה סתווי קודר. הבנקאי הזקן הסתובב בחדרו ונזכר במסיבה שערך בסתיו לפני 15 שנה. במסיבה ההיא היו הרבה אנשים נבונים ששוחחו על הרבה נושאים. בין השאר דיברו על עונש מוות. רוב האורחים התנגדו לעונש מוות ואמרו שכדאי להחליף אותו במאסר עולם. הבנקאי לא הסכים אתם ואמר שעונש מוות עדיף על מאסר עולם, מכיוון שהוצאה להורג ממיתה בבת אחת ואילו מאסר עולם מוצא את נשמתך לאט לאט.

בין האורחים היה עורך דין צעיר כבן 25 והוא אמר: "אני הייתי בוחר במאסר עולם... עדיף לחיות בתנאים קשים מאשר לא לחיות בכלל". אז פרץ וויכוח סוער. הבנקאי צעק לעבר עורך הדין: "לא נכון, אני מתערב על שני מיליונים שלא תוכל לשבת אפילו 5 שנים". עורך הדין השיב: "אני מתערב שאוכל לשבת אפילו 15 שנה". "מצוין" ענה הבנקאי - "שימו לב רבותי אני שם שני מיליונים" - "אני מסכים" אמר עורך הדין וההתערבות המשונה הזאת התקיימה. הבנקאי היה עשיר מאוד, מפונק וקל דעת והתלהב מאוד מההתערבות.

וכעת אחרי 15 שנה חשב הבנקאי על כל זה ושאל את עצמו: "מי היה צריך את ההתערבות הזו, לא חבל שעורך הדין בזבז 15 שנים מחייו ואני אמור להפסיד שני מיליון?... זו הייתה שטות מצדי." (ומצדו תאוות בצע).

התנאים שקבעו למאסר היו ברורים ומדויקים. עורך הדין היה צריך להיות 15 שנה בבידוד והוא יכול להחזיק כלי נגינה, ספרים, יין, טבק ועיתונים. הוא היה צריך להיות בכלא 15 שנה בדיוק עד שעה שתיים עשרה בצהריים. אפילו אם יצא שתי דקות לפני המועד שנקבע הבנקאי ינצח בהתערבות ולא ישלם לו.

בשנה הראשונה עורך הדין היה בודד מאוד. הוא היה מנגן בפסנתר, שותה יין וקורא ספרי

בלשים ואהבה. בשנה השנייה כבר לא ניגן. אחרי חמש שנים במיטתו אכל ושתה. רק אחרי שש שנים התחיל האסיר ללמוד שפות והיסטוריה. אחר כך קרא את התנ"ך, ספרי לימוד כמו רפואה ועוד.

הזמן חלף הבנקאי חשב בלבו: "מחר ב21 הוא יוצא לחופשי. לפי ההסכם אצטרך לשלם לו שני מיליון, ואם אשלם אשאר בלי כלום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסידי - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בהקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 1

נושא השיעור
אני שייכת - יש לי כוח!

נספח 2 - קבוצות השתייכות

בית הספר

חברה

משפחה

חב"ד

עם ישראל

קהילה

אחות
התמימים

בנות חב"ד

שורה
ראשונה

ארץ ישראל

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בהקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 1

נושא השיעור

אני שייכת - יש לי כוח!

נספח 3 - דף עיגולים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!
אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי
נושא משנה - ערכים בהקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 1

נושא השיעור
אני שייכת - יש לי כוח!

נספח 4 - מראה לוח

✓ מייצג את מס' הפעמים שהפריט חוזר על עצמו.

משפחה	חברה	חב"ד	בית הספר....
אהבה ✓✓✓	הנאה ✓✓	גאוות יחידה	יכולת לימודית ✓✓
הכלה	סיפוק	הכוונה	הנאה
כוח ✓✓	שמחה ✓		הכוונה
שמחה			תמיכה
הכוונה			

משימה:

קראו את הסיפור ומלאו את המשימות שאחריו.

חברים או מוות

לאחר שבעים שנה התעורר, וראה כי עץ החרובים שנטע האיש, כבר הוציא פירות... הבין חוני כי ישן במשך שבעים שנה. הוא הלך לביתו וברר אם בנו עדיין חי, האנשים ענו לו כי הוא נפטר מזמן...

בצר לו, פנה לבית המדרש שם למדו החכמים סוגיה.

אחד מהלומדים העיר: "הסוגיה ברורה ומובנת כמו בזמנו של חוני המעגל, שידע לענות על כל קושיה ולפתור כל בעיה שהיא". אמר להם חוני: "אני הוא חוני!", אך הם לא האמינו לו.

חוני חש עצמו בודד ואומלל. מרוב צער הוא התפלל לה' שייטול את נשמתו. "עדיף למוות ובלבד שלא להמשיך ולחיות כך" אמר. שמע ה' לתפילתו של חוני והוא נפטר מהעולם. על כך אמרו חז"ל: או חברותא (=או חברה) או מיתותא (=או מוות).

(מעובד על פי תענית כ"ג / א').

מסופר בגמרא על חוני המעגל שקרא בתהילים כי דוד המלך משווה את שבעים שנותיה של גלות בבל - לחלום.

"האם ייתכן להמשיל תקופה כל כך ארוכה של שבעים שנה לחלום? האם ייתכן שינה שתימשך שבעים שנה?" תהה.

בעודו עסוק במחשבות אלה, פגש באדם שנטע עץ חרובים. "מתי יגדלו פירותיו של עץ זה?" שאל. "בעוד שבעים שנה", ענה האיש. "מדוע אתה נוטע את העץ, וכי סבור אתה שתחיה עוד שבעים שנה?" התפלא חוני. "לא", אמר האיש, "כמו שסבי נטע בשבילי, נוטע אני בשביל נכדיי".

לפתע נפלה על חוני תרדמה עמוקה. הוא ישן במשך שבעים שנה!

א. עירכו בקבוצתכם דיון:

- מה היו רגשותיו של חוני לאחר שגילה כי כל בני דורו כבר נפטרו?
- מדוע לדעתכם ביקש חוני למוות?
- מה אתם הייתם עושים במקומו?
- האם קרה לכם מקרה שהגעתם למקום שבו הרגשתם זרים, כיצד נהגתם?
- מדוע לדעתכם החברה חשובה לאדם?

ב. חז"ל אמרו בעקבות הסיפור - "או חברותא או מיתותא". חישבו על סיסמה אחרת שמתארת את מקומם של החברה והחברים לאדם.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

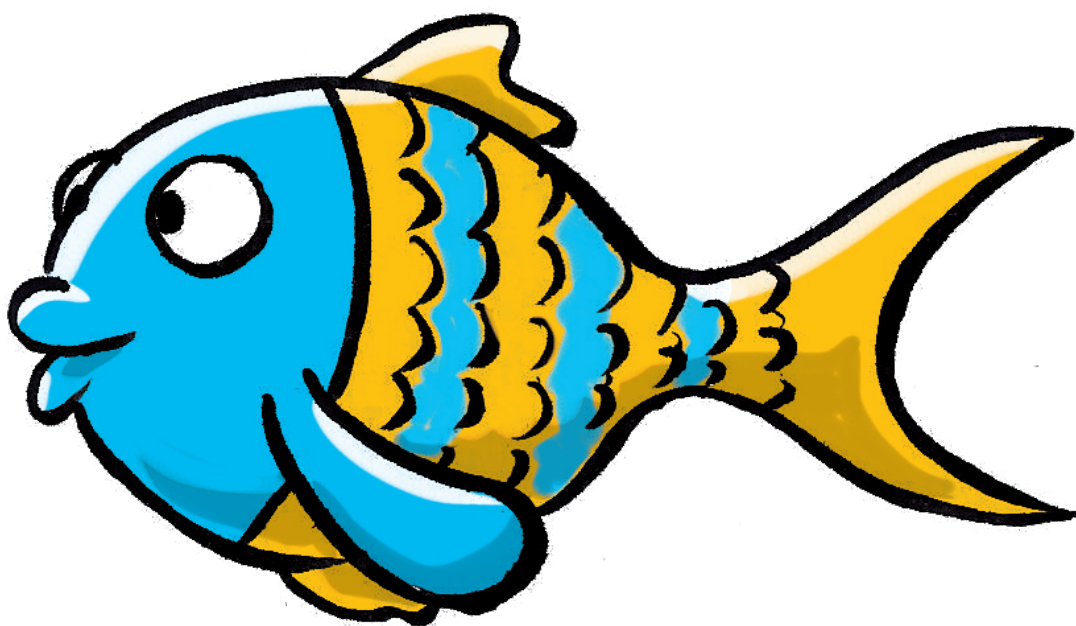
נספחים

נושא השיעור

להיות שייכים לעם היהודי

שיעור 2

נספח 1 - תמונות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 2

נושא השיעור
להיות שייכים לעם היהודי

נספח 1 - תמונות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור

להיות שייכים לעם היהודי

שיעור 2

נספח 1 - תמונות

נושא השיעור
להיות שייכים לעם היהודי

נספח 2 - דף עבודה

ידיעות על אובדן או אי אמון בקבוצות ההשתייכות
מצאו את המשותף לכל הידיעות.

special מיוחד

תקדים: חברויות מאכזבות הובילו חייל להתאבדות.

עולה כי יום ynet מפרטי החקירה שהגיעו לידי לפני המעשה הביע החייל מצוקה. חבריו מצאו אותו במגורי החיילים כשהוא ממרר בבכי, ומספר על ידידים מאכזבים. למחרת ניצל החייל רגע שבו הושאר לבדו ולצדו נשקו של קצין הפלוגה, וירה בעצמו למוות.

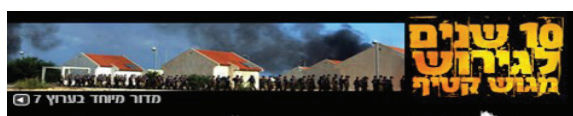
חנן גרינברג פורסם: 09:51, 19.04.07

politics פוליטי-מדיני

גביש איבד את משפחתו בפיגוע

"זה קרה במוצאי חג הפסח" שחזר גביש בשיחה. "מחבל חדר לחדר בבית שלנו באלון ynet". מורה ורצח את שני הוריי, את סבי וסבתי ואת אחי הבכור. אני יצאתי מהבית דקות לפני שזה קרה." "האירוע הקשה מלווה אותי כל היום וכל הזמן", אומר גביש. "פשוט איבדתי משפחה".

פורסם: 13:54, 05.02.06 nety

תלמידי גוש קטיף שעדיין לא יצאו מהטראומה

ד"ר יצחק ציטרין חקר את ההשפעה של הגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון על התלמידים.

ציטרין בדק את השפעת ה"התנתקות" על בני הנוער. הוא מדגיש כי הנוער האמין בהבטחת המדינה 'היה לא תהיה', ובעקבות כך, כשהגירוש כן בוצע, נוצר משבר קשה מאד. "הטראומה יצרה משבר ברגש השייכות למדינה. נוצר אי אימון כלפי המדינה". הוא גם הזכיר כי רבים מבני הנוער נמנעו מלהתגייס לצה"ל בשנים הראשונות שלאחר ההתנתקות.

יואב רימשון

יואב היה בן קיבוץ נאמן למקום ולדרך הקיבוצית. אהב את כנרת ואת החברים ותרם ככל יכולתו לחברה. נהג לכתוב בעלוני כנרת ולהביע דעתו באסיפות. בשנים האחרונות נפגע יואב מיחסם של חברים בקיבוץ, התאכזב מהדרך הקיבוצית, וב-1992 עזב את כנרת ובנה חיים חדשים באזור תל-אביב.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור

להיות שייכים לעם היהודי

שיעור 2

נספח 3 - מכתב של הרבי

"אין מנוס מהעובדה שהקב"ה תיכנת את היהודי, באופן שיוכל לתפקד בצורה טובה רק אם הוא חי סוג של חיים שהם בהתאמה למהות האמתית שלו, היינו באווירה של קדושה כפי שנקבע בתורה. רק אז יכול יהודי להיות מרוצה באמת, תהיה לו שלווה נפש, ויוכל להתמודד עם הבעיות שמתעוררות בחיים, ולמצוא פתרונות עבורם..."

(קטע מעובד ממכתב של הרבי - "מורה לדור נבון" חלק ב עמ' 44-45).

נושא השיעור
להיות שייכים לעם היהודי

נספח 4 - קונפליקטים בין קבוצות השתייכות

קבוצה מספר 1

עכשיו מתקיים מבחן מסכם במתמטיקה, שיקבע את קבלתן של הבנות למגמה. כולן יושבות רציניות כשראשן שקוע בבחינה. רות מבקשת מחני שתעזור לה לפתור את התרגיל האחרון. עיניה מביעות תחינה.

חני עומדת בפני דילמה:

היא רוצה לסייע לרות לעבור את המבחן ולהתקבל למגמה.

העתקה זהו מעשה לא ישר.

'רגש שייכות נצחי נובע מהשתייכות לישות נצח'. כיצד משפט זה יסייע לך לפתור את הדילמה? מה היית מציעה לחני? מה דעת התורה? לו הייתה לחני אפשרות להתייעץ עם רב, מה לדעתך הייתה התשובה?

משימה:

כתבו שיר - 'בית' - המסכם את כרטיס הדילמה.

- על ה'בית' להיות בן ארבע שורות בחרוזים ללא מנגינה.
- ה'בית' יכלול בקצרה את עיקרי הדילמה, הפתרון הרצוי והסיבה לבחירה בו.
- כתבו את ה'בית' בגוף נוכחת (את.. רצונך.. עשי..).

קבוצה מספר 2

את מרגישה רצון עז לפתח את כשרון הריקוד המיוחד שלך. שמעת שבמתנ"ס העירוני מתנהלים לימודי מחול. לימודים אלה יכולים לפתח את כשרונך ולספק לך הנאה רבה, אך הנהלת בית הספר אוסרת את ההשתתפות בפעילות המתנ"ס בשל האווירה והחברה שבו. את מבולבלת ונקרעת בין הרצון להתפתחות האישית שלך ובין הנאמנות למצבך הרוחני.

'רגש שייכות נצחי נובע מהשתייכות לישות נצחית'. כיצד משפט זה יסייע לך לפתור את הדילמה? מה את חושבת על כך? מה לדעתך תציע המשפיעה במקרה זה?

משימה:

כתבו קטע של שיר - 'בית' - המסכם את כרטיס הדילמה.

- על ה'בית' להיות בן ארבע שורות, בחרוזים וללא מנגינה.
- ה'בית' יכלול בקצרה את עיקרי הדילמה (ללא פרטים). הפתרון הרצוי והסיבה לבחירה בו.
- כתבו את הבית בגוף נוכחת (את.. רצונך.. עשי..).

קבוצה מספר 3

מירי נמצאת באירוע של המשפחה המורחבת, הכשרות באולם לא לפי אמות המידה שמירי נוהגת לאכול. בני המשפחה משדלים את מירי לטעום מהמאכלים ואפילו מראים עצמם נפגעים. מירי יושבת באולם אובדת עצות...

חשוב למירי להיות חלק מהמשפחה ולא להיות חריגה, אך מה עם המחויבות להלכה?!

'רגש שייכות נצחי נובע מהשתייכות לישות נצחית'. כיצד משפט זה יסייע לפתור את הדילמה? מה את חושבת על כך? מה לדעתך יציע רב מורה הוראה?

משימה:

כתבו קטע של שיר - 'בית' - המסכם את כרטיס הדילמה.

- על ה'בית' להיות בן ארבע שורות, בחרוזים וללא מנגינה.
- ה'בית' יכלול בקצרה את עיקרי הדילמה (ללא פרטים), הפתרון הרצוי והסיבה לבחירה בו.
- כתבו את הבית בגוף נוכחת (את.. רצונך.. עשי..).

נספח 4 - קונפליקטים בין קבוצות השתייכות - המשך

קבוצה מספר 4

ברחובות השכונה תלויות מודעות המבשרות על הופעת סטנדאפ מצחיקה במיוחד. את וחברותייך קבעתן שהפעם לא תפספסנה. כבר כמה ימים שאתן מדברות על ההופעה הקרבה שתפר את השגרה המשעממת. ביום ההופעה נכנסה המנהלת לכיתה וביקשה בשם הרב להימנע מלהשתתף בהופעה מכיוון שאינה חינוכית. את עומדת בפני דילמה:

חברותייך מתכוונות לצפות בהופעה למרות בקשת הרב ואינך רוצה להיות יוצאת דופן ולהחמיץ ערב חברתי שכזה. גם אם מסכימה שתשתתפי באירוע.

הרב מבקש שלא להשתתף ופירושו של דבר שלקב"ה לא יהיה נחת רוח מערב זה... כיצד את נוטה לפתור את הדילמה?

'רגש שייכות נצחי נובע מהשתייכות לישות נצחית'. כיצד משפט זה יסייע לך לפתור את הדילמה? מה דעתך על כך? מה הייתה אומרת לך המשפיעה לו היית משתפת אותה בלבטויך?

משימה:

כתבו קטע של שיר - 'בית' - המסכם את כרטיס הדילמה.

- על ה'בית' להיות בן ארבע שורות, בחרוזים וללא מנגינה.
- ה'בית' יכלול בקצרה את עיקרי הדילמה (ללא פרטים), הפתרון הרצוי והסיבה לבחירה בו.
- כתבו את הבית בגוף נוכחת (את... רצונך.. עשי...).

קבוצה מספר 5

רבקי מתרגשת כשל"ג בעומר מגיע. הפעם פחות. היא ממש לא יודעת מה לעשות! המשפחה החליטה להתאחד סביב ה'מנגל' ואפילו הדודים מרחוק מגיעים. גם בחוג החברות המצומצם שלה תוכנן 'על האש'. עכשיו גם בית הספר מפרסם התוועדות חסידית לרגל היום. רבקי יודעת בסתר ליבה שנשמתו של רשב"י מתענגת מהתוועדות חסידית יותר מהמנגלים, אבל איך תגיב המשפחה על היעדרותה? והאם באמת היא מתכוונת לפספס ערב עם חברותיה שכולו כיף? 'רגש שייכות נצחי נובע מהשתייכות לישות נצחית'. כיצד משפט זה יסייע לרבקי לפתור את הדילמה? מה דעתך על כך?

משימה:

כתבו קטע של שיר - 'בית' - המסכם את כרטיס הדילמה.

- על ה'בית' להיות בן ארבע שורות, בחרוזים וללא מנגינה.
- ה'בית' יכלול בקצרה את עיקרי הדילמה (ללא פרטים), הפתרון הרצוי והסיבה לבחירה בו.
- כתבו את הבית בגוף נוכחת (את... רצונך.. עשי...).

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור

להיות שייכים לעם היהודי

שיעור 2

נספח - 5 פתיחה וסיום להצגת משימת הכתיבה

בית ראשון - פתיחה

את שמרגישה חלק מהמשפחה ומהחברה
שייכת לבית הספר, למגזר ולקהילה.
שחשה כה שייכת לכולם
מנסה לרצות את כל העולם.

בטח את נתקלת מידי פעם במקרה
מאתגר
ואת צריכה לבחור מי חשוב לך יותר
אז את מתחילה להתלבט ופתאום נזכרת -
שבהשתייכות לה' את יוצאת הכי נשכרת!

בית אחרון - סיום

תחושה של שייכות היא נצרכת
כוח וביטחון בך היא נוסכת
השקיעי בקשר הנצחי והחזק ביותר
ועל פניו אל תעדיפי אחר!
התורה לך נתנה כלים וכוחות
לבחור תמיד את הבחירות המוצלחות 😊

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 2

נושא השיעור
להיות שייכים לעם היהודי

נספח 6 - כרטיסיות מדובבות

מעכשיו בעזרת ה'...

2

בעקבות השיעור אני רוצה מאד...

1

למדתי ש...

4

אחרי השיעור הזה אני מבינה ש...

3

להרגיש שייכת בשבילי זה...

6

אני לוקחת איתי מהשיעור...

5

השיעור חידש לי ש...

8

חשוב לי ביותר להשתייך ל... כי...

7

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 2

נושא השיעור
להיות שייכים לעם היהודי

נספח 6 - כרטיסיות מדובבות

כשאני חושבת על זה שאני שייכת לה'
אני...

10

אני מרגישה שייכת לה' כש...

9

התחברתי ל...

12

היה לי מקרה שבו התלבטתי... (תארי
בקצרה את הדילמה) והחלטתי... אם זה
היה קורה עכשיו הייתי...

11

כחברה אני ממליצה לכן...

13

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

מה רואים בתמונה?

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

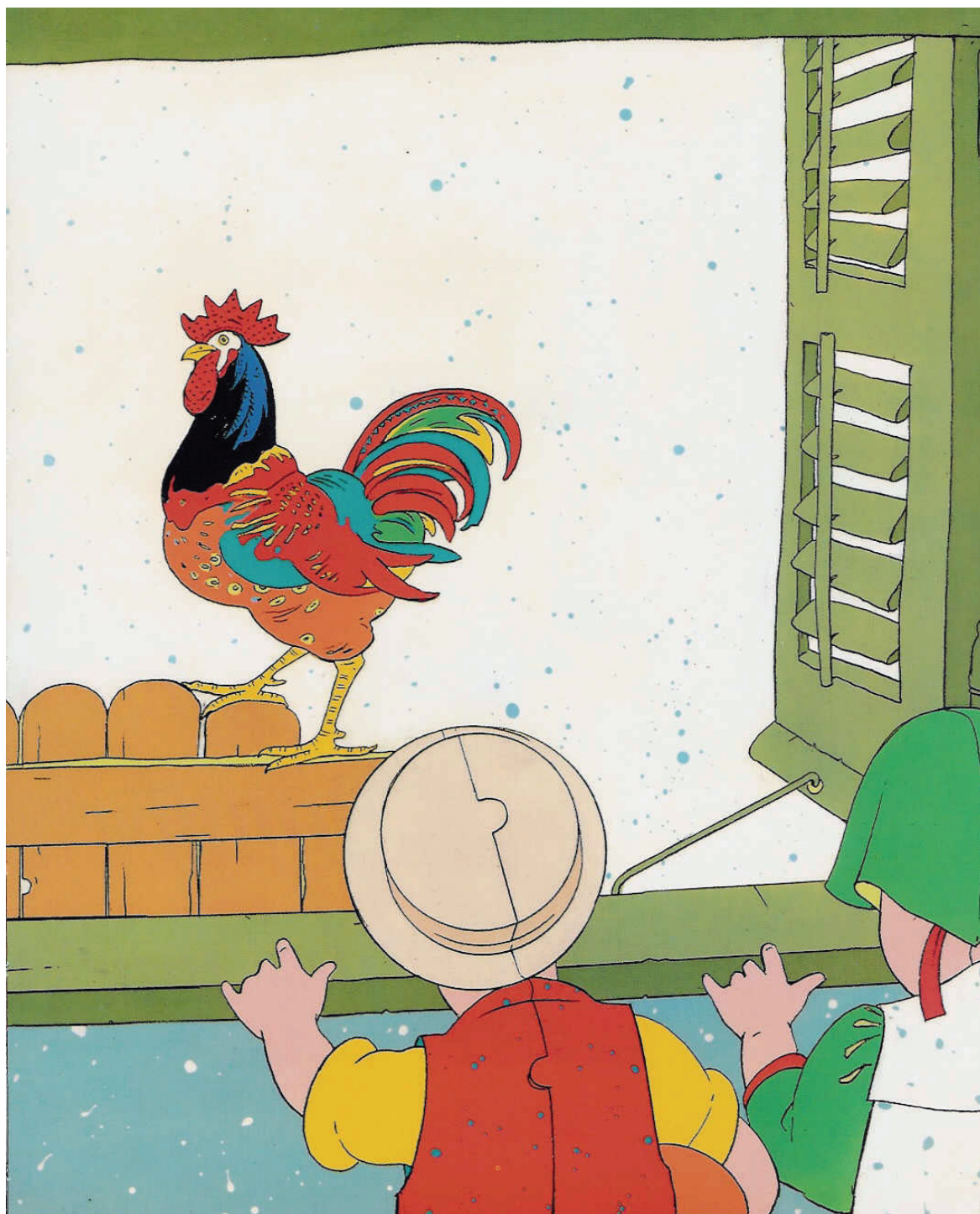
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

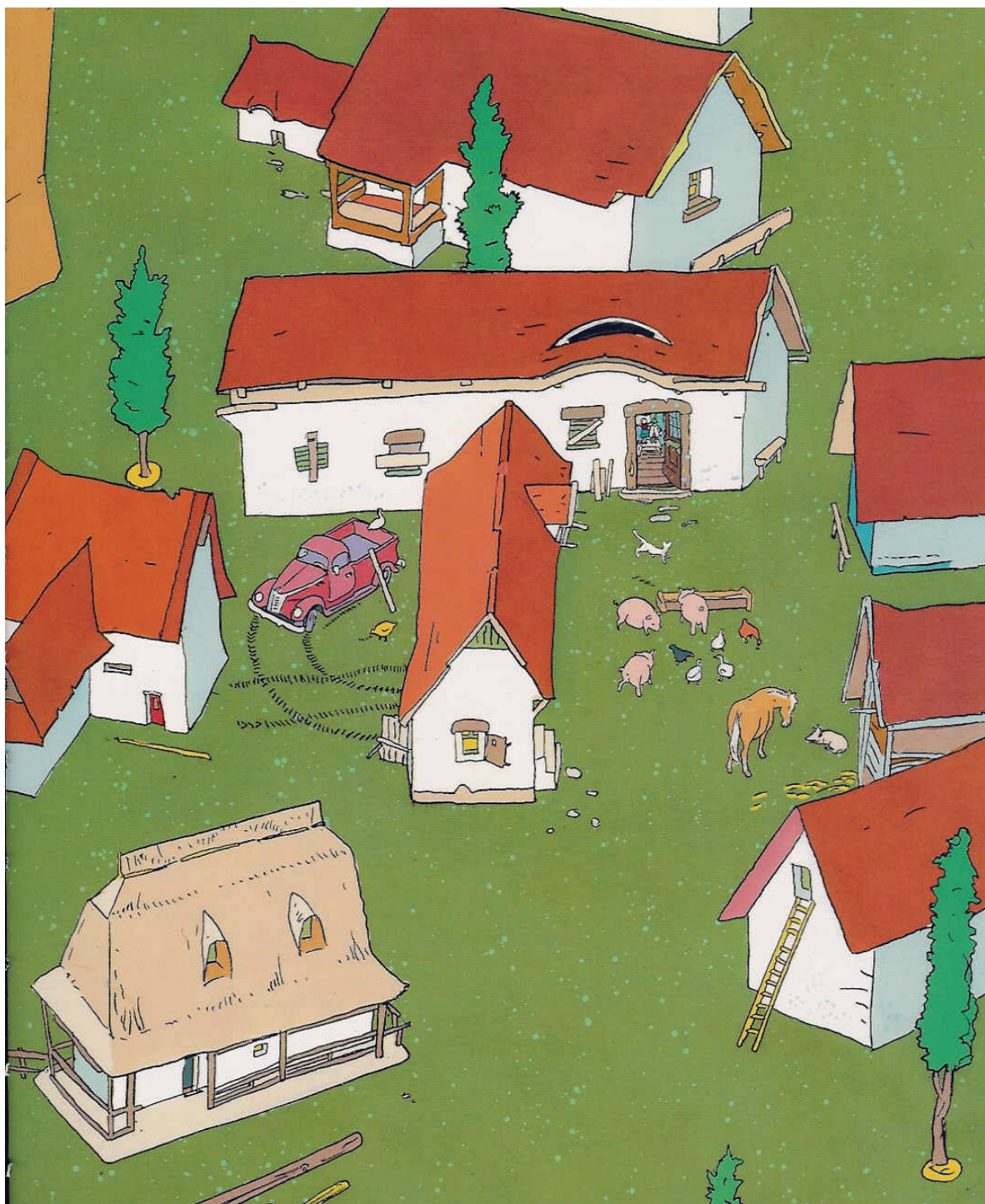
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

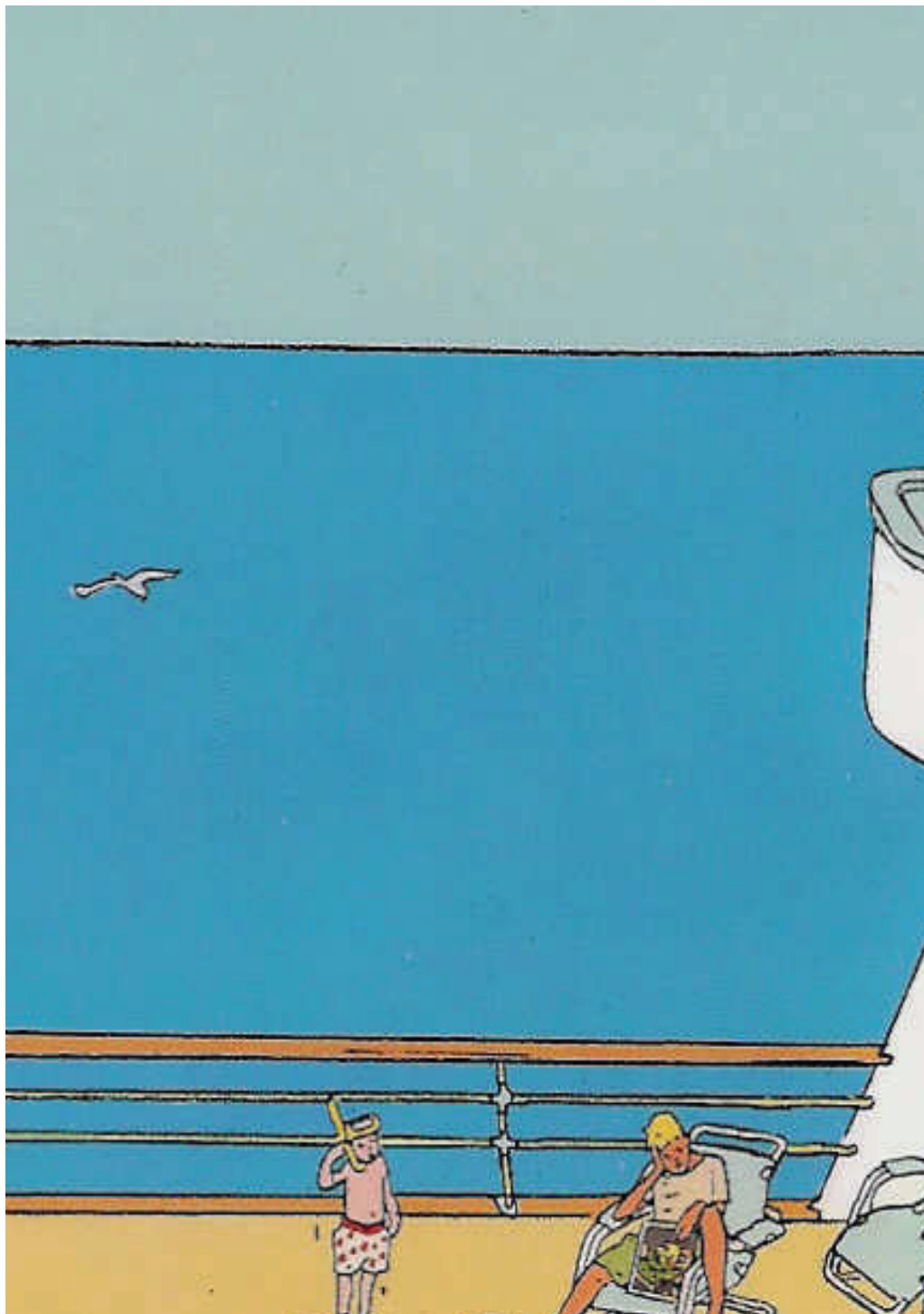
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

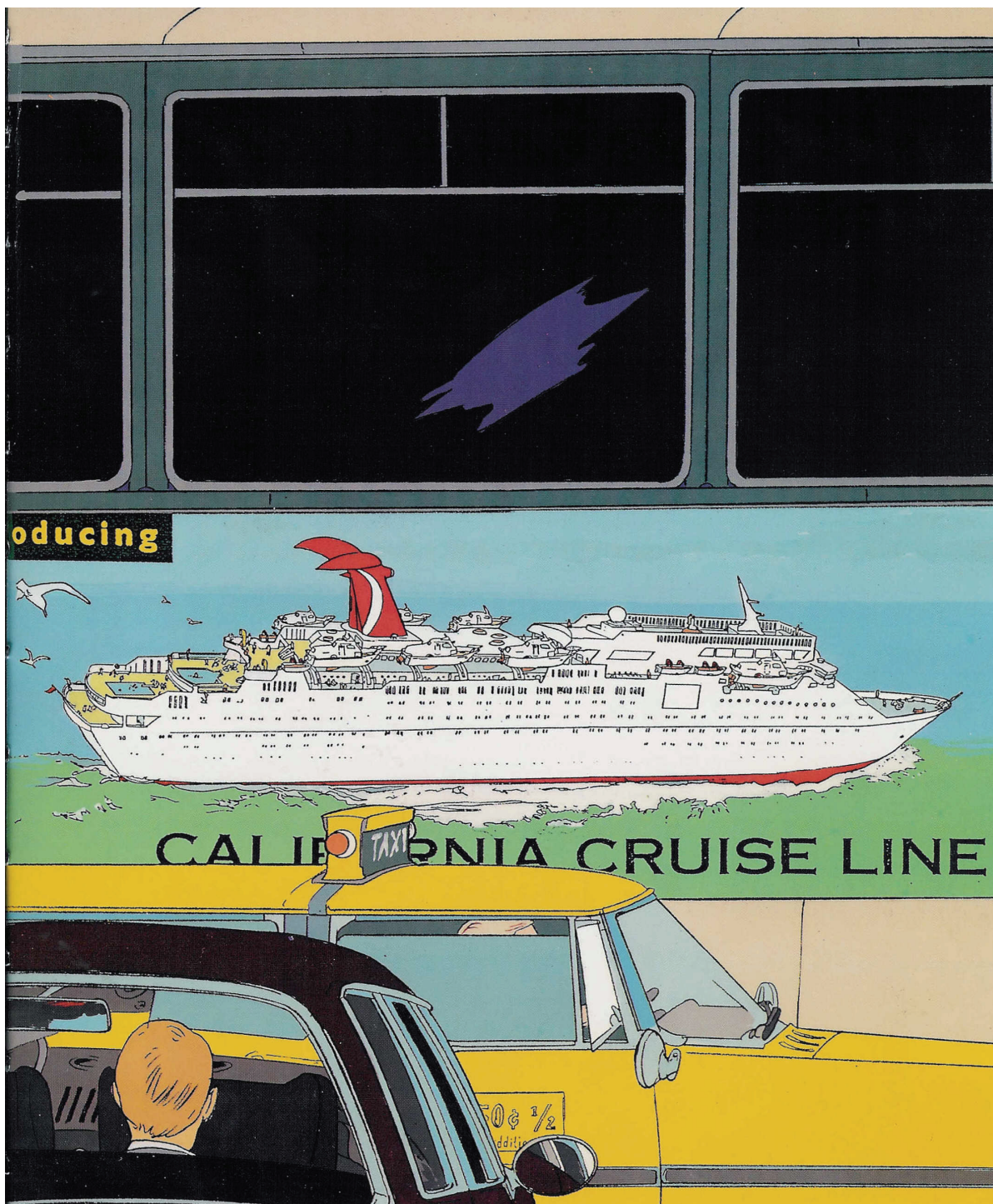
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

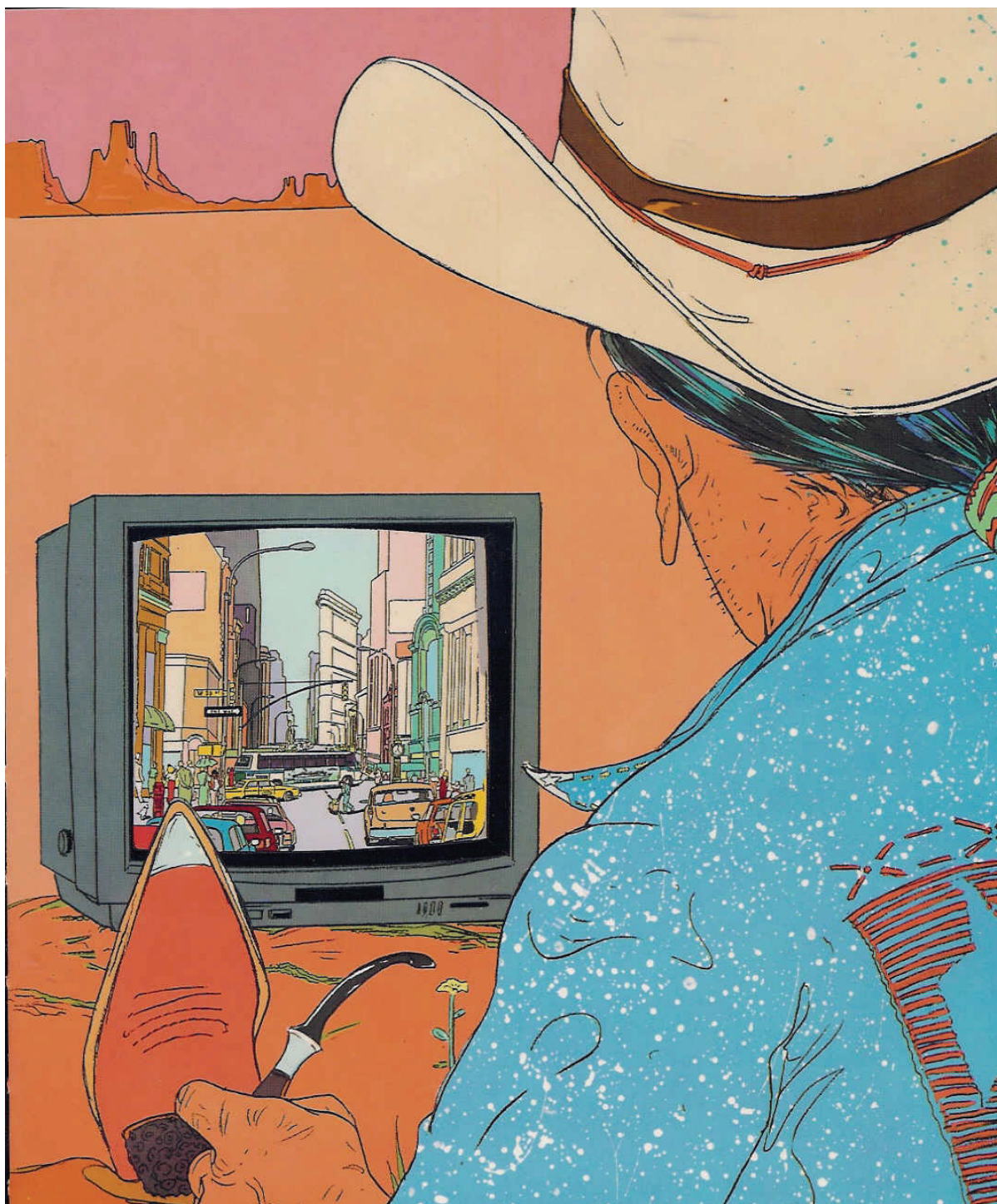
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

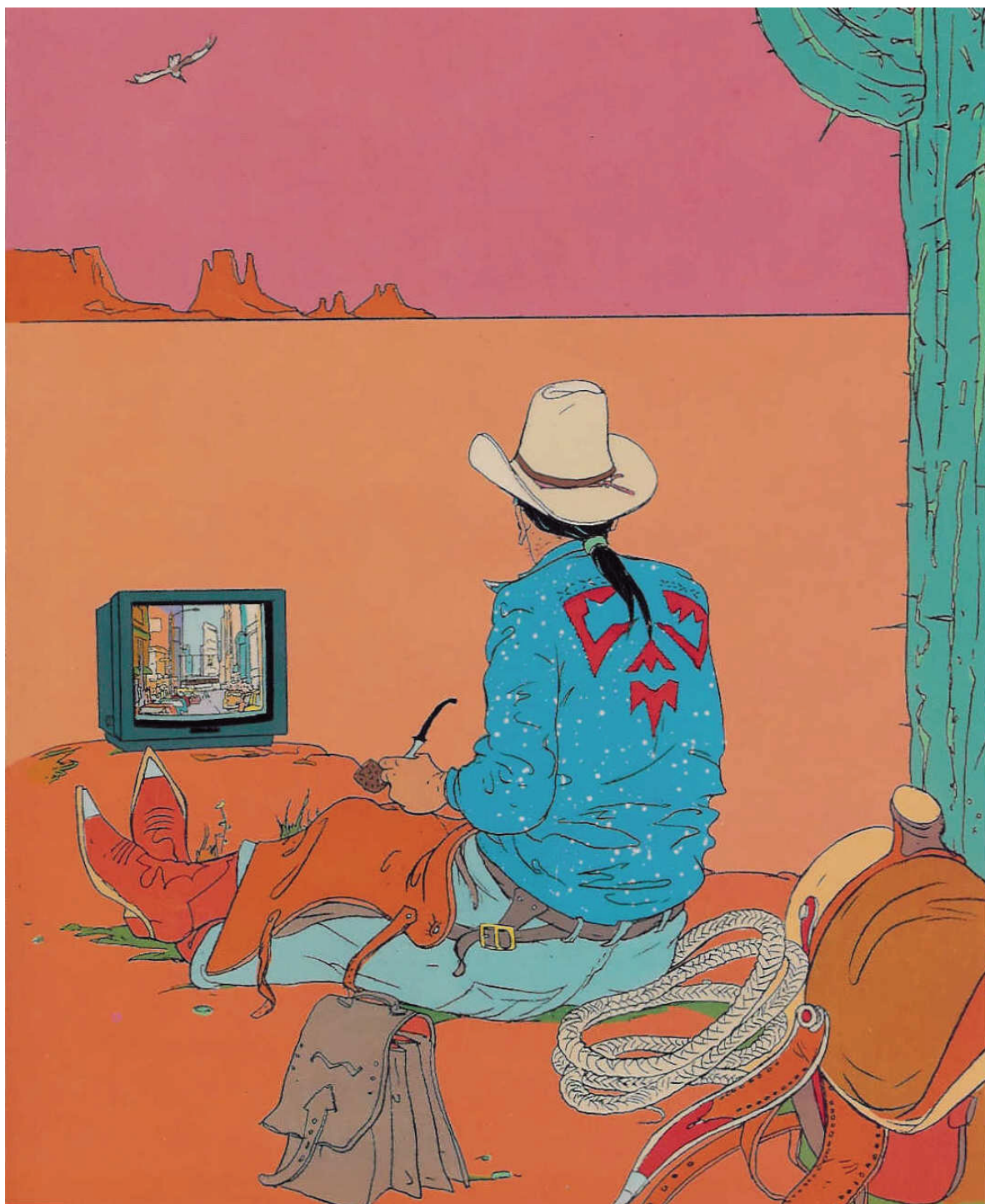
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

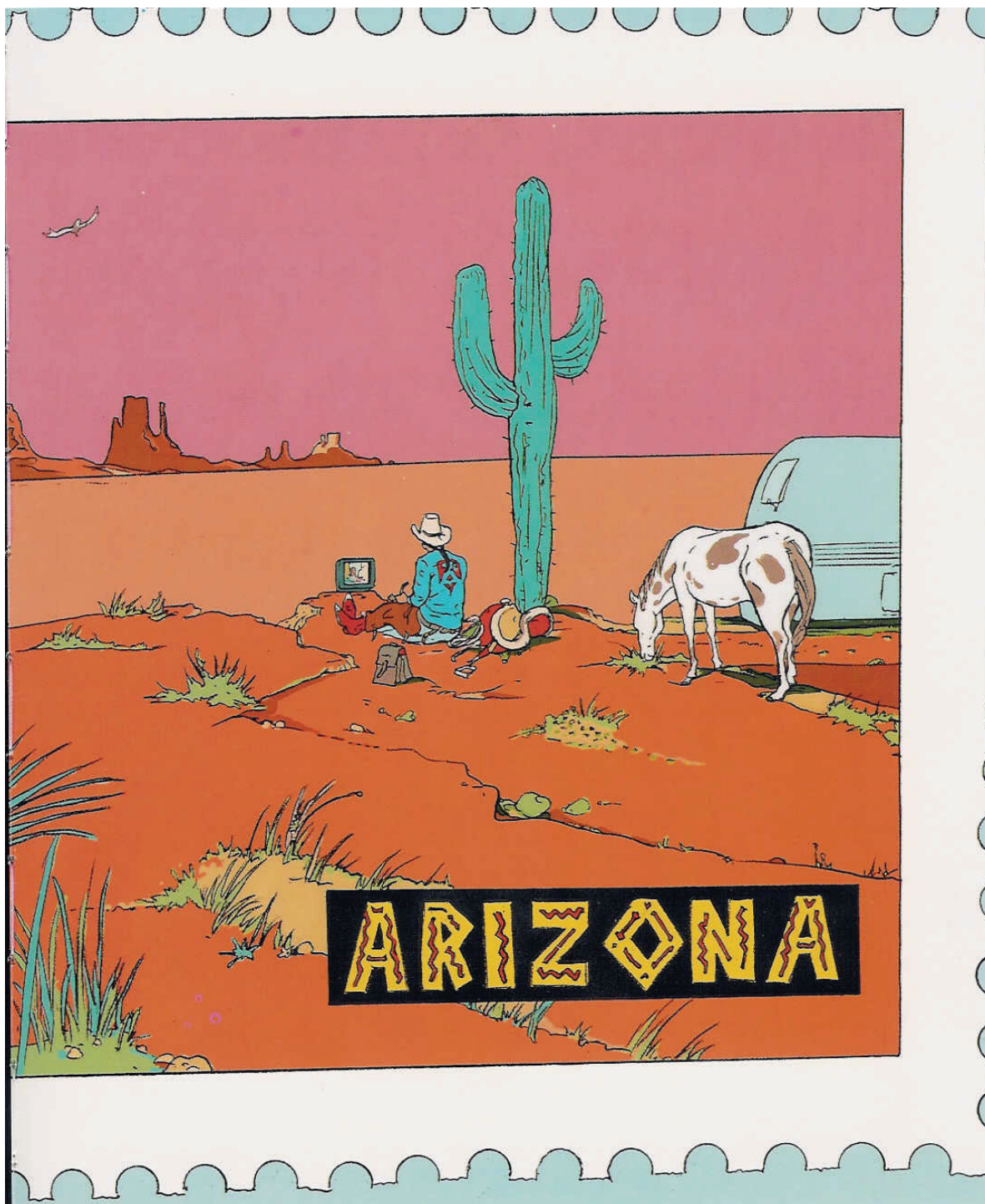
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

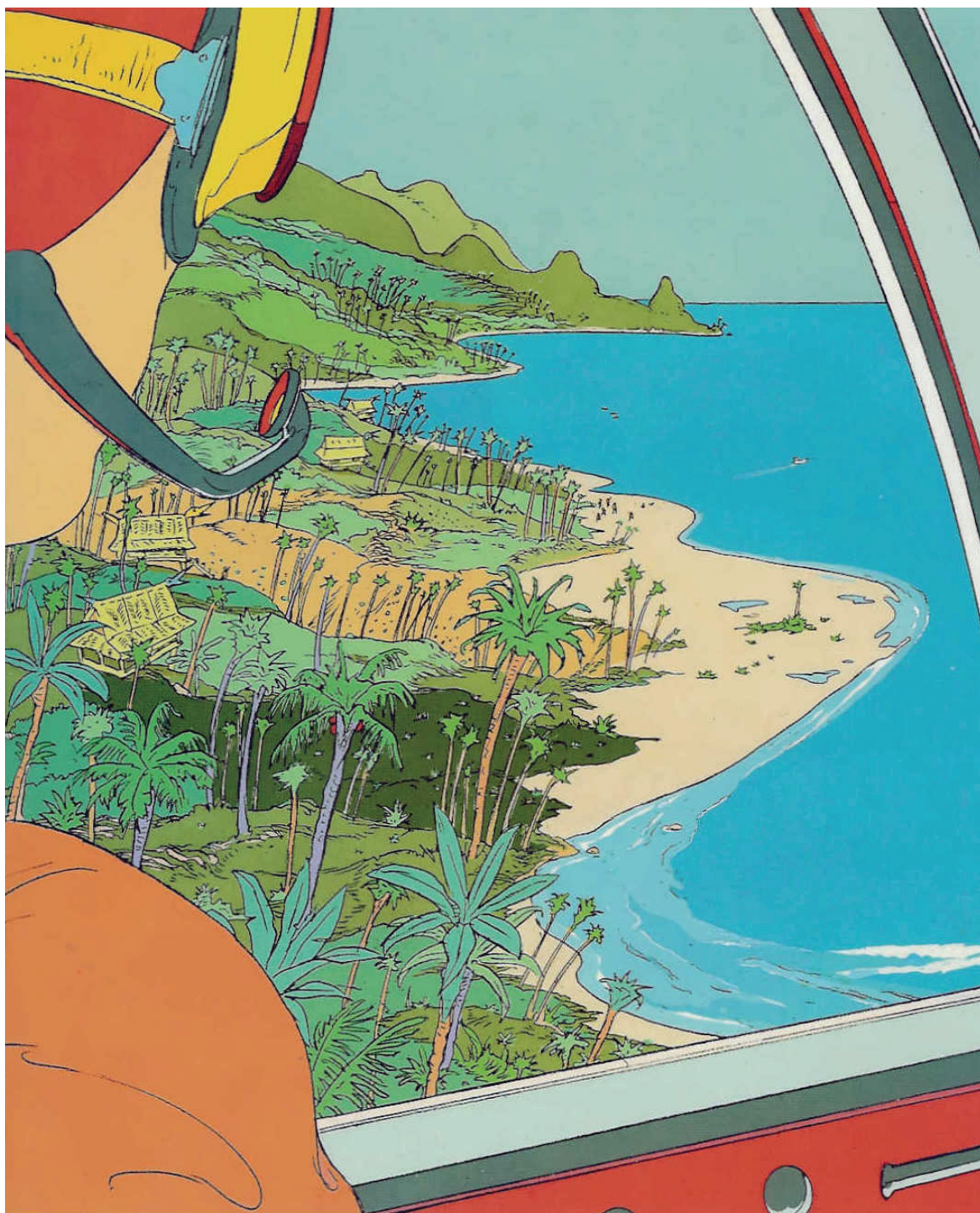
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

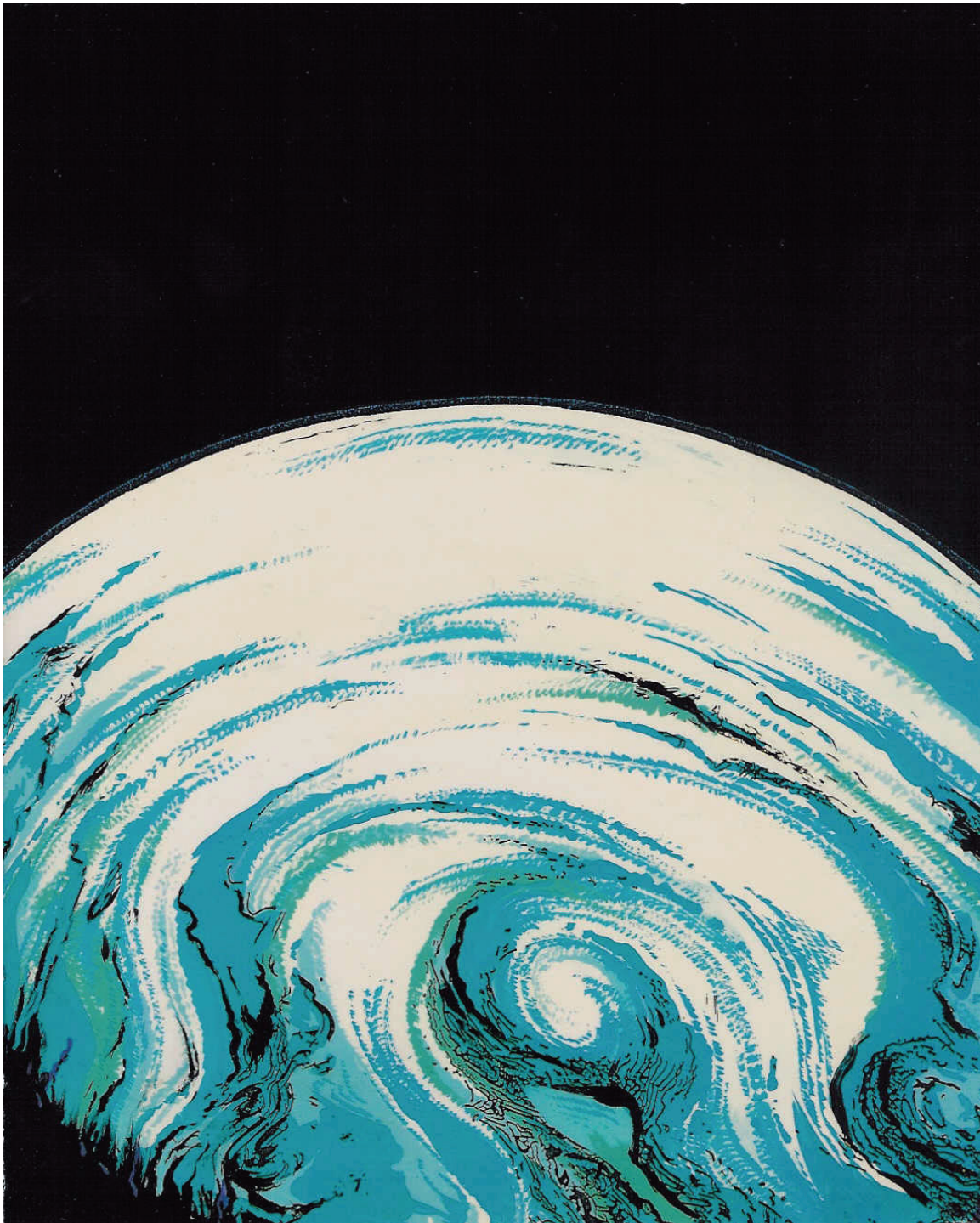
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

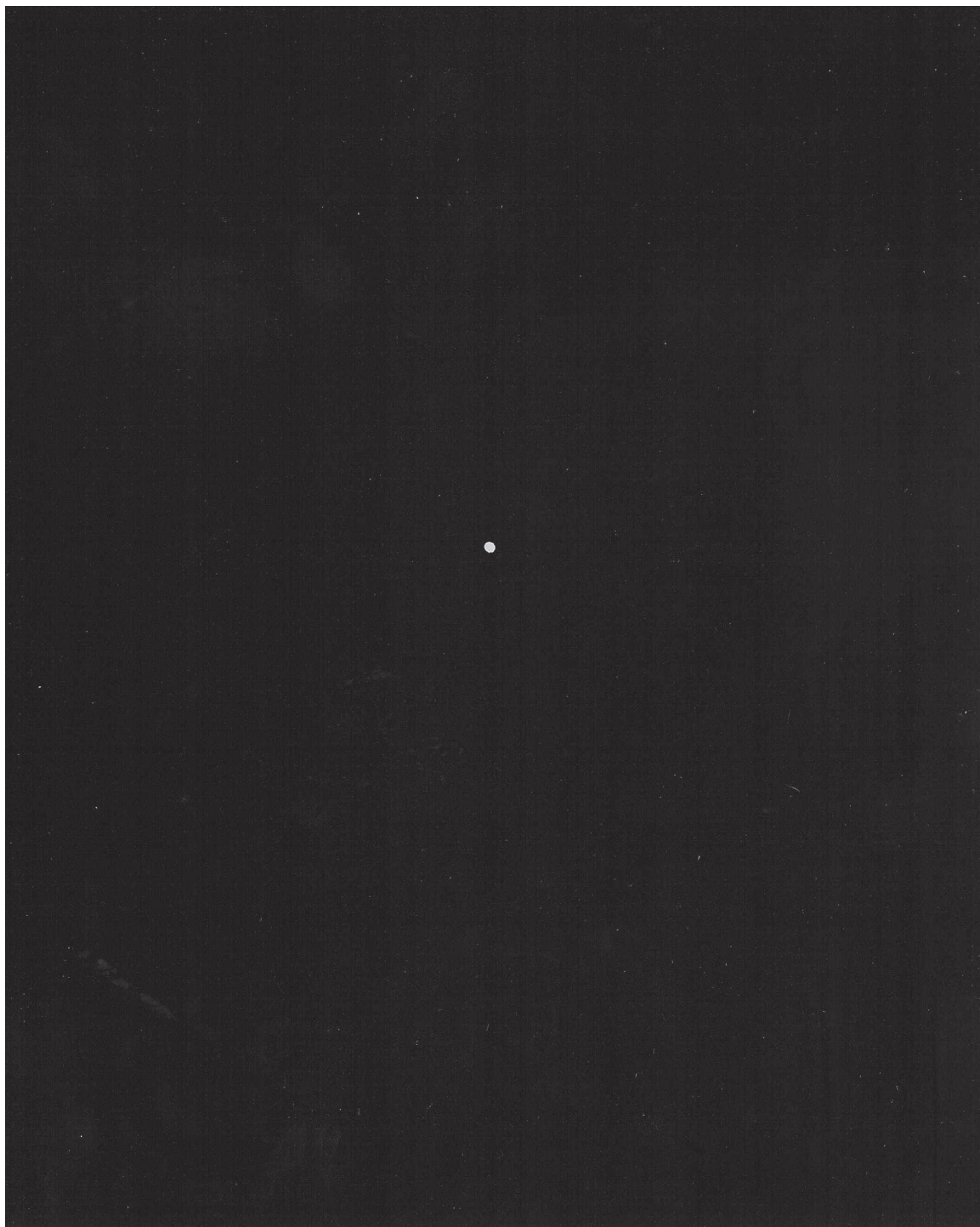
נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

נושא השיעור
הכול לטובתי!

שיעור 3

נספח 1: מצגת "זום"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד תפיסת העולם שלי

נושא משנה - ערכים בקשר לנושא השנתי

נספחים

שיעור 3

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 2: פאזל

[תרגום מיידיש]

ב"ה. י"ג סיון תשט"ז, ברוקלין [23 במאי 1956]

שלום וברכה,

קבלתי מכתבו בו מתאר בקצרה את אשר עבר עליו בימי חייו, הטלטולים, החוויות והייסורים, עד הזמן האחרון... ומציין דברים שאינם מובנים...

מפליא אותו, ככתבו, מה שאינו מוצא הסבר למאורעות שהתרחשו במשפחתו ובביתו.

כאשר יתבונן בזה מעט, זה לא אמור להפליא אותו, כי אדם רואה רק חלק מוגבל ממה שנעשה עמו, וסביבו, ולכן אינו יכול להעריך כראוי את תוכן מה שהוא רואה.

לשם הבהרת ענין זה, אביא משל מעולם הרפואה: אדם חסר מידע רפואי מתאים, בהיכנסו לחדר הניתוחים בבית החולים, יראה לפניו אדם ערום, חסר אונים, מונח על שולחן, מוקף בני-אדם רעולי פנים, ובידיהם "כלי משחית" (סכינים ושאר מכשירים). האנשים רעולי הפנים חותכים, דוקרים ומקיזים מדמו של האיש חסר הישע, בלי לשים לב לגניחות הכאב של "קורבנם" המורדם וחסר יכולת תנועה. תגובתו הטבעית של הזר תהיה לקרוא לעזרה: "סדיסטים מתקיפים אדם חסר ישע, ומענים אותו ללא כל רחמים!" מנקודת מבטו המוגבלת ולאור "הבנתו" ברפואה, הרי אין ספק בליבו כי הוא עד למקרה רצח, בכוונה תחילה.

אבל כאשר יסבירו למבקר המזדמן, שהניתוח נחוץ כדי שהוא יחיה עוד עשרות שנים, ולכן לא מתחשבים בכאבי המנותח במשך כמה שעות, יודה גם האורח בפה מלא שלא זו בלבד שהם, המנתחים, אינם גולנים ורוצחים, אלא אדרבה, אלו עושי הטובה הגדולים ביותר של האדם אותו הם מנתחים. זאת, מבלי הבט על כך שהמנתחים, או בלשון ימינו הכירורגים, אינם יכולים לערוב במאה אחוז שהניתוח יצליח, וכמה זמן הוא יחיה אחרי הניתוח, אפילו אם הניתוח יהיה מוצלח.

מזה גם מובן, שבחיי האדם בעולם הזה, קורה דבר שכרוך במשך זמן בכאב, ובכאב אמת, לא מדומה; אבל כשיודעים וגם רואים השגחה פרטית, היינו שהעולם אינו הפקר והוא מתנהל בשיטתיות מסוימת, והשיטתיות מקיפה לא רק אותו עצמו, אלא גם את משפחתו, ועוד רבים יותר ויותר, הרי השכל הנורמלי הבריא מורה שהמאורעות בוודאי אינם בסתירה לסדר שמתנהל בעולם סביבו. אין זה אלא, שלא שומעים מה"פרופסור" או מה"כירורג" את התועלת הגדולה שמקבלים מהכאב הזמני...

בברכה,

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 3 - המשך: מרכיבים משקפיים

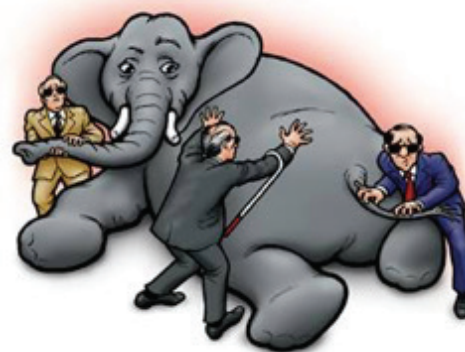
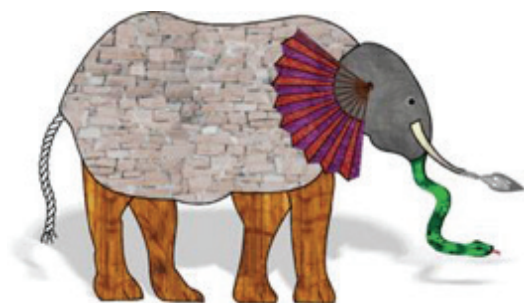
קראו את קטעי המידע:

כמו שישה עיוורים שבוחנים פיל!

זהו סיפור ישן, על שישה אנשים עיוורים מהודו, שעל אף המגבלה שלהם, החליטו לשוטט בעולם ולנסות להכירו. באחת ההזדמנויות שנפלה בחלקם, החליטו העיוורים ללכת ו"לראות" את היצור הגדול הנקרא "פיל". כשהגיעו אל הפיל, כל אחד מהם קיבל את תצפיתו מנקודה שונה והיה שבע רצון מתגליתו:

"הפיל הוא מין סוג של נחש!"

העיוור הרביעי הגיע לרגלו של הפיל, ולאחר שבדק את רגלו של הפיל מכל צדדיו קבע מיד: "הפיל הוא סוג של עץ!"
כשהעיוור החמישי נגע בפיל, הוא הרגיש את אוזנו הגדולה של הפיל, ולאחר שמישש את האוזן היטב, קבע בביטחון: "הפיל דומה למניפה!"
העיוור השישי התהלך מעט סביב הפיל ומצא את זנבו הרפוי של הפיל, כאשר אחז בזנבו ומישש אותו, קרא גם הוא בביטחון: "הפיל דומה לחבל!"

העיוור הראשון שהתקרב לפיל נתקע בצדו של הפיל ומעד. כאשר קם העיוור ומישש את עורו המחוספס והעבה של הפיל, קבע ברורות: "הפיל הזה דומה לקיר!"

כשהעיוור השני התקרב, הוא מישש דווקא את ניבו החד של הפיל... "עגול.. חלק וחד..." העיוור בדק שוב וקבע בביטחון: "הפיל הוא יצור הדומה לחנית חדה!"

כשהעיוור השלישי התקרב לחיה, הוא מצא את חדק הפיל, ולאחר שמישש את חדקו של הפיל זמן מה, קבע ברורות:

כך, ששת העיוורים מהודו התווכחו להם זמן רב בקולניות, כאשר כל אחד מהם נותר בדעתו החריגה והמקורית. אמנם אם חושבים על כך, כל אחד מהם צדק במעט לגבי הפיל, אך יחד, הם כולם טעו!

איך ייתכן שכל אחד צדק וכולם טעו?

מתבוננים במשקפיים הנכונים

כתבו באילו משקפיים התבוננתם בכל אחת מהסיטואציות שקיבלתם בכרטיסיות:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

1

הריח שהיכה באפה של דינה היה מוכר מאוד וחזק מאוד. מידי מוכר ומידי חזק. מהר מאוד היא גילתה מה המקור והתגלית לא בישרה טובות. על ריצפת החדר היו מונחים שברי זכוכית סגולה עדינה וריח חריף רווי אלכוהול עמד באוויר, ריח הבושם היקר שקיבלה כמתנת יום הולדת. היא התבוננה מסביב ומיד ניחשה מה קרה, ספרי הלימוד של חני היו מפוזרים בערבוביה על השולחן, היכן שעמד פעם הבושם היקר. היא תארה לעצמה שחני רצתה לקחת ספר והשלומיאלית הזו הפילה בדרך את הבושם וכנראה מיהרה כי אפילו לא טרחה לאסוף את השברים. דינה הסתובבה עצבנית בבית, 'שרק תחכה חני הזו, מתחשק לי לשבור לה משהו יקר בחזרה, אוף אתה, למה, למה זה היה צריך לקרות לי? מה עשיתי רע? לאחרונה הכול נגדי, וכל היום העצבים שלי מתפרצים מחדש, אוף, נמאס לי כבר.'

2

מושקי ישבה בתחנה וטופפה ברגליה בעצבנות, בעוד רבע שעה מתחיל המבחן בתורה לפניך לפחות שלוש רבעי שעה נסיעה. 'למה האוטובוס הזה לא מגיע כבר? אני בתחנה כבר יותר משעה'. מושקי התבוננה שוב בשעון ונאנחה 'אין לי סיכוי' גם אם האוטובוס יגיע עכשיו היא כבר לא תגיע בזמן. בראשה עברו היומיים האחרונים, כל השעות שהקדישה לשינון הפסוקים ופירושם. היא הסתכלה שוב באופק, אין זכר לאוטובוס. מחשבות כועסות ריצדו בראשה: 'מה אני אשמה שאנחנו גרים בשליחות בישוב רחוק ואין תחבורה מסודרת, השקעתי כל כך הרבה בלימוד למבחן ועכשיו אני לא אוכל לעשות אותו. אם אשלים ביום אחר אני כבר אשכח את החומר' מושקי כמעט בכתה כשאספה את הילקוט וחזרה בצעדים מתוסכלים הביתה.

3

צלצול הטלפון הקפיץ את דבורה מהרהוריה. דודתה שרה על הקו. 'דבורה את חייבת לעזור לי. 'הלילה אני הייתי צריכה להיות עם סבתא אבל שמואל מרגיש לא טוב. סעי לסבתא במקומי'. דבורה לא הספיקה לענות והטלפון נותק. דבורה אוהבת מאוד את סבתה אבל שונאת בתי רפואה. הריח, הצבע, הכול עושה לה בחילה. להעביר לילה במחלקה? איך היא תשרוד את זה? לא נראה שיש לה ברירה. דבורה ארזה תיק קטן ונסעה. בדרך התרוצצו בראשה המחשבות 'למה נפל עליה כזה תיק, איך היא אמורה להתמודד עם מקום שגורם לה הרגשה כל כך רעה? היא בטח תתעלף ברגע שתראה אינפוזיה או תשמע מישהו משתעל'.

4

הלוויה הייתה עצובה. כמו שרק לוויה של איש צעיר ומות פתאומי יכולה להיות. השמים כמו שיתפו פעולה והתמלאו בעננים כבדים. מזווית עיניה הדומעות ראתה שירה את דוד אבי הולך בראש מורכן, בצד השני של המדרכה פסע סבא נשען על מקלו. מסביב הכול היה מלא בבני משפחה וקרובים, ידידים ואפילו סתם אנשים שבאו להשתתף בצערם, שירה ידעה שהבית מלא בכל טוב, אנשים דאגו שלא יחסר דבר. הצער כיווץ לה פתאום את הלב 'למה, למה זה קרה, איך יכול להיות שהקב"ה לוקח אנשים שלא עשו רע מימיהם לאף אחד?'

נושא השיעור
הכול לטובתי!

נספח 5 - סיטואציות למורה

חשוב להדגיש שגם הסתכלות במשקפיים היא בסופו של דבר מצומצמת. אנחנו יכולות לתת הסבר חיובי למצב וחשוב מאוד שננסה לעשות זאת, אך יש דברים נסתרים ורק הקב"ה יודע את האמת המלאה.

1

הריח שהיכה באפה של דינה היה מוכר מאוד וחזק מאוד. מידי מוכר ומידי חזק. מהר מאוד היא גילתה מה המקור והתגלית לא בישרה טובות. על ריצפת החדר היו מונחים שברי זכוכית סגולה עדינה וריח חריף רווי אלוהול עמד באוויר, ריח הבושם היקר שקיבלה כמתנת יום הולדת. היא התבוננה מסביב ומיד ניחשה מה קרה, ספרי הלימוד של חני היו מפוזרים בערבוביה על השולחן, היכן שעמד פעם הבושם היקר. היא תארה לעצמה שחני רצתה לקחת ספר והשלומיאליזם הזו הפילה בדרך את הבושם וכנראה מיהרה כי אפילו לא טרחה לאסוף את השברים. דינה הסתובבה עצבנית בבית, 'שרק תחכה חני הזו, מתחשק לי לשבור לה משהו יקר בחזרה, אוף אתה, למה, למה זה היה צריך לקרות לי? מה עשיתי רע? לאחרונה הכול נגדי, וכל היום העצבים שלי מתפרצים מחדש, אוף, נמאס לי כבר.'

אפשרות לראיה רחבה

אמנם זה לא נעים אך אולי זה ניסיון של הקב"ה לשיפור המידות ועידון שלהם. דינה העצבנית תלמד שהתכונה של חני לא בשליטתה ותנסה להתגבר על העצבנות שבטבעה.

משקפיים מחזקים

בזכות המקרה השתפרנו ועידנו את המידות שלנו.

2

מושקי ישבה בתחנה וטופפה ברגליה בעצבנות, בעוד רבע שעה מתחיל המבחן בתורה לפניה לפחות שלושת רבעי שעה נסיעה. 'למה האוטובוס הזה לא מגיע כבר? אני בתחנה כבר יותר משעה'. מושקי התבוננה שוב בשעון ונאנחה 'אין לי סיכוי' גם אם האוטובוס יגיע עכשיו היא כבר לא תגיע בזמן. בראשה עברו היומיים האחרונים, כל השעות שהקדישה לשינון הפסוקים ופירושם. היא הסתכלה שוב באופק, אין זכר לאוטובוס. מחשבות כועסות ריצדו בראשה: 'מה אני אשמה שאנחנו גרים בשליחות בישוב רחוק ואין תחבורה מסודרת, השקעתי כל כך הרבה בלימוד למבחן ועכשיו אני לא אוכל לעשות אותו. אם אשלים ביום אחר אני כבר אשכח את החומר' מושקי כמעט בכתה כשאספה את הילקוט וחזרה בצעדים מתוסכלים הביתה.

אפשרות לראיה רחבה

אולי המבחן נדחה ומושקי רק הרוויחה שלא נסעה? או אולי מושקי תודה לה' על שהתקלה עם המבחן קרתה בזכות שהיא בשליחות, והיא תגביר אצלה את מידת הביטחון שה' יעזור לה והרבי הרי אתה כי היא שליחה ושלוחו של אדם כמותו (המקרה בעצם יכול להגביר בה את תחושת הביטחון וההתקשרות למשלח).

משקפים רחבים

התמונה במלואה היא רחבה יותר ובאמת אפשר לראות מה היה טוב במקרה.

נספח 5 - סיטואציות למורה

3

צלצול הטלפון הקפיץ את דבורה מהרהוריה. דודתה שרה על הקו. 'דבורה את חייבת לעזור לי. 'הלילה אני הייתי צריכה להיות עם סבתא אבל שמואל מרגיש לא טוב. סעי לסבתא במקומי'. דבורה לא הספיקה לענות והטלפון נותק. דבורה אוהבת מאוד את סבתה אבל שונאת בתי רפואה. הריח, הצבע, הכול עושה לה בחילה. להעביר לילה במחלקה? איך היא תשרוד את זה? לא נראה שיש לה ברירה. דבורה ארזה תיק קטן ונסעה. בדרך התרוצצו בראשה המחשבות 'למה נפל עליה כזה תיק, איך היא אמורה להתמודד עם מקום שגורם לה הרגשה כל כך רעה? היא בטח תתעלף ברגע שתראה אינפוזיה או תשמע מישהו משתעל'.

אפשרות לראיה רחבה

דבורה תגלה שהיא מסוגלת להתמודד עם בית הרפואה ואולי אפילו תהיה לעזר רב. היא תגלה בעצמה כוחות שלא היו לה קודם.

משקפיים מפתחים

בזכות המקרה גילינו כוחות חדשים שלא ידענו עליהם.

4

הלוויה הייתה עצובה. כמו שרק לויה של איש צעיר ומות פתאומי יכולה להיות. השמים כמו שיתפו פעולה והתמלאו בעננים כבדים. מזווית עיניה הדומעות ראתה שירה את דוד אבי הולך בראש מורכן, בצד השני של המדרכה פסע סבא נשען על מקלו. מסביב הכול היה מלא בבני משפחה וקרובים, ידידים ואפילו סתם אנשים שבאו להשתתף בצערם, שירה ידעה שהבית מלא בכל טוב, אנשים דאגו שלא יחסר דבר. הצער כיווץ לה פתאום את הלב 'למה, למה זה קרה, איך יכול להיות שהקב"ה לוקח אנשים שלא עשו רע מימיהם לאף אחד?'

אפשרות לראיה רחבה

אמנם לא תמיד אפשר לתת הסבר למקרה טראגי, אך אפשר לראות את האחדות, האכפתיות והאהבה שמגלה הסיטואציה הקשה.

משקפיים מגדילים / מגלים

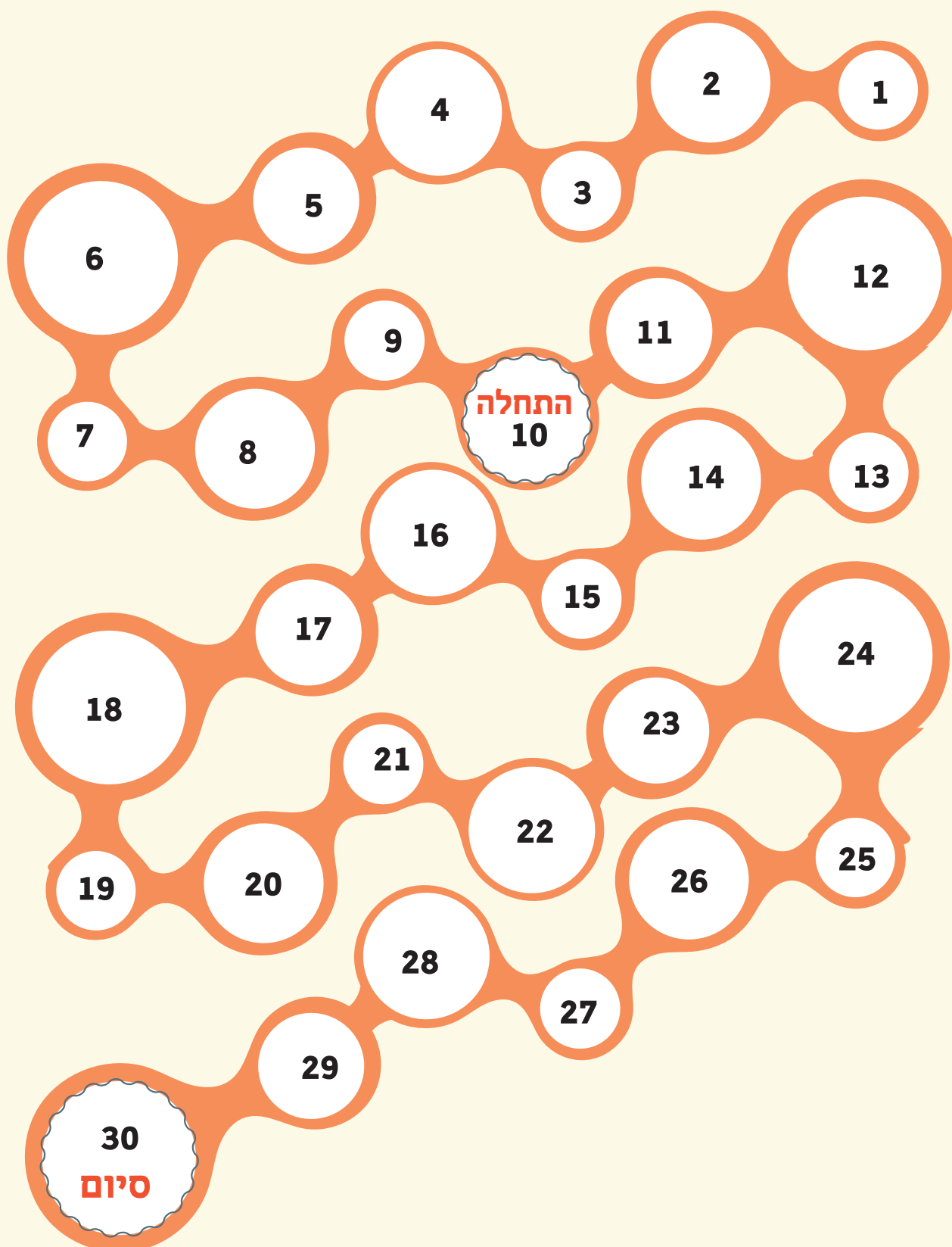
המקרה עזר לנו לגלות את האכפתיות והאהבה

[illegible]

נושא השיעור
עוצמה של אמונה - יום השואה

נספח 2: לוח משחק

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

שיעור 4

נושא השיעור

עוצמה של אמונה - יום השואה

נספח 3: כרטיסי משחק - אדומים

יש להקפיד לסדר את הכרטיסים על-פי המופיע כאן בדיוק.

תחילה טור ימני, ולאחריו טור שמאלי: מלמעלה-למטה. הכרטיסים הראשונים יופיעו בראש החבילה.

חזרו שני צעדים

חזרו ארבעה צעדים

התקדמו שני צעדים או קבלו
נקודה מהקבוצה השנייה

תנו שתי נקודות לקבוצה
השנייה

החליפו את מקום קבוצתכם על
הלוח עם מקום הקבוצה השנייה

תנו שלוש נקודות לקבוצה
השנייה או חזרו שלושה צעדים

התקדמו צעד אחד

חזרו צעד אחד

נושא השיעור
עוצמה של אמונה - יום השואה

נספח 3: כרטיסי משחק - ירוקים

החליפו את הנקודות שבידי
קבוצתכם עם הנקודות של הקבוצה
היריבה

קבלו ארבע נקודות מהקבוצה
השנייה והתקדמו שני צעדים

התקדמו צעד אחד כנגד כל נקודה
שברשותכן (השאירו את הנקודות
בידכן)

התקדמו שלושה צעדים

התקדמו ארבעה צעדים

קבלו שלוש נקודות מהקבוצה
השנייה והתקדמו שלושה צעדים

התקדמו חמישה צעדים

התקדמו שלושה צעדים

התקדמו חמישה צעדים וקבלו
חמש נקודות מהקבוצה השנייה

התקדמו שני צעדים וקבלו
נקודה מהקבוצה השנייה

התקדמו שישה צעדים או קבלו
חמש נקודות מהקבוצה השנייה

התקדמו ארבעה צעדים

התקדמו שני צעדים וקבלו חמש
נקודות מהקבוצה השנייה

(תרגום מאנגלית)

ב"ה

שלום וברכה,

...התורה חובקת את הבריאה כולה. האדריכל, לפני הקימו בניין, מכין שרטוטים ותכניות לכל פרטי המבנה. כך משמשת התורה אצל הקדוש ברוך הוא כתכנית של הבריאה, בה כלולים גם פרטי הפרטים של היקום, עד לחלקיק הקטן ביותר של העולם הדומם...

מכאן נובע מושג נוסף: מושג השגחה פרטית.

ידיעתו הבלתי אמצעית של הבורא והשגחתו על הכל, נמשכת על הפרטים הקטנים ביותר של הבריאה, מן האדם - הנברא העליון - ועד לדבר הפחות ביותר בעולם הדומם. זהו המונח "השגחה פרטית".

לרעיון זה שתי מסקנות מעשיות לגבי האדם:

ראשית, על כל יהודי מוטלת החובה לעבוד את ה' ברמ"ח (248) איבריו ובשש"ה (365) גידיו, ובכל פרטי חייו והסובב אותו. עבודה זו צריכה להתבטא הן בלימוד התורה ובקיום תרי"ג (613) מצוותיה, והן בפעולות הפשוטות ביותר בחייו: אכילה, שתיה, שינה וכדומה.

שנית, בכל מאורע שאדם נתקל בו, או מוצא עצמו במקום מסוים ובזמן מסוים, הוא מאמין שיש לכך סיבה מיוחדת. דבר זה אינו קורה "במקרה". עבודת ה' של האדם חייבת לכלול את לימוד המעיינות, דהיינו פנימיות התורה מהם שואב היהודי את ההשראה לקיים את המצוות בהידור וחיית אמתית.

עתה ברור לנו הבסיס הפילוסופי של הרעיון שהתורה חובקת את "כל כולו של היהודי", את כל פרטי הפרטים של חייו. מי שמממש דוקטרינה זו בחייו היום-יומיים, זוכה לתואר שניתן לנח בתורה, "את האלוקים התהלך נח", ומונע את עצמו מהמשגים הטרגיים של דורו.

בברכה,

נרות השבת באושוויץ

כליל שישי התאספנו על המדף העליון בבלוק שלנו. היינו אז 5-10 בנות. לא הרבה זמן נשארנו. בחושך הגמור הדלקנו. ולא היה אז בכלל לא רצפה, ושום תנאים סינטריים. הדלקנו את הנרות והתחלנו לשיר בשקט שירי שבת. היינו מסנוורות מהאור של הנרות, ולא ידענו מה נעשה מסביב. אחרי הפסקה קטנה שמענו ככי חנוק מסביב מעל כל המדפים שסובכו אותנו. קודם - הבכי הבהיל וזעזע אותנו. נתברר שבכל המקומות (ואפשר היה לעבור ממדף למדף), נשים יהודיות שישבו חודשים ואפילו שנים התאספו סביבנו על המדפים השכנים - והקשיבו לשירה. היו אחדות שירדו, וביקשו שנרשה להן לברך על הנרות. היה זה מקרה ראשון מזעזע. אח"כ אלה שהיו בבלוק התרגלו שבכל ערב שבת הדלקנו נרות. לא היה לנו לחם, לפעמים לא היה מה לשתות. אבל את הנרות השגנו איכשהו...

תפילות ולימוד תורה

"...לפעמים היינו מתפללים בצריף הילדים במחנה. ידענו כל פעם מתי שבת, הצלחתי "לארגן" בשבילי סידור תפילה "סיני" קטן, שנשא עליו חותמת של סוחר עצים מהונגריה, שהביאו לאושוויץ, היו הרבה סידורים אצל הילדים, היו גם חומשים בפורמאט קטן, היה גם חצי זוג תפילין של יד שהיה כל היום כתנועה. הילדים היו מניחים אותו ומתפללים. פעם החליפו בעד כיכר לחם ספר משניות והיו לומדים משניות. קבוצת ילדי בעלז למדו שיעורים כסידרם כמעט בכל יום." (מאליאב, אני מאמין)

נספח 5: חלקי פאזל עם סיפורים על קיום מצוות בזמן השואה

מצות בפסח

ימים אחדים לפני הפסח נכנס לסדנה, שבה עבדתי בהכנת- שלטים, אחד מאנשי הס"ס ושאלני, אם יכול אני להכין בשבילו מטרות לקליעה. ברגע זה נצנצה מחשבה במוחי והצעתי לו, להכין מטרות גדולות שעליהן מודבקות תמונות של חיילים יורים. לשם כך, אמרתי לו, דרושה כמות גדולה של קמח, לשם הכנת דבק ... הצעתי מצאה חן בעיני הגרמני, שנתן לי פתק למחסן- המזון לשם קבלת 5 קילו קמח. בראותי את קצה הישועה, יצאתי מיד אל האחראי למטבח, וסיפרתי לו על העניין. הלה, צ"כ ממוצא גרמני, התעניין מאד בתכנית, אך מיד הביע את החשש, שבעצם מתכון אני לקמח לשם אפיית מצות. אזרתי אומץ והודיתי בכך, בהוסיפי בקשה לתת לי 10 קילו קמח. להפתעתי המרובה נעתר לבקשתי, בתנאי שלא אוציא את הקמח בבת אחת, אלא בכמויות קטנות. לא האמנתי למשמע אזני, אך נכון היה הדבר, ובידי אישור ל - 10 קילו קמח. מזלי שיחק לי גם במחסן עצמו, ובספרי שם על כוונתי האמיתית, הוסיפו לי 5 קילו, ובסך הכל היו לי כבר 15 קילו קמח . לליל הסדר הראשון התאספנו בסדנה כבימי האנוסים בספרד, וביראת- כבוד פתחנו באמירה: "עבדים היינו..." לכל אחד ניתנו שלוש מצות, ובמקום יין השתמשנו במים ממותקים בסוכר. כן היו לנו תפוחי אדמה לכרפס וסלק לבן למרור. במים ובמלח לא היה מחסור ...

כשרות

היו הרבה ילדים ששמרו כשרות, מי שמכיר את התנאים שהיינו שרויים בהם – מבין שזה משהו יוצא מן הכלל. ילדים אלה לא אכלו שום דבר, לא מרק ולא כל אוכל אחר, אלא לחם מרגינה בלבד. היו ילדים רבים כאלה, ודווקא צעירים בני 13"

(פ.אליאב, אני מאמין)

חנוכה

"הגיע חנוכה ואנחנו השתדלנו להדליק נרות כל יום, הם לא הרשו הגרמנים. ביום הראשון הם עוד לא ידעו, פתאום בכל הצריפים מדליקים נרות. ביום השני הם באו והיה איסור חמור להדליק נרות. ואז קרה נס, והייתה פתאום הפסקת חשמל, אז היינו צריכים להדליק נרות. השתדלנו להחזיק בכל דבר... גם שרנו שירים של חנוכה. אני זוכרת שהיה שם מורה... הוא לא זכר את כל המילים ופתאום הוא שואל אותי: 'תגידי, איך הבית השני של "חנוכה חנוכה"?', ואני הייתי צריכה להיזכר, אבל הוא רצה בכל מחיר לדעת את כל המילים שיוכל ללמד את כל הילדים שירי חנוכה"

יום כיפור

בית כנסת ארעי הוקם בחדרם של הגברים. הצבנו זקיפים שהוחלפו כל רבע שעה. תפקידם היה להזהירנו שמא יבואו הנאצים לביקור. אולם הללו לא באו. שני נרות הוצבו על גבי צלחת פח הפוכה שהונחה על השולחן מחופה מפה לבנה. רק אנשים מעטים התעטפו בטליתות. אולם כולם התפללו מתוך דביקות. מלותיו של החזן הועמו בקולות הבכי ואנחות הסבל

(גיטו ורשה, יומנה של מרי ברג, מאנגלית יהודה האזרחי, ת"א תש"ן)

נושא השיעור

עוצמה של אמונה - יום השואה

נספח 5: חלקי פאזל עם סיפורים על קיום מצוות בזמן השואה

קבלת שבת במחנה

"עם שקיעת החמה התאספנו לתפילת 'קבלת שבת', וכשלחשתי 'לקראת שבת לכו ונלכה' חשתי כמין רגיעה מיוחדת מתפשטת בכל אברי, שלוה עילאית תפסה את מקומם של הפחד והדאגה אשר היו מנת חלקי בימים האחרונים. לראשונה בחיי חשתי בחשיבותה של התפילה...הרגשתי שמילות התפילה ממיסים את שערי הפלדה ואת גדרות התיל, עוברים דרך אלפי חיילי הס"ס בכתי המעצר ופולסים להם דרך אל הרקיע..."

(אונסדורפר שמחה-בונם, מתוך: טלאי צהוב – סיפור חייו של בחור צעיר במחנות ההשמדה הנאציים)

קריאת מגילה בפורים

"והנה, לילה אחד, כאשר נזכרנו באותה אמרה עתיקה כי 'משוכנס אדם מרבין בשמחה' גמלה בלבו ההחלטה להכין חגיגת פורים חשאית כדרכנו. ובשארית כוחותיי ממש טרחתני כמה ימים באיסוף כל מיני פסולת של נייר אשר התגלגלו בחצר המחנה... מכיון שגמרתי בלבי לרשום על שיירי הגיירות הללו, מתוך הזיכרון, את מגילת אסתר ... חילקנו את צרור הגיירות בין כמה אנשים... בסך הכול היה לנו עיפרון אחד... העיפרון עבר מיד ליד. כל אחד רשם מזיכרוננו כמה פסוקים מן המגילה, מכיון שכל אחד תאב היה לקחת חלק במצווה זו של כתיבת המגילה ... נתחיל בקריאת המגילה בשעה מאוחרת, מתוך פחד שמא תתגלה התכונה הגדולה והחשודה לעיניהם של השומרים והמרצחים ... הקריאה עצמה עברה עלינו מתוך התרוממות עילאית והתלהבות גדולה ... למחרת קמנו שוב ושרכנו רגלינו כתמול שלשום. וכל זאת הרגשנו כאילו נשתנה משהו מאווריר המחנה, כיוון שהעצנו לקרוא בקול 'ארוך המין והכוונה הייתה ברורה לכל מיהו 'המין' זה..."

(יעקב פונקל, מתוך: פראגר פ', 'אלה שלא נכנעו')

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

נושא השיעור

עוצמה של אמונה - יום השואה

שיעור 4

נספח 5: חלקי פאזל עם סיפורים על קיום מצוות בזמן השואה

”טוב להודות לה’,
להגיד בבוקר חסדך
ואמונתך בלילות”
(תהילים, צ”ב ג’)

אמונה בזמן משבר

אחד ממבחני האמונה הגדולים הוא זמן המשבר; הקושי, האובדן. האמונה שבורא העולם הוא תכלית הטוב ומכוון את חיינו בצורה הטובה ביותר בשבילנו - עומדת במבחן ברגע שכזה. אסונות וטרגדיות קשות, הפוגעים בכל מה שהיה נראה יציב ואיתן, הן למעלה מהכלתו של האדם. אירועים שכאלו ממבטו של האדם נראים כקשים, מלאי-רוע.

נוכחותו של הרוע בעולם, מביא את האדם לתהות בכלל על קיומה של מערכת או סדר כלשהו ביקום. כיצד ניתן לחיות במסגרת חיים השואפת לסדר וחוקיות, בשעה שעלולים לבוא כל אותן מאורעות שישבשו את הסדר התקין של החיים?

לעתיד-לבוא, מביטחנו הנביא, נאמר: "אודך ה' כי אנפת בי"; נאמר תודה, כביכול, אף על כל אותם ייסורים שהיו מנת חלקנו בגלות.

במאמרו זה מלמדנו הנביא, כי אנו עלולים לקבל פרספקטיבה חדשה לגמרי על המציאות, מזו שאנו חווים אותה כיום. מה שאנו חווים כיום כמציאות של קושי, עלול להתגלות כמקפצה אל חיים טובים יותר. כעת הטוב רק נעלם מן העין.

עכשיו קשה להודות, אולי אף בלתי אפשרי; אולם עצם הידיעה שיגיע היום בו הכל יובן, יבוא יום בו נוכל

אף לומר תודה - יש בה מן הנחמה. לא שהיא מנחמת לגמרי, לא שמשכיחה את הכאב והגעגוע; רק מעתה, הכאב נמשך אך לא ממוטט, הגעגוע צורב אך לא שובר. כמו במקרים רבים בחיים, רק במבט לאחור, לפעמים אחרי שנים, לפתע מתחווים דברים שהיו נראים כל-כך תמוהים, והקשיים מתגלים כאתגרים שהובילו מהלכים טובים.

גם במציאות של קושי, בעיתות של מצוקה וכאב, עומדת ההכרה כי הבורא הוא אין-סופי ואילו האדם מוגבל הוא. ואם-כך, אין כל פלא שלא תמיד ביד האדם להבין דרכיו של הבורא, להיפך, דבר פלא יהיה זה, באם יוכל האדם בשכלו המוגבל להבין את הבורא הבלתי-מוגבל.

גם אם לעיתים בעקבות הצער נופל האדם לפסיביות, יוצא קצת מזרם החיים השוטף, מגלה הרבי, כי דווקא בשעה זו, בשעת הקושי, בשעת המשבר, מגלה האדם בתוכו את עצמותו; מגלה אז האדם את הדברים החשובים לו באמת.

בזמן של קושי, אין עוד האדם פועל לפי אינטרסנטים אישיים, וכל החשבונות הצרים של רווחים סטים קצת הצידה, למען מטרה גבוהה יותר. העשיה נעשית אולי קשה יותר, אך היא אמיתית יותר. הדברים שהיו אתמול לאמצעי, הופכים היום למטרה.

מקרה 1

איילת אוהבת מאד להתארח אצל דודתה חגית. חגית היא דודה שנותנת הרגשה טובה וביתית. היא מכינה מאכלים מיוחדים ויוצאת לטיולים עם האורחות. בביתה של הדודה חגית מקפידים מאד על הסדר והניקיון וכל האחיינים יודעים זאת זה מכבר. אולם איילת מרגישה שברצונה לנפוש בביקור אצל הדודה ולא להיות מחויבת לכללים. היא מקפידה רק על כללי סדר וניקיון מינימליים שהיא מורגלת בהם, ולא טורחת לעשות את מה שמצפה ממנה הדודה חגית.

כיצד מתייחסת חגית לאיילת וכיצד נוהגת איילת כלפיה?

מקרה 2

עסקיו של משה נקלעו למצוקה. הוא פנה לחברו שמעון בבקשת סיוע. שמעון הלווה למשה בשמחה סכום כסף גדול. בכסף זה פתח משה חנות מכולת מול המכולת של שמעון ואף מכר בה אותם המוצרים ומוצרים דומים. שמעון קלט זאת רק כשהיקף מכירותיו החל לרדת באופן מובהק.

כיצד נהג שמעון עם משה וכיצד נהג משה כלפי שמעון?

מקרה 3

שרית היא חברה נאמנה. כשיפה חברתה הייתה חולה ובמשך חמישה ימים לא ביקרה בבית הספר, אספה שרית את הדפים שנתנה המורה, ובכל יום העבירה לה אותם יחד עם שיעורי הבית שחולקו באותו היום. שבועיים לאחר שיפה חזרה בריאה לבית הספר קבעה המורה מבחן בתורה. שרית ביקשה מיפה החרוצה ללמוד אתה יחד למבחן, אולם יפה סירבה. היא טענה כי לבד היא לומדת מהר יותר.

כיצד נהגה שרית עם יפה וכיצד גמלה לה יפה על כך?

מקרה 4

לחץ העבודה במשרד רואי החשבון "שאבי ושות'" היה בשיאו. ערימות של דוחות היו מונחות על השולחן ממתינות לאישור. רונן שאבי, מנהל המשרד, הגיע מוקדם בבוקר ותכנן לשהות שם עד מאוחר בלילה כדי לסיים את העבודה.

בשעה חמש בערב, צלצל הנייד שלו. "מה נשמע, רונן?", "כן, אמא", השיב לה דרוך כמו קפיץ. רונן, אני חשה בודדה מאד בבית האבות ברמת גן. כבר שבועיים שלא ביקרת אותי. אנא קפוץ אלי לכמה שעות ונטייל". רונן סירב בנימוס והסביר לאמו שדווקא היום יש לו עבודה רבה.

כיצד נהגה אמו של רונן בבנה כל חייו וכיצד גמל לה על כך?

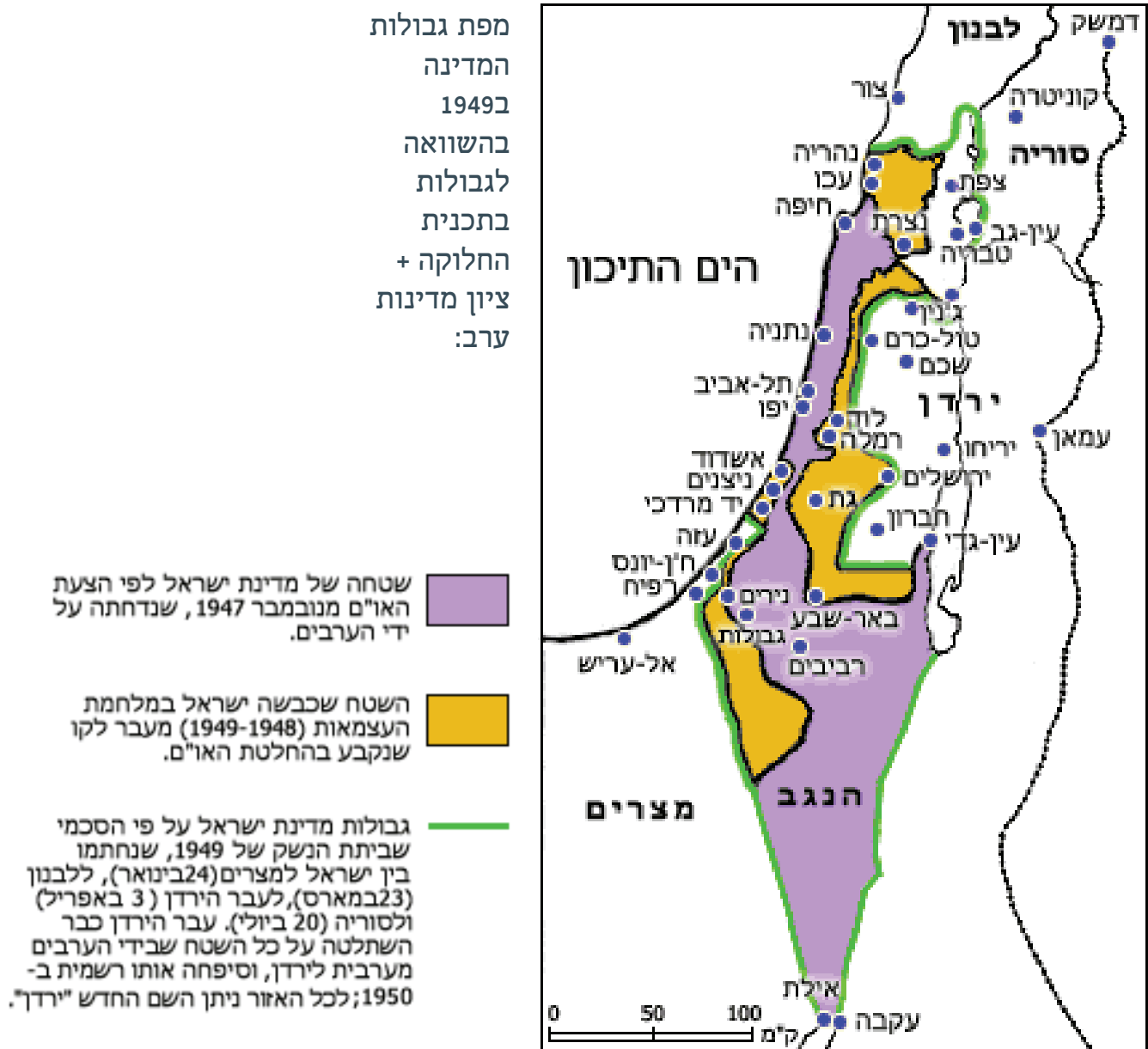

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 2 - מפת חלוקת הארץ

מתוך הספריה הווירטואלית של מנח

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

שיעור 5

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 2 - המשך

גבולות
תכנית
החלוקה:

איך צריך לציין את יום ה' באייר?

"במענה על מכתבו מה' אייר, הנה ידוע פתגם הבעש"ט ששמענוהו כ"פ מכ"ק מו"ח אדמו"ר, שמכל דבר שהאדם רואה או שומע יכול ובמילא גם צריך ללמוד הוראה בעבודתו עם השי"ת, ועאכו"כ במאורע שנוגע לכו"כ מבני ישראל, ובפרט אם רואים שמסר השי"ת רבים ביד מעטים באופן נסי, ה"ז צריך לעורר תוספת כח לעבדו ית', ואין להתרשם כלל וכלל ממה שישנם נוהגים באופן אחר, ורוצים לבאר הנהגתם ע"פ שכל שהם הרוב, והנ"ל הוא הוכחה להפך, שאין הרוב בכמות מכריע כלל וכלל, וגם אלו המתנהגים אחרת יודעים עד"ז, אלא שיצרם הרע אין נלחמים בו כראוי, ולכן נופלים תחת משלתו, שזהו נוסף על כל שאר הענינים הנהגה דכפוי טובה באופן היותר מבהיל".

משל למה הדבר דומה, למלך גדול ורב, שמראה אהבת הגדולה והעצומה לאיש הדיוט נבזה שפל אנשים כו', ויורד אליו ממקום כבודו עם כל שריו כו', ומכניסו להיכלו המלך כו' (ע"ד המבואר בתניא פרק מ"ו), האפשר לומר ששפל אנשים זה יאמר למלך, אשר היכל זה אינו של המלך אלא של ההדיוט, ולכן יתנהג בו כפי רצונו, ותחלת הנהגתו היא לגרש את המלך מהיכלו בכל האופנים שאפשרי, והיינו ע"י הנהגה גסה, היפך ציווי המלך על כל צעד וצעד?! והנמשל מובן...

(אגרות קודש חלק יא עמוד פה)

נמשל	משל	
		הנותן:
		המקבל:
		מה מעניק הנותן:
		כיצד מתייחס המקבל:
		הגדירי בשתי מילים את המידה בה נוהג המקבל:

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

שיעור 5

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 4 - שלטים

מדינה
של יהודים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

שיעור 5

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 4 - שלטים

מדינה
יהודית

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

שיעור 5

נספח 4 - שלטים

מכונה הפועלת
במלוא כוחה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

שיעור 5

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 4 - שלטים

מכונה המנצלת
רק חלק מכוחה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני יהודי וחסיד - תפיסת העולם שלי

נושא משנה - השקפה ואקטואליה

נספחים

שיעור 5

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 4 - שלטים

החמצה.

ומבחינה פוליטית. ומחי כוונת השואל. וכאשר ענה השואל שכוונתו אם יכולה להיות התאמה בין הבחינה הדתית לבין הבחינה הפוליטית, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בבת-שחוק), שזהו מענה "דיפלומטי" שאינו מבהיר את כוונת השואל...].
מענה: גם עניין זה יתבאר על פי משל מעניין שאנו רואים בעולם הזה הגשמי:

מכונה, או כל מערכת שהיא, יכולה לפעול בדרגות שונות של יעילות - החל מביצוע מלאכות קלות, ועד לביצוע מלאכה בקנה-מידה גדול, על ידי ניצול מקסימום הכח שבה. ומובן שאף שגם באופן הא' נעשתה כאן מלאכה על ידי המכונה, מכל מקום, אותה מלאכה שהיתה יכולה להיעשות בהתאם למלוא כחה של המכונה - לא נעשתה. ולכן, כאשר מכינים תכנית כדי לפעול ולהשפיע בעניין מסויים - משתדלים לעשות זאת באופן שכל הענינים שבתכנית יפעלו במלא כחם.

ועל דרך זה בעניננו:
ארץ ישראל יכולה להיות בב' אופנים: "מדינה של יהודים" גרידא, או "מדינה יהודית".
אם תהיה זו "מדינה של יהודים" בלבד - הרי אינה אלא מדינה "לזונטניט" נוספת, כשם שסוריא היא מדינה של סורים (ועל דרך זה לבנון, מקסיקו, ארצות הברית וכו'), ובאופן כזה אינה מנוצלת במלוא יכולתה; מה שאין כן אם תעשה "מדינה יהודית".

אמנם, כדי שתהיה "מדינה יהודית" המנוצלת במלוא יכולתה - הרי זה דוקא על ידי זה שאופן הנהגת המדינה יהיה על פי התורה ומסורת ישראל.

[ומובן שאין זו סתירה לכך שתהיה מדינה "נורמלית", שיש בה משפחות הכוללות אנשים נשים וטף, מוסדות וכו' - כי גם על פי תורה לא צריכה ארץ-ישראל להיות ענין רוחני ומופשט, אלא ארץ שיש בה כל הענינים כמו במדינות אחרות].

ודוקא באופן זה תהיה ארץ-ישראל "מדינה יהודית", מדינה ייחודית השונה משאר המדינות, בכך שהיא עומדת במדריגה נעלית יותר ועוסקת (ומשפיעה בזה גם על סביבתה) במטרות נעלות יותר.

ר"ד אור ליום ב' ח' אדר, ה'תש"כ
הבעל שם טוב החדיר בתוך בני ישראל כח, בטחון ואמונה. ועל ידי זה - מבלי הבט על המצב המדוכדך שהיו בו באותה תקופה (כנ"ל סעיף ב) - הגביהם מן הדרגה היותר תחתונה אל הדרגה היותר עליונה, ועורר בכל אחד ואחד מישראל רגש של שמחה.
ומכאן הוראה לכל אחד ואחד מאתנו בעבודתנו בחיזוק היהדות - בנוגע לעצמו, לילדיו ולכל הסביבה:
הפעולה בהפצת האור אינה יכולה להיעשות על ידי הסתמכות על הכוחות האישיים ("די אייגענע כוחות"), אלא דוקא על ידי זה שמעוררים את הכוחות הרוחניים הנעלמים שישנם בפנימיותו של כל אחד ואחד מישראל. וכשם שבנוגע לעצמו, הרי הדרך לעורר את כחותיו הפנימיים היא על ידי מציאת ה"מתג" המתאים - כן הוא בנוגע להזולת, שיש למצוא ולגלות את ה"מתג" שבו (אף שמלכתחילה אין יודעים מהו, ואפשר שהוא תיבה אחת בלבד), וכאשר מגלים ומעוררים את נקודת ה"מתג" שבזולת - אזי נפתח הבאר או המעיין הפנימי שבנשמתו, וכל שאר הענינים (שאם היה רוצה לעשותם בכח עצמו, היתה נדרשת מצדו השתדלות ויגיעה רבה כדי לרומם את הזולת למדריגה זו) נעשים מאליהם.

[הרב ליווי, מנהל ארגון "הלל" באוניברסיטת פרינסטון, מסר פ"ש מביקורו בכפר-חב"ד בימי הקיץ, וסיפר שאהבת ישראל והקירוב שמראים שם לכל אחד ואחד, ובפרט לתלמידי בתי-הספר מעולי מרוקו וצפון אפריקה, הם מיוחדים במינם, ומעולם לא ראה אהבה כזו בין יהודים הבאים מרקע וחינוך שונים זה מזה. והוסיף ואמר, שהרגעים שבילה בכפר עלו על כל מה שחווה במשך זמן ביקורו בארץ הקודש].

ו. שאלה: האם יש קיום לארץ-ישראל בתור מדינה פוליטית?

[כ"ק אדמו"ר שליט"א העיר, ששאלה זו יכולה להיות מג' בחינות: מבחינת השקפת הדת, מבחינה כלכלית,

יום במדינה יהודית

כשיבוא המשיח תתנהל מדינת ישראל כמדינה יהודית. מוסדות השלטון ינוהלו בדרך יהודית, החוקים יהיו על פי תורה, וכל החיים במדינה יהיו ברוח ההלכה.

בחרי באחת ממשימות הכתיבה הבאות. כתבי תיאור באורך של כחצי עמוד.

- כתבי דף מיומנה של ילדה במדינה היהודית. תארי את סדר יומה וחוויותיה המגוונות. בתיאורך תוכלי להתייחס לשימושה בשרותי המדינה השונים כמו: מרכזי בריאות ומרפאות, חברת החשמל והגז, תחבורה ציבורית ועוד.
- כתבי מספר חוקים בספר החוקים של המדינה היהודית. את יכולה להתייחס למגוון של נושאי חקיקה: גיור, עליה, הסכמי שלום, עובדים זרים, גיוס לצבא, עבודה חקלאית ועוד.
- כתבי כתבה חדשותית שמתפרסמת בעיתון בנושא: השלום בין אזרחי המדינות השונות במזרח התיכון החדש.
- ערכי כרזת בחירות צבעונית לראשות הממשלה ולמפלגת השלטון במדינה היהודית. עצבי לוגו מתאים שישתלב בכרזה.

יום במדינה יהודית

כשיבוא המשיח תתנהל מדינת ישראל כמדינה יהודית. מוסדות השלטון ינוהלו בדרך יהודית, החוקים יהיו על פי תורה, וכל החיים במדינה יהיו ברוח ההלכה.

בחרי באחת ממשימות הכתיבה הבאות. כתבי תיאור באורך של כחצי עמוד.

- כתבי דף מיומנה של ילדה במדינה היהודית. תארי את סדר יומה וחוויותיה המגוונות. בתיאורך תוכלי להתייחס לשימושה בשרותי המדינה השונים כמו: מרכזי בריאות ומרפאות, חברת החשמל והגז, תחבורה ציבורית ועוד.
- כתבי מספר חוקים בספר החוקים של המדינה היהודית. את יכולה להתייחס למגוון של נושאי חקיקה: גיור, עליה, הסכמי שלום, עובדים זרים, גיוס לצבא, עבודה חקלאית ועוד.
- כתבי כתבה חדשותית שמתפרסמת בעיתון בנושא: השלום בין אזרחי המדינות השונות במזרח התיכון החדש.
- ערכי כרזת בחירות צבעונית לראשות הממשלה ולמפלגת השלטון במדינה היהודית. עצבי לוגו מתאים שישתלב בכרזה.

נושא השיעור

יום העצמאות - כיצד נודה על הניסים?

נספח 1 - דף הפעלה

לוח היום יום, כ"ד בסיון:

”השואל במה היא ההתקשרות שלו אלי מאחר שאין אני מכירו פנים.. ההתקשרות האמתית היא על ידי לימוד התורה. כשהוא לומד מאמרי חסידות שלי, קורא את השיחות ומתחבר עם ידידי אנ”ש ותלמידי התמימים יחיו בלימודם ובהתוועדותם, ומקיים בקשתי באמירת תהלים ובשמירת זמני הלימודים, הנה בזה היא ההתקשרות.”

לוח היום יום, כ"א בשבט:

”חובת נשי ובנות החסידים יחיו לעמוד בשורה ראשונה בכל מפעל של חיוק הדת והיהדות בכלל, ובפרט בעניין טהרת המשפחה. ועליהם לארגן חברת בנות החסידים בענייני הדרכה וחינוך כמו שהיה בבתי החסידים מאז ומקדם.”

לוח היום יום, כ"ו באדר שני:

”כל הקדוש בעם אלוקי אברהם ויסוד בית ישראל, בהעמדת דור ישרים וחינוכם, בכשרות האוכל, ואצילות טוהר קדושת השבת, מסר ונתן השם הנכבד והנורא על ידי נשי ישראל לשמרם ולעבדם.

האישה אשר תמלא את חובתה ותעודתה בחיי המשפחה, בהנהגת הבית ובחינוך על-פי התורה, עליה הכתוב אומר "חכמות נשים בנתה ביתה".

לוח היום יום, ה' באייר:

”רבינו הזקן קיבל מר’ מרדכי הצדיק ששמע מהבעל שם טוב: נשמה יורדת לעולם הזה וחיה שבעים-שמונים שנה, כדי לעשות ליהודי טובה בגשמיות ובפרט ברוחניות.”

לוח היום יום, כ"ח בסיון:

...העיקר הוא לסייע בלבב שלם וברגש, שיהיה תענוג בעשיית טובה ליהודי."

נושא השיעור

מהם העקרונות שלי - למה אני רוצה להיות שייכת?

נספח 2 - מכתבים

ש.א.מ. קוראים לי הופיה,

אני בכיתה ח' ואלמדת בבית ספר חב"ד במרכז הארץ. אחד הדברים שהכי יתפסים אותי זו עשייה נאמדת, או כפי שאני קוראת לה יאקשן. הראש שלי תמיד עסוק במחשבות ורעיונות של שניונים. למד שאני זוכרת את עצמי אני אף פעם לא מקבלת את הקיים. למדתי, העובדה שדבר מסוים לגביי במצב מסוים לא אולמית שהדבר צריך להיות כן. למשל, אני תמיד חושבת שדבר זה נמצא כאן כדי להשתפר, אעבור שינוי, שילבילאו אותו למדש. זו דרך חדשה שלי...

האלות, שפצלים דרך חדשה הצאת גרמה לי להסתפק, חברות לא תמיד הדין אותי, לורות חשבו שאני מנסה להתחכם ולהפריע וזה לא היה קל.

אבל אז גילתי שהחשיבות לעוצצת דרך חדשה כשלי! החסיד הוא אדם המתעורר בכל בוקר ואומר לעצמו: יאקשן אני מריש? אם כן, אזלי, אזלי לשנות את הרשתי? יהצום חושב כן? אזלי, אזלי, לשנות את דרך המחשבה של העולם? חסיד למלך, שלא מספיק להתנהג בצדק למולות ואשיות בדברים מסוימים, אלא למלך של האדם בחייו היא ליצור את עצמו למדש ואכנות למדש את העולם. העיקרון הזה שחסיד הוא ילמדשן קסם לי והחלטתי שלא לצלל אצדק חדשה הלימודות שלי לקום למדש בחיים עזפי תורת החסידות.

ש.א.מ. קוראים לי רחלי,

אני בכיתה ח' ואלמדת בבית ספר חב"ד בארץ לישובי דרום הארץ.

המבאות בארץ בשנים האחרונות דורשת למלךתי תלמי הדרכה, התלוצצות ליומדות החיים בכל ההצקות כונויות החידוש והלחץ הרב ניתנים בין את אותותיהם, ומחייבים אותנו ללאת בתוכנו חוסן נפשי ויציבות איתנה.

כדי להתחזק חפשתי את הכוחות העצומים האלה, ובצמות המורה שלי בבית הספר לבאתי. חב"ד וחסידות בשבילי זה אלמנה חזקה בהשגחה פרטית בכך שהי אורה כל אחד וסלך עז כל יהודי. חב"ד בשבילי זה להשתדל להיות תלמיד בשלמה, להללן שבה אחד ואפילו קלן יש נשמה גדולה וכל אחד יש כוחות עצומים.

ש.א.מ. קוראים לי חנה,

אני בכיתה ח' ואלמדת בבית ספר חב"ד אי שם בצפון הארץ.

חזרי סיפורי אי שמוז כשהייתי פוטלה וקטלנית והיה נעשה עוול אליהן אחד בסביבתי, הייתי פורצת בבכיות קורעות לב, יבדד אזי, הם בחקתי, יהיה נכד לאלצק למדבר בעניין עקיוני.

ובאלותי אם תשאלו אותי מהו, אפיתי, העיקרון החדש בייחתי, תשובתי היא, אלא חיסוס, אהבת ישראל, ובעיני, אהבת ישראל היא קודם כל לא להיות אנכיות, אני נצחית למלכות כלו למלך, זו למד למלך למד בעיני.

חיותי את האכפדות ואת האהבה בבית ספר חב"ד למלכות ולמהדבות. ראיתי את חלמיות ואת הנכונות לעצור כל אחת חסיד הוא אדם המלך אותי עז ברכיו של למלך ברכיו של אדם אחר. חסיד ירחיק לבד כד הקרבת התפתחותי החיות למלך חיותי החלמיות של הצות בעיני זה למלך וסלל אלצק טוב. למקום הזה אני שואפת.

ש.א.מ. קוראים לי ענת ואני אלמדת בבית ספר חב"ד באזור השומרון.

נאצתי בברכת הרבי, ובשבילי ההתקשרות לרבי היא הכוח שלי. אני רוצה ללמד או נחת חוד, אלמדת ומנסה להבין למלך הפעולות שבהן הוא נשמה. הרבי למלך אותי כל הצלן: לפני למדתי, בתפילה, ברשעים של הצלחה וגם ברשעים של עצב. תוצה אק רבי!

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - כוחות ויכולות

נספחים

נושא השיעור

שיעור 6

מהם העקרונות שלי - למה אני רוצה להיות שייכת?

נספח 3 - דף עקרונות

אצלי _____ זה עיקרון!

אצלי _____ זה עיקרון!

אצלי _____ זה עיקרון!

אצלי _____ זה עיקרון!

אצלי _____ זה עיקרון!

אצלי _____ זה עיקרון!

אצלי _____ זה עיקרון!

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - כוחות ויכולות

נספחים

שיעור 7

נושא השיעור יהודי צריך לשמוח

נספח 1 - דף פעילות בנושא השמחה

כתבי אירועים משמחים מחייך בתחתית הגרף, לפי סדר כרונולוגי. לכל אירוע התאימי את רמת השמחה, וסמני בנקודה. סמני נקודות המתאימות לרמת השמחה בין האירועים, ולאחר מכן - שרטטי את גרף השמחה שלך על ידי העברת קו בין כל הנקודות.

אירועים משמחים

רמת השמחה

פעילות ב:

כתבי בעמודה ב' רשימה של חמש דמויות שיש לך איתן כיום קשר מהותי שמשמח אותך.

	דמויות חשובות בחיי כיום	
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	

החלטה פנימית

תחליטי החלטה פנימית
בנפשך לשמוח בכל מצב
ותקפידי לא לזוז מהחלטתך.

הסתפקות במועט

הסתפקי במה שיש לך. תלמדי
לאהוב את מה שקיבלת
במקום לצפות לעוד, ותרגישי
שמחה תמידית.

ענווה

אמרי לעצמך: "מי אמר שמגיע
לי"? וכאשר תקבלי משהו הכי
קטן תשמחי.

חויות

תזמני לעצמך חוויות
מעניינות ומהנות ותעשי
דברים שאת אוהבת לעשות

פעולות משרדות שמחה

השתדלי לחשוב רק מחשבות
משמחות, לדבר רק דיבורים
משמחים ולהתנהג כאילו את
מלאת שמחה, גם אם את לא
שמחה עכשיו- תגיעי בסוף
לשמחה אמיתית.

נתינה

במקום לחשוב: "מה קיבלתי"?
תחשבי: "מה אני יכולה לתת
לשני"? כאשר תתני לשני
ותעניקי תרגישי סיפוק.

התמקדות בטוב

תשתדלי להסתכל על חצי
הכוס המלאה, לראות את הצד
החיובי שבדברים, גם כאלו
שלא נראים בחיצוניות דברים
טובים.

מוסיקה

מוסיקה שמחה יכולה לשפר
פלאים את מצב הרוח שלך
ולהכניס לך מנת שמחה...

סביבה

תדאגי להימצא בסביבה
חיובית ושמחה ולהתרחק
מאנשים או מקומות שגורמים
לך תחושות לא טובות.

התעמלות גופנית

תקפידי להתעמל "צאי להליכות". בזמן זה מופרש לגופך הורמון שמגביר את הרגשת החיוניות ומשפר את מצב הרוח.

חברה

בדידות גורמת לעצבות. תרכשי לך חברות. תבלי איתן, תלמדי איתן, תשוחחי איתן כך תרגישי שמחה...

משפחה

תשקיעי בקשרי משפחה. תחזקי את תחושת השייכות למשפחה והיא תהפוך להיות לך מקור של שמחה, ביטחון ותמיכה.

השגת יעדים

תחשבי על מטרות שאת רוצה להשיג כדי להתקדם (כמו להצליח להתפלל בכוונה, להצליח להיות נחמדה ל..., לקבל ציון טוב, להצליח לסכם בשיעור ועוד...). כאשר תצליחי לעשות אפילו משהו קטן תשמחי.

קבלה עצמית

תאהבי את עצמך. תקבלי את עצמך. ה' ברא אותך לא מושלמת. תהיי מרוצה ממה שה' נתן רק לך. אל תנסי לרצות את הסביבה. את לא חייבת להיות מושלמת. כך תשמחי...

צרת רבים

גם אם יש בעיות דעי שלכל אחד יש את ה"תיק" שלו ולאף לא לאחד קל. כדאי להסתכל על מי שמצבו יותר גרוע ולהתנחם...

אוכל

תכיני אוכל טעים. או שתבקשי מאמך להכין לך משהו שאת אוהבת. מצב הרוח שלך יעלה.

קניות

תקני דברים שאת אוהבת וכך תתמלאי בשמחה.

בדיחות

תאמרי בדיחות ותרבי לצחוק.

נושא השיעור
יהודי צריך לשמוח

נספח 3 - הקראה

עניין של בחירה

מיכאל הוא אדם שאוהב לאהוב. אחד שתמיד יש לו משהו חיובי להגיד. כשמישהו שואל אותו מה שלומו הוא עונה: "אם מצבי היה טוב יותר, הייתי שני אנשים". פשוט טיפוס חיובי ואופטימי. כשעל אחד העובדים היה עובר יום רע, מיכאל היה שם בשביל לומר לו להביט על הצד החיובי במצבו. סגנונו המיוחד, עורר בי סקרנות ולכן יום אחד ניגשתי אליו ושאלתי אותו: "אני פשוט לא מבין. אי אפשר להיות חיובי כל הזמן. אז איך בכל זאת אתה מצליח?"

מיכאל ענה לי ברוגע: "כל בוקר אני מתעורר ואומר לעצמי כי עומדות בפניי שתי אפשרויות: אחת - להיות במצב רוח טוב והשנייה - להיות במצב רוח רע. אני בוחר להיות במצב רוח טוב. בכל פעם שדבר רע קורה, אני יכול לבחור להיות קורבן או לבחור ללמוד מהניסיון; אני בוחר ללמוד מהניסיון. כאשר מישהו מגיע אליי בתלונה, אני יכול לקבל את תלונתו או להצביע על נקודת אור בבעייתו, אני בוחר בנקודת האור.

"כן בטח, זה לא ממש קל", מחיתי בתסכול.

"זה קל מאוד" אמר מיכאל, "החיים הם למעשה מקבץ של בחירות. כל מצב ומקרה הוא בחירה. אתה בוחר איך להגיב במצבים שונים ומגוונים. אתה בוחר איך אנשים ישפיעו על מצב-רוחך. אתה בוחר אם להיות במצב רוח טוב או רע. ובשורה התחתונה: זו הבחירה שלך איך לחיות את חייך.

כשיצאתי ממשרדו של מיכאל הרהרתי על מה שאמר.

למרות שלא המשכנו להיות בקשר, חשבתי רבות עליו כאשר בחרתי בחירות בחיי במקום להגיב אליהם.

שנים אחדות מאוחר יותר, שמעתי כי מיכאל היה מעורב בתאונת עבודה, בה נפל מגובה 30 מטר בעת שעבד על מגדל תקשורת. לאחר 18 שעות ניתוח וטיפול נמרץ, שוחרר מיכאל מבית"ח כשלגבו הונס מוט ברזל.

ראיתי אותו שישה חודשים לאחר התאונה.. כששאלתי אותו מה שלומו?

השיב: "אם מצבי היה טוב יותר, הייתי שני אנשים. רוצה לראות את הצלקות מהניתוח?"

החלטתי לראות אותן אך שאלתי אותו מה עבר בראשו בזמן התאונה.

"הדבר הראשון עליו חשבתי, היה שלומה של ילדתי-לעתיד שעדיין לא נולדה", ענה מיכאל, "לאחר מכן, כששכבתי על הקרקע, אני זוכר שעמדו בפני שתי אפשרויות. יכולתי לבחור בחיים ויכולתי לבחור במוות, בחרתי בחיים."

"לא פחדת? לא איבדת את ההכרה?" שאלתי אותו נפעם.

מיכאל המשיך, "...החובשים היו נפלאים. הם המשיכו לומר כל הזמן שהכול יהיה בסדר. אך כשהם הכניסו אותי לחדר מיון, ראיתי את הבעות הפנים של הרופאים והאחיות וממש פחדתי. בעיניהם ראיתי את מה שחשבו - "הוא גמור". ידעתי שאני חייב לעשות משהו.

"ומה עשית?" שאלתי.

אמרתי לרופאים: "אני בוחר לחיות. נתחו אותי כמו אדם שעתיד לחיות ולא כאדם מת."

מיכאל חי בסייעתא דשמיא תודות לכישורי רופאיו, אך גם בגלל גישתו המדהימה לחיים.

למדתי ממנו כי כל יום אנו בוחרים לחיות בצורה מלאה. גישה, היא בסופו של דבר, הכול.

לכן, אל תדאגו למחר. מחר כבר ידאג לעצמו לבדו. לכל יום יש מספיק צרות לעצמו.

אחרי הכול, היום הוא המחר שדאגת לו אתמול....

נושא השיעור
יהודי צריך לשמוח

נספח 4 - סיפור למורה

שלא עשני גוי

בתקופה שגר ר' שמואל מונקעס בעיירה משינקוביץ היו מגיעים לביתו אברכים ללמוד חסידות ודרכי חסידות.

לילה אחד התלקחה שריפה גדולה בעיר שלא פסחה גם על ביתו של שמואל מונקעס, ובהיות האש גדולה וחזקה ליחכה האש את ביתו על כל תכולתו ולא נשאר ממנו מאומה. למרבה המזל ר' שמואל מונקעס ובני ביתו לא היו בבית וכך ניצלו.

למחרת לאחר שנודע דבר השריפה לר' שמואל מונקעס ליוו אותו רעיו האברכים לביתו מתוך אהדה מהולה בצער ומתוך סקרנות לראות כיצד יגיב ר' שמואל מונקעס, שהיה חסיד אמתי ובעל ביטחון גדול בה', על המאורע הנורא שארע לו.

כשהתקרבו לבית לא מצאו אלא אפר ואודים מתגוללים באוויר. ר' שמואל מונקעס הביט סביבו והתחיל לברך: "ברוך אתה ה'... כולם חשבו שהוא מתכונן לסיים ברכתו במילים: "דיין האמת", אולם להפתעת כולם הוא סיים במילים:.... "שלא עשני גוי".

האברכים שהביטו בו בפליאה שאלו אותו, מה פשר ברכה זו? ענה להם: בכל בית של גוי יש "אליל" וכשנשרף הבית נשרף גם ה"אליל", אבל אני שעובד את ה' ואליו אני מתפלל, יודע שה' חי וקיים לעולם. ה' תמיד אתי ולעולם לא יעזבני. כשם שעזר לי עד עכשיו, יעזור לי בעתיד וייתן לי כל צורכי.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - כוחות ויכולות

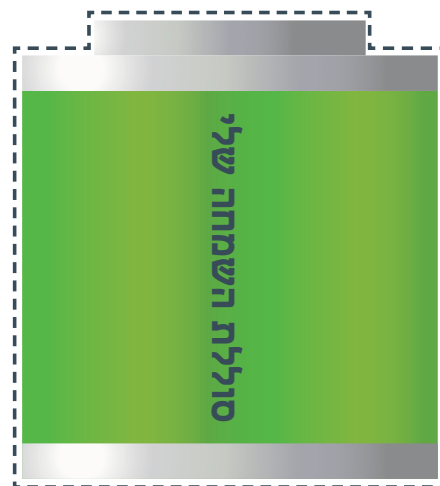
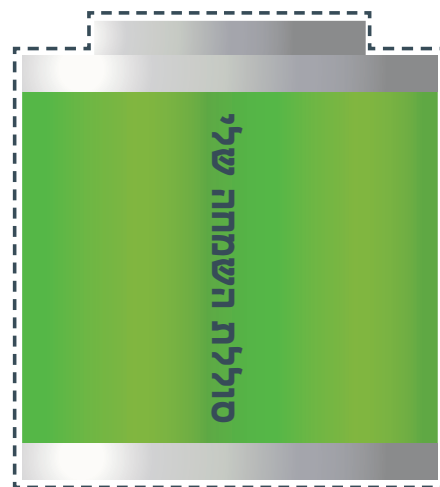
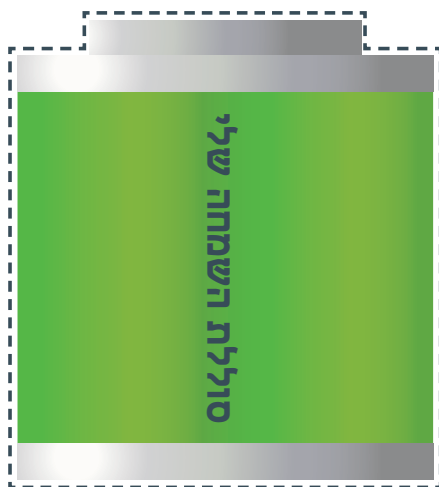
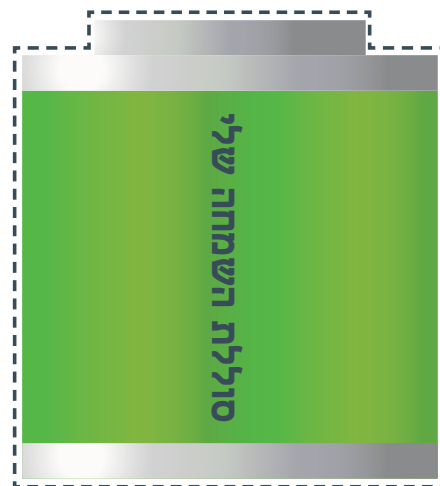
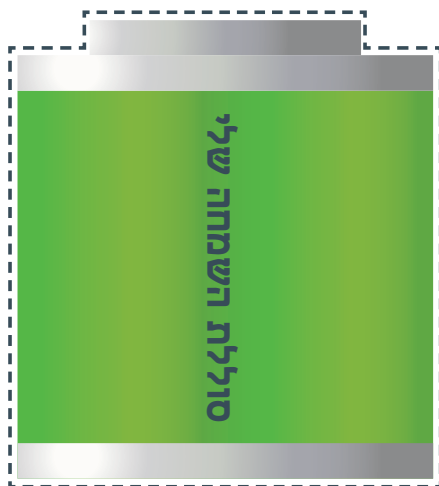
נספחים

שיעור 7

נושא השיעור

יהודי צריך לשמוח

נספח 5 - סוללת השמחה שלי

נושא השיעור
"להיות בשמחה"

נספח 1 א: סיפור על רבי עקיבא - "הכל לטובה" - למורה

פעם אחת יצא רבי עקיבא לדרך רחוקה ולקח עימו, חמור, תרנגול ונר. מדוע לקח את החמור? כדי שיוכל לרכוב עליו כשיתעייף, ויניח עליו משאו. ומדוע את התרנגול? כדי שיעיר אותו השכם בבוקר לתפילה. ואת הנר למה לקח עימו? כדי שיוכל להדליקו בלילה וללמוד תורה. הלך רבי עקיבא דרך ארוכה, וכאשר הגיע הלילה ונעשה חושך, הגיע לעיר אחת ורצה לנוח בה, חיפש מלון אך לא היה, ביקש רבי עקיבא מאנשים לתת לו מקום ללון, אמרו לו: אין מקום, לך הלאה. עמד ברחוב, בחושך ובקור, ואיש לא הזמינו לביתו, ובכל זאת אמר: כל מה שעושה השם, הכול לטובה הוא. לא רצה רבי עקיבא להישאר בעיר הזאת שאנשיה רעים הם, יצא לשדה, בחר מקום מתחת לעץ, הדליק את הנר, האכיל את התרנגול ואת החמור וישב ללמוד תורה. למד, עד ששכח שהוא לבד. פתאום שמע שאגה גדולה וראה אריה גדול מגיע מן היער הקרוב וטורף את החמור שלו. עוד הוא נבהל והנה בא חתול וטרף את התרנגול. ואז באה רוח וכיבתה את הנר. נשאר רבי עקיבא יושב לבדו ביער בחושך גמור. לא היה לו חמור, לא תרנגול ולא נר. אמר: כל מה שעושה השם, הכול לטובה הוא. ואז, פתאום הוא שומע רעש גדול מן העיר, קריאות וצעקות, מה קרה? אויבים נכנסו לעיר ולקחו איתם את אנשי העיר בשבי, בדרכם עברו בשדה ששם ישב רבי עקיבא, אבל בגלל החושך לא ראו אותו, וכך ניצל מידם. אמר רבי עקיבא: עכשיו ידעו כולם, כי מה שעושה השם, עושה הכל לטובה. אילו לא אכל האריה את החמור - היה נוער. אילו לא אכל החתול את התרנגול, היה קורא בקול ואילו לא כבה הנר, היה מאיר את החושך, ואז החיילים היו לוקחים גם אותי. הודה רבי עקיבא להשם והמשיך את דרכו לבדו, עם אמונתו.

נושא השיעור
"להיות בשמחה"

נספח 1 ב: סיפור על נחום איש גמזו - למורה

נחום איש גמזו - ומפני מה קראו לו נחום איש גמזו? מפני שעל כל דבר שבא עליו היה אומר "גם זו לטובה". פעם אחת בקשו ישראל לשגר דורון לקיסר. אמרו מי ילך? ילך נחום איש גמזו, שמלומד בניסים הוא. הפקידו בידו מלוא ארגז אבנים טובות ומרגליות. הלך ולן בפונדק. באו שודדים ופתחו את הארגז ונטלו כל מה שבתוכו ומילאוהו עפר. כשהגיע לקיסר, פתחו ארגזו וראו שהוא מלא עפר. אמר המלך: מלגלים עלי היהודים, וביקש להרגו. אמר: "גם זו לטובה!" בא אליהו ונדמה לקיסר כאחד משלהם, אמר: "שמא עפר זה מעפר אברהם אביהם הוא, שכשהיה אברהם זורק עפר נעשו חרבות, קשין - נעשו חיצים, שנאמר: 'יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו'". כעבור זמן קצר, הייתה מדינה אחת שלא יכול המלך לכבשה, בדקו בה את העפר - וכבשה. הכניסו את רבי נחום לגנזי המלך ומילאו ארגזו אבנים טובות ומרגליות ושגרוהו בכבוד גדול. בחזרתו לן באותו פונדק. אמרו לו: "מה הבאת עמך שעשו לך כבוד גדול כל כך?" אמר להם: "מה שנטלתי מכאן הבאתי לשם". הרסו ביתם והביאו עפרו למלך. אמרו לו: "אותו העפר שניתן לך - משלנו היה." בדקוהו ולא מצאו כך, והרגום. אמרו עליו על נחום איש גמזו, שבסוף ימיו היה סומא משתי עיניו, גדם משתי ידיו, קטוע משתי רגליו וכל גופו מלא שחין. ורגלי מיטתו מונחות בספלים של מים, כדי שלא יעלו עליו נמלים. ועם זאת היה אומר: "גם זו לטובה"!!!

נושא השיעור
"להיות בשמחה"

נספח 2 - ההבדל בין הביטוי של נחום איש גמזו לבין זה של רבי עקיבא - למורה

נוסף לכך שהביטוי "גם זו לטובה" הוא בלשון הקודש, ואילו "כל דעביד כו'" הוא בלשון ארמית (שהיא למטה ממדרגת לשון הקודש), חלוקים הם גם בתוכן עניינים - ש"כל דעביד רחמנא לטב עביד", פירוש, שכל מה שעושה הקב"ה, לטובה הוא עושה, כלומר, לתכלית טובה, ולא שהדבר הבלתי-רצוי עצמו הוא טוב; מה שאין כן הביטוי "גם זו לטובה" פירושו שהדבר הבלתי-רצוי עצמו - "זו" - הוא טוב.

וכמובן על-פי החילוק בין שתי הדוגמאות שהובאו בגמרא בקשר לב' לשונות האמורים:

א) "תנא משמיה דרבי עקיבא, לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד. כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא, מטא להאי מתא, בעא אושפיזא, לא יהבי ליה, אמר, כל דעביד רחמנא לטב, אזל ובת בדברא (ולן בשדה), והוה בהדיה תרנגולא (להקיצו משינתו) וחמרא ושרגא, אתא זיקא כבייה לשרגא, אתא שונרא אכליה לתרנגולא, אתא אריה אכליה לחמרא, אמר, כל דעביד רחמנא לטב. ב' בלילה אתא גייסא שבייה למתא, אמר להו, לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקב"ה הכל לטובה" (אילו היה נר דלוק היה הגייס רואה אותי, ואילו היה החמור נוער או התרנגול קורא היה הגייס בא ושובה אותי).

ב) "נחום איש גמזו.. כל מילתא דהוה סלקא ליה (על כל קושי שהיה לו) **אמר גם זו לטובה**. זימנא חדא בעו לשדורי ישראל דורון לבי קיסר.. שדרו בדיה מלא סיפטא [ארגז] דאבנים טובות ומרגליות, אזל בת בההוא דירה (לן לילה אחת באותו המלון), בלילא קמו הנך דיוראי ושקלינהו לסיפטא (ארגז שלו) ומלוניהו עפרא, למחר כי חזניהו אמר גם זו לטובה. כי מטא התם שריניהו לסיפטא (התירו הארגזים), חזניהו דמלו עפרא, בעא מלכא למקטליניהו לכולהו, אמר קא מחייכו בי יהודאי, אמר [נחום איש גמזו] גם זו לטובה, אתא אליהו אדמי ליה כחד מינייהו (כאחד משרי קיסר), אמר להו דילמא הא עפרא מעפרא דאברהם.. הוא חדא מדינתא דלא מצו למיכבשיה, בדקו מיניה וכבשוה, עיילוהו לבי גנזיה ומלוהו לסיפטא אבנים טובות ומרגליות ושדרוהו ביקרא רבא כו'".

והחילוק ביניהם:

בסיפור נחום איש גמזו (שעל זה נאמר "גם זו לטובה") - המאורע עצמו של החלפת אבנים הטובות בעפר (שהיה נדמה בתחילה כמו היזק) היה דבר **טוב**, שהרי, העפר הועיל **יותר** ממה שהיו מועילים אבנים טובות, שכן, עם אבנים הטובות לא היו יכולים לנצח במלחמה, ודווקא על-ידי העפר ניצחו במלחמה.

מה שאין כן בסיפור רבי עקיבא (שעל זה נאמר "כל דעביד רחמנא לטב עביד") - המאורע עצמו דכיבוי הנר ואבידת תרנגולו וחמורו, לא זו בלבד **שאינו טוב**, אלא אדרבה, זהו עניין של **היזק**, אלא שמאורע זה היה **סיבה שהביאה לידי טוב** - שעל-ידי זה ניצל מהשודדים, אבל המאורע עצמו היה היפך הטוב.

ומזה מובן החילוק בין ב' הלשונות "כל דעביד רחמנא לטב עביד" ו"גם זו לטובה" - ש"כל דעביד רחמנא לטב עביד" פירושו, שכל דבר, גם דבר בלתי-רצוי, הוא **בשביל** שיבוא מזה טוב, אבל לא שכל דבר הוא טוב, שהרי יתכן שיהיה דבר שהוא עצמו לא טוב, אלא שהוא **סיבה המביאה לידי טוב**; מה שאין כן "גם זו לטובה" פירושו, שהדבר עצמו, שנדמה, לכאורה, כמו דבר לא טוב, טוב הוא.

נושא השיעור
"להיות בשמחה"

נספח 3: גם זו, לטובה - למורה

שני צדיקים היו הם,
שקבלו הכל באהבה.
טען רבי עקיבא,
כל מה שעושה ה', לטובה.
ונחום איש גמזו הקפיד לומר,
גם זו, לטובה.
לכאורה, שניהם בצדקותם הגדולה,
ידעו שאין רע יורד מלמעלה.
אבל, אם בנושא זה עסקינן---
בין שתי הגישות קיים הבדל קטן:
רבי עקיבא, סבר,
שלמאורע הרע, תכלית טובה, שתתברר, כבר.
הנר אמנם כבה, החמור נעלם,
אך יתגלה ויסתבר בעתיד שהדבר לא לחינם.
אולם נחום איש גמזו ידע,
שגם זו, גם ה'רע' עצמו, הוא הוא לטובה.
אירוע החלפת האבנים היקרות היה,
בכדי לפתור את הבעיה.
לא היה על מה לזעוק מרה,
כי דווקא בגלל החול, בוטלה הגזירה.
נסגל לעצמנו,
שמחה של בטחון,
מתוך ידיעה ברורה שהדברים מסודרים נכון,
נאמין שה' הוא טוב, ואנו רואים חלק קטן מהמכלול,
זו לא אותה רמה, ולא ניתן לנסות להבין הכל...
ולסיום, כמשל לדברים,
לאחר שהומצאה, והחלה להיות משווקת הנורה,
נכתבה על האריזה אזהרה:
אין לנסות להדליק,
עם גפרורים...

הערה: הרעיון לסיום השיר - הקב"ה בדרגה שאינה שייכת לנו, ואל לנו לנסות לחקור אחר דרכיו.. עם "גפרורים".
אלא לזכור ולהאמין שהכל - טוב, אך לעיתים, זהו טוב נסתר.

נושא השיעור
"להיות בשמחה"

נספח 4: אירועים - למורה

את החלק המודגש לא להקריא מיד...

חיים ושלומית קנו דירה, ופנו לבנק לקבל משכנתא (הלוואה שהיא משכון), על רוב הסכום. הסתבר להם שרצוי שילוו סכום כסף של בערך 20,000 ש"ח קודם הפניה לבקשת ההלוואה מהבנק, כדי שיוכלו לקבל משכנתא טובה עם ריביות נמוכות יותר. באותה תקופה הגיעה אליהם הודעה מהביטוח הלאומי כי לפי חישוב ובגין זכות מסוימת, מגיע להם סכום של בערך 5000 ש"ח. הם קיבלו אותו ישירות לחשבון הבנק. במקביל הם הצליחו לגייס 15000 ש"ח מחברים ומשפחה, ולא יותר. חודש לאחר מכן, בתקופת המעבר, תקופה לחוצה ו"חנוקה" מבחינה כלכלית, הגיעה שוב הודעה מהביטוח הלאומי ובה הם מבקשים שבני הזוג יחזירו את כל הסכום שקיבלו, היות והוא ניתן להם בטעות. רוחם של בני הזוג נפלה למקרא ההודעה על החוב החדש, והסנקציות שינקטו במקרה שלא ישלמו אותו. היה מדובר בתקופה שבה כל הוצאה קטנה היתה לא פשוטה, ובני הזוג לא ידעו מהיכן יחזירו סכום שכזה, יחד עם ההתחייבויות הקודמות שנטלו על עצמם.

רק לאחר כמה חודשים, כאשר הגיעו להסדר עם המוסד לביטוח לאומי, הם הבינו, ש"הרע" הזה, הוא בעצם "מתוק". הקב"ה שלח להם הלוואה נוספת מהמוסד לביטוח לאומי. שאותה לא הצליחו להשיג מהמשפחה...

יעל ניגשת למבחן עם 4 דפי עזר. היא הכינה אותם מבעוד מועד, הניחה אותם בתיק, ופנתה לנסוע למכללה. בדרך, נזכר אחד מבעלי הבתים הפרטיים להפעיל את הממטרות של החצר, יעל נרטבה מעט אך התיק יותר. דפי הסיכום ספגו את המים, האותיות הפכו להיות תערובת דיו אומנותית ולא היה זכר לסיכומים המסודרים.. יעל הצטערה, שכן היה ברור לה שאם תרצה להדפיס שוב את הדפים בספריית המכללה, היא תאחר למבחן מעט, אולם לא היתה לה ברירה.

20 דקות לאחר תחילת המבחן יעל יוצאת מהספריה בריצה לכיוון בניין המבחן. לפתע, הבחינו עיניה בגוון אדום מבצבץ מהדשא.. יעל התקרבה מעט. שטר של 200 ש"ח חיכה לה שם. היא אספה אותו ונכנסה לכיתה המבחן, בחיך.

יעקב פוטר מעבודתו. הדבר נעשה באופן לא נעים, מפתיע, והותיר אותו עם סכום פיצויים קטן, מחפש כיצד לפרנס את ביתו ולשלם את המשכנתא, ההוצאות עבור המשפחה והילדים. יעקב אהב את עבודתו, עשה אותה במקצועיות ובאהבה מזה שנים, לא התמחה באף תחום אחר והציאה לחיפוש עבודה העכירה את מצב רוחו במקצת.

לא עבר שבוע, והוא מגלה מודעה מעניינת ביישוב שלו. הוא התקשר, שלח קורות חיים, התראיין, ו...התקבל. וההבדלים? בעבודה החדשה הוא עובד קרוב לבית, מקבל משכורת גבוהה יותר, תנאים טובים יותר שכוללים רכב צמוד. הוא מוערך יותר, וחש סיפוק גדול יותר. עכשיו הוא תוהה אם היה בכלל טורח לקרוא מודעה שמתחילה במילה "דרוש", אילו לא היה מפוטר...

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - כוחות ויכולות

נספחים

נושא השיעור

"להיות בשמחה"

שיעור 8

נספח 5 - שני צ'קים

BANK NAME

Baker street,1 London

N° 12982

Pay to the Order of

5000

חמשת אלפים שקלים חדשים

ש"ח

Authorized Signature

מנחם הכיס

Date

12/06/00

000000526

0000000005

12982

BANK NAME

Baker street,1 London

N° 12982

Pay to the Order of

5000

חמשת אלפים שקלים חדשים

ש"ח

Authorized Signature

ה/20

Date

12/06/00

000000526

0000000005

12982

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - כוחות ויכולות

נספחים

שיעור 8

נושא השיעור
"להיות בשמחה"

נספח 6 פנקס הצ'קים של הזכיות שלי

פנקס הצ'קים של הזכיות שלי

BANK NAME Baker street,1 London	N° 12982
Pay to the Order of	זכיתי ב:
Authorized Signature משב מיהק"ה	ש"ח Date 12/06/00
000000526 0000000005 12982	

BANK NAME Baker street,1 London	N° 12982
Pay to the Order of	זכיתי ב:
Authorized Signature משב מיהק"ה	ש"ח Date 12/06/00
000000526 0000000005 12982	

BANK NAME Baker street,1 London	N° 12982
Pay to the Order of	זכיתי ב:
Authorized Signature משב מיהק"ה	ש"ח Date 12/06/00
000000526 0000000005 12982	

BANK NAME Baker street,1 London	N° 12982
Pay to the Order of	זכיתי ב:
Authorized Signature משב מיהק"ה	ש"ח Date 12/06/00
000000526 0000000005 12982	

BANK NAME Baker street,1 London	N° 12982
Pay to the Order of	זכיתי ב:
Authorized Signature משב מיהק"ה	ש"ח Date 12/06/00
000000526 0000000005 12982	

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - סדרי עדיפויות

נספחים

שיעור 9

נושא השיעור היכן מתאים לי ללמוד?

נספח 1 - רשימת מאפייני ביה"ס עבור המורה

- מבנה נאה ומטופח
- תנאים גשמיים טובים
- צוות מקצועי
- צוות חסידי המשמש דוגמא חיה
- צוות חם ומכיל
- שילוב תכנים השקפתיים חסידיים בתכנית הלימודים
- יום לימודים ארוך
- רמה לימודית גבוהה
- פעילויות חברתיות וטיולים
- ממוצע ציונים גבוה
- פעילות חברתית חסידית (התוועדויות, הפסקה חסידית וכדו')
- בי"ס מסודר מבחינה תקציבית - כלכלית
- סמכות חזקה ומשמעת
- שעות העשרה ותגבור
- בי"ס דתי - מתנהל על פי ערכי התורה
- בי"ס חסידי - ערך מוסף של חסידות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - מידות

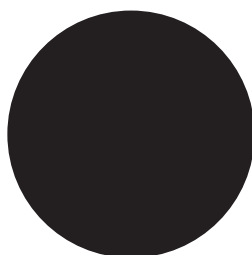
נספחים

נושא השיעור

אני יודעת להכיר טוב

שיעור 10

נספח 1 - נקודה שחורה

נושא השיעור
אני יודעת להכיר טוב

נספח 2 - הקראה - למורה

הנקודה השחורה.

אשה כבת 42 הגיעה לאמה לקבל עצה ואמרה לה:

"אמא, הבית שלי מתפרק, הוא ישן ובלוי, ולי ולבעלי אין כסף להחליף אותו,

הילדים שלנו מתרוצצים כל היום בחוץ ואינם מקדישים מספיק זמן לשיעורי הבית שלהם.

הרכב שלנו התקלקל,

ובעלי נתן לי ליום ההולדת כרטיס ברכה וספר כל כך לא מעניין..

הכל פשוט כל כך רע..... ואני לא יודעת מה לעשות."

אמה הוציאה נייר קטן וסימנה עליו נקודה שחורה במרכזו.

"מה את רואה כאן?" שאלה,

"אני רואה נקודה שחורה" אמרה האשה.

"מה עוד?" שאלה האם,

"כלום". ענתה.

"שכחת דבר חשוב", אמרה האם, "את רואה גם את הנייר?" האשה חייכה.

היא נזכרה שאומנם הבית שלה ישן, אבל יש לה בית.

היא חשבה על הילדים שמתרוצצים בחוץ כי הם בריאים ומלאי אנרגיה.

הרכב התקלקל אבל יש לה רכב שלא כמו לכולם.

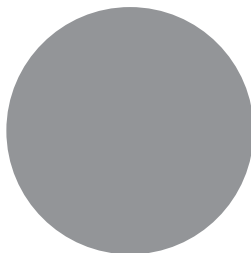
היא חייכה כשחשבה שבעלה אולי לא בחר את המתנה האידיאלית אבל אכן חשב עליה...

והיא בעצם יודעת שמאד אכפת לו ממנה.

היא הבינה שלפעמים

אנחנו מתמקדים בנקודה השחורה

ולא רואים את הנייר עצמו...

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - מידות

נספחים

שיעור 10

נושא השיעור
אני יודעת להכיר טוב

נספח 3 - שלטים

הכרתי את עצמי

הכרתי את עצמי

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - מידות

נספחים

שיעור 10

נושא השיעור אני יודעת להכיר טוב

נספח 4 - משימה

כתובנה שלושה עד חמישה דברים מהשבוע האחרון שעליהם אתן מכירות טובה ומכירות תודה. אתן יכולות לחשוב על דברים קטנים או גדולים שעליהם אתן מודות: משהו טוב שמישהו עשה לכן, משהו טוב כללי בחייכן, או דברים שיש לכן את ההזדמנות והאפשרות לעשות. ליד כל דבר שתכתובנה, ציינה למי עליכן להכיר תודה על כך.

הי,
מה איתך?

הכרת הטוב ב:

הכרת תודה ל:

או

אני מכירה את הטוב ב:

אני מכירה תודה ל:

ברוך ה'!

נושא השיעור
אני יודעת להכיר טוב

נספח 5 - סיפור על הבעש"ט - למורה

83

אהבת ישראל ופשוטי עמך

ברם, כשמתאספים בשמחה של מצוה, אז "אכלו⁴¹ בי עשרה שכינתא שריא"⁴².

פרנסתו של הקב"ה

במאמר ד"ה ואתה קדוש יושב תהלות ישראל⁴³ מספר הרבי (מוהרי"צ) נייע סיפור מהבעש"ט:

הבעש"ט הקדוש עוד בהיותו נסתר ונודד מעיר לעיר ומכפר לכפר, היתה אחת מעבודות הקודש שלו, לשאול כל יהודי שפגש, אנשים ונשים, זקנים וצעירים, על בריאותם... פרנסתם, והיה שבע רצון לשמוע תשובותיהם החביבות לו, בדברי שבח להשי"ת, ברוך השם, השבח לא-ל וכדומה.

פעם אחת בא הבעש"ט לשוב מסויים ונהג בהנהגתו האמורה, לזכות בני ישראל, אנשים נשים וטף בדברי שבח לשמו יתברך. באותו ישוב גר יהודי קשיש, תלמיד חכם גדול ופרוש מכל עניני עולם. זה למעלה מחמשים שנה שהוא יושב יומם ולילה ולומד את התורה הקדושה בפרישות ובקדושה. כל ימיו הוא יושב בתענית, עטור בטלית ותפילין עד לשעת תפלת מנחה המאוחרות, ורק אחרי תפלת ערבית הוא טועם חתיכת לחם טבולה במים.

כשנכנס הבעש"ט אל גאון זה בחדר הפרישות שלו שבפינת בית הכנסת, שאלו הבעש"ט למצב בריאותו, אם יש לו כדי הצטרותו. הגאון לא שם לב אל הבעש"ט שהיה לבוש כאדם כפרי פשוט. הבעש"ט חזר כמה פעמים על שאלותיו עד שהגאון נתקף בחרון אף ורמז לבעש"ט על הדלת, כלומר שילך לו.

אמר הבעש"ט לגאון: רבי, מדוע אינכם נותנים לכביכול את פרנסתו⁴⁴? הדברים בלבלו את הגאון, יהודי כפרי מדבר אודות הכביכול שצריכים לתת לו כביכול פרנסה!?

(41) סנהדרין לט, א.

(42) ספר המאמרים - אידיש, עמוד 215 ואילך.

(43) נדפס בסה"מ אידיש ע"י 138 ואילך. וי"ל, שמה שמקדים בלקו"ת פרשתנו (קדושים כט, סע"ב) "אך הענין ע"פ מ"ש ואתה קדוש = להעיר, שיש לזה שייכות לשם הסדרה - קדושים. ולהעיר, שגם בסיום הסדרה בלקו"ת כותב "יקנה ויחזק סדר קדשים כו". וכן בסיום הסדרה: והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל גו' = יושב תהלות ישראל כו" (שהפירוש שבלקו"ת שם הוא, כנראה, מיוסד על פירוש הבעש"ט ע"פ זה המובא לקמן בפנים) הוא גם בכדי לרמז תירוץ להקושיא דלעיל סו"א, כדלקמן ס"ד.

(44) ראה במאמר שם ס"ב בביאור מרז"ל (שהשי"ר פ"א, ט בסופו) "רעיתי - מפרנסתי".

הבעש"ט

הבעש"ט הכיר במחשבותיו של הגאון, ואמר לו:

— יהודים "יושבים" על הפרנסה שנותן להם השי"ת, על איזו פרנסה "יושב" הכביכול? — זאת אומר לנו דוד המלך בתהלים: "ואתה קדוש" על איזו פרנסה אתה "יושב"? — "יושב תהלות ישראל", הכביכול "יושב" על השבחים שבני ישראל משבחים אותו עבור הבריות והפרנסה שהוא ב"ה נותן להם. ועבור דברי שבח אלה נותן להם השי"ת בני חיי ומזוני רויחא.

צריכים להבין: אכן כדי שה"ואתה קדוש" [שמצד עצמו הוא קדוש ומובדל מעולמות] יהיה "יושב" [כלומר, יימשך למטה, המשכה הנקראת "בשם ישיבה כמו היושב שמשפיל קומתו"⁴⁵], צריכה להיות העבודה של בני ישראל. ברם, לכאורה יכולים הרי לפעול זאת גם על ידי לימוד התורה⁴⁶,

מדוע, איפוא, אמר הבעש"ט לגאון שלמד תורה יומם ולילה במשך למעלה מיובל⁴⁷ שנים, "למה אינכם נותנים לכביכול את פרנסתו" — מה גם שאף אז בשעה שהבעש"ט אמר לו את האמור, ישב ולמד? גם אם יסבירו שה"ואתה קדוש" נעשה דוקא על ידי "תהלות ישראל" — יכל הרי הבעש"ט לעורר את הגאון לשבח את השי"ת על מה שהוא לומד "בפרישות ובקדושה". מדוע שאל אותו אודות ענינים גשמיים (בריות וכו')?

הביאור הוא:

תכלית כוונת הבריאה היא, לעשות דירה לו יתברך בתחתונים⁴⁸, שמהענינים התחתונים יעשו דירה להקב"ה. דירה זו מוקמת [בעיקר — על ידי עבודת האדם בתחתונים, לא כל כך על ידי לימוד התורה, או על ידי שבח להקב"ה על לימוד התורה — כי, לימוד התורה שייך בעיקר ל"עליון" שבבני ישראל, לנפש האלקית — אלא] על ידי שבחו של הקב"ה "על בריאות ופרנסה" — ענינים השייכים לגוף ולנפש החיונית⁴⁹: על ידי שבני ישראל מרגישים ש(גם) צרכיהם הגשמיים באים מהקב"ה והם משבחים אותו על כך — עושים הם דירה לו יתברך בתחתונים.

(45) לקו"ת שם כט, ג.

(46) וראה לקו"ת בהר"מ, סעי' ואילך, שענין "רעיתי" (ראה לעיל הערה 44) הוא ע"י התורה — לכו לחמו בלחמי.

(47) שנקרא "עולם" (תדבא"ר פ"ו. מכילתא ורש"י משפטים כא, ו. וראה בחיי וציוני שם).

(48) תנחומא נשא טז. וראה לקו"ש ח"י שיחה ב' לפי שמות הערה 42.

(49) ראה תניא פל"ז (מח, ב).

נושא השיעור
אני יודעת להכיר טוב

נספח 5 - סיפור על הבעש"ט - למורה

85

אהבת ישראל ופשוטי עמך

ולכן, כשראה הבעש"ט את הגאון יושב בחדר הפרישות, פרוש מכל ענייני עולם מבלי שיהיה לו עסק עם גופו נפשו הבהמית וחלקו בעולם – עם ה"תחתונים", (שהרי, מה שאכל היה רק להכרח קיומו, הוא לא מסר עצמו לבירור גופו, נפשו הבהמית וחלקו בעולם), אמר לו: "מדוע אין הוא נותן לכביכול את פרנסתו" ⁵⁰ שיקויים מה שנתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים. ⁵¹ לכן אמר לו הבעש"ט: הכביכול "יושב" על השבח שבני ישראל משבחים אותו על הבריאות והפרנסה שהוא נותן להם ⁵². על פי האמור, יובן גם שתכלית העילוי איננה בפירות השנה הרביעית – שהם קדש ונאכלין לפני מן החומה, אלא בפירות השנה החמישית ⁵³ הנאכלין בכל מקום ואפילו בטומאה ⁵⁴: כשיהודי יודע שגם הפירות שאינם "קדש", גם הם תלויים בברכת ה' [הוא רואה בעיניו בשר את ה"להוסיף", ההוספה בתבואה שהקב"ה נתן לו], הוא משבח את הקב"ה על כך ⁵⁵ – הנה הילול זה לה', הוא "תהלות ישראל" שגורמים ל"ואתה קדוש יושב", שה"ואתה" – המוסב על עצמות ⁵⁶ – "קדוש" ומובדל – "יושב" (ונמשך למטה) בדירה בתחתונים ⁵⁷.

⁵⁰ וע"ד להבדיל באין קץ – הפרנסה (המזון) כפשוטה, שבהעדר המזון אז נפרדת הנשמה מהגוף – עדי"ז הוא גם בענין מפרנסתי למעלה (ראה לעיל הערה 44) – בזה תלוי קיום הענין דנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים. וכמחז"ל מה הקב"ה מלא כל העולם אף הנשמה מלאה את כל הגוף (ברכות י, א. וראה ויק"ר ספ"ד (ובכ"מ) בסדר הפך – שהובא בכ"מ: הנפש הזו ממלא את הגוף והקב"ה ממלא את עולמו כו').

⁵¹ ועפ"י יובן מה שהבעש"ט הפסיקו באמצע לימודו – אף שת"ת גדולה מכל המצוות (הלי' תיית לאדה"ז פ"ד רה"ג) – כי בלי הילול זה, חסר גם בהתורה שלומד. וכמרז"ל (יבמות קט, ב) כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו.

⁵² להעיר מהא דנטע רבעי (שדינו כמעשר שני – קדושין נד, ב) אין לוקחים בכסף קדשי קדשים (מע"ש פ"ג מ"ב). ופשיטא שאין ללקחים להדברים דקדש הקדשים שבביהמ"ק – עיקר דירת הקב"ה בתחתונים (אחרי טו, ב ובפרש"י שם. תניא פ"ג (וראה טושי"ע או"ח סצ"ד). ובכ"מ).

⁵³ ולא רק שהפירות דשנה החמישית יש בהם מעלה מיוחדת, אלא גם התכלית של הפירות דשנה הרביעית, ומבלעדם – חסר בה"הילולים לה"י, וע"ד שנתבאר בהערה 51. אלא שמ"מ צ"ל תחלה העבודה ד"בשנה הרביעית" – כי באם יתחיל מיד באכילת פירות של הדיוט כו', הרי עלול הוא (שהגם שרואה הוספת התבואה, מ"מ) לא יודה על זה לה' כו'. ובדוגמת מה שאסור לאכול קודם התפלה (ראה לקו"י צו ח, רע"א. ובכ"מ).

⁵⁴ ומכ"ש מהחייב לברך לחקב"ה על בורא... חסרונן (ראה טור ובי"י (שו"ע אדה"ז) באו"ח סי' רז). ולהעיר ממרז"ל דעל כל נשימה ונשימה שאדם נושם צריך אדם לקלס לבורא (ב"ר פ"ד, ט).

⁵⁵ ראה ד"ה תפילין דמארי עלמא תרנ"ג קרוב לסופו. חכמות בחוץ תרונה תרנ"ד פ"ב. ובכ"מ.

⁵⁶ לקוטי שיחות ח"י עמודים 135-138.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי - ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - מידות

נספחים

נושא השיעור

אני יודעת להכיר טוב

שיעור 10

נספח 6 - קטע ממכתב של הרבי - למורה

לכל לראש צריך להפסיק לבכות וכו'. וכמו שכ"ק מו"ח אדמו"ר חזר יותר מפעם אחת על תביעתו בשם גדולי ישראל בדורות הקודמים, שצריך להיות 'עבדו את ה' בשמחה' (צריך לעבוד את השי"ת בשמחה). ומבואר בזוה"ק שכשנמצאים בשמחה ומחזקים את הביטחון, זו סגולה שמלמעלה יתנו יותר ויותר עניינים ממה להיות שמח ומרוצה, הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לכל משפחתו.

(אג"ק ח' ב'תקכט, תרגום חופשי)

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - צניעות

נספחים

שיעור 11-12

נושא השיעור
צניעות זה יוקרתי

נספח 1 - שלטים

תינוקות ילדה נערה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - צניעות

נספחים

שיעור 11-12

נושא השיעור
צניעות זה יוקרתי

נספח 1 - שלטים

בחורה

אשה

זקנה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - צניעות

נספחים

שיעור 11-12

נושא השיעור
צניעות זה יוקרתי

נספח 3 - למורה

1. ספר תורה
כיסוי: מעיל
מקום: ארון קודש
קהל יעד: מתפללים, בעת קריאת התורה
הגדרת הכח: קדושה.
2. יהלום יקר
כיסוי: קופסא קטנה סגורה
מקום: ארון מוצנע
קהל יעד: מעמד גבוה
הגדרת הכח: יקר בגשמיות
3. קמיע קדוש
כיסוי: צמוד והרמטי
מקום: צמוד לגוף/חפצי האדם
קהל יעד: יחידי סגולה
הגדרת הכח: קדושה.
4. סוד צבאי
כיסוי: לא נכתב ולא מתפרסם
מקום: חדרי חדרים
- קהל יעד: בעלי תפקיד בכיר
הגדרת הכח: חשיבות
5. סכום כסף גדול
כיסוי: ארנק, מעטפה
מקום: מגירה שְמורה
קהל יעד: אישי
הגדרת הכח: יקר בגשמיות
6. אקונומיקה
כיסוי: סגור היטב בפקק
מקום: בארון לא נגיש לילדים
קהל יעד: היודעים להיזהר
הגדרת הכח: מסוכן.
7. עם ישראל
כיסוי: שונה מכל העמים
מקום: דרגה מעל כולם - "יהודי"
קהל יעד: הנבחרים
הגדרת הכח: קדושה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - צניעות

נספחים

שיעור 11-12

נושא השיעור
צניעות זה יוקרתי

נספח 4 - פתקים לתלמידים

ספר תורה	יהלום יקר	קמיע קדוש	סוד צבאי	סכום כסף גדול	אקונומיקה	עם ישראל
כיסוי:	כיסוי:	כיסוי:	כיסוי:	כיסוי:	כיסוי:	כיסוי:
פרוכת	קופסא קטנה סגורה	צמוד והרמטי	לא נכתב ולא מתפרסם	ארנק, מעטפה	סגור בפקק - חזק	שונה מכל העמים
מקום:	מקום:	מקום:	מקום:	מקום:	מקום:	מקום:
ארון קודש	ארון מוצנע	צמוד לגוף/חפצי האדם	חדרי חדרים	מגירה שמורה	בארון לא נגיש לילדים	דרגה מעל כולם - "יהודי"
קהל יעד:	קהל יעד:	קהל יעד:	קהל יעד:	קהל יעד:	קהל יעד:	קהל יעד:
מתפללים בעת קריאת התורה	מעמד גבוה	יחידי סגולה	בעלי תפקיד בכיר	אישי	היודעים להיזהר	הנבחרים
הגדרת הכח:	הגדרת הכח:	הגדרת הכח:	הגדרת הכח:	הגדרת הכח:	הגדרת הכח:	הגדרת הכח:
קדושה.	יקר בגשמיות	קדושה.	חשיבות	יקר בגשמיות	מסוכן.	קדושה.

נושא השיעור
צניעות זה יוקרתי

נספח 5 - סיפור

הנערה הצדקת

בעיר טאנג'יר שבמרוקו התגוררה משפחה יהודית בשם חג'וואל. אבי המשפחה, חיים, היה יהודי ירא שמים ועסק במלאכתו באמונה. בתו הצעירה, סוליקה, היתה יפת תואר עד מאוד. "כל כבודה בת מלך פנימה" - נהג אביה לומר לה, "ככל שתמנעי לצאת מהבית אל הרחוב כך ייטב לכולנו". ואכן סוליקה, הנערה הצנועה, קיבלה את דברי אביה באהבה ונמנעה ככל האפשר מלצאת אל הרחוב.

בין יהודי טאנג'יר התפרסמה הנערה סוליקה בטוב ליבה וביופי מידותיה שהאפילו על יופיה הנדיר. בנוסף לחוכמתה ופיקחותה, נודעה גם כבעלת יראת שמים נדירה. בקיצור - כלילת השלימות. ולא יפלא הדבר שכל משפחה יהודית בעיר טאנג'יר התברכה בליבה בבת מופלאה כסוליקה.

באחד הימים, התרגשה ובאה צרה גדולה על משפחת חג'וואל. אחד מבני השכנים המוסלמים שהיה מעשירי העיר, ראה במקרה את סוליקה, וגמר אומר בנפשו שרק את הנערה הזאת ישא לאישה. אך כיצד יוכל מוסלמי להתחתן עם נערה יהודיה? הרי חוקי האסלאם אוסרים זאת? אביו של הנער הגיע אל בית משפחת חג'וואל והודיע להם שאם בתם סוליקה לא תתאסלם כדי שתוכל להנשא לבנו, רע ומר יהיה גורלם!

פחד ובהלה תקפו את המשפחה, עולם חשך עליהם. הם ידעו שאימויו של המוסלמי העשיר אינם איומי סרק, ושום דבר לא ימנע ממנו לבצע את זממו. בני המשפחה החליטו להחביא את סוליקה בביתם של ידידים, ומיום ליום גבר פחדם מהצרה העומדת להתרגש עליהם.

ואכן, לא עבר זמן רב, וחיילי המושל הגיעו לבית חג'וואל, ובידם פקודת מאסר נגד בתם סוליקה. "סוליקה ברחה

מהבית" - אמר האב לחיילים - "ואינני יודע היכן היא נמצאת". החיילים, שלא האמינו לדברי האב 'הפכו' את כל הבית בחפזם אחר הנערה, ומשלא מצאו אותה אסרו את האם, שמחה, כבת ערובה, עד שתמצא הבת. דבר המאסר הגיע לאוזניה של סוליקה, ידיעה שלא נתנה לה מנוח. היא ידעה על תנאי המאסר הנוראיים של היהודים שנאסרו בפקודת המושל, ולא יכלה לתת מרגוע לנפשה על צערה וסבלה של האם.

סוליקה החליטה שהיא מסגירה את עצמה לידי השלטון שבראשו עמד מושל אכזרי, ובלבד שאמה תשתחרר ממאסרה. לאחר שהסגירה סוליקה את עצמה, שוחררה האם, והנערה הובאה למשפט בפני השופטים המוסלמים.

העלילה שהעליל עליה המוסלמי העשיר היתה, שסוליקה קיבלה על עצמה את הדת המוסלמית והתאסלמה כדת וכדין, ולאחר מעשה זה חזרה בה ושבה אל יהדותה. מעשה זה נחשב בעיני המוסלמים לחטא גדול, והברירה היחידה הנותרת בפני החוטא היא, לשוב לדת האיסלם או שיוצא להורג. וזו הברירה שעמדה בפני סוליקה.

בגאווה ובעוז נעורים השיבה סוליקה לשופטים: "מעולם לא התאסלמתי, יהודיה הייתי, ויהודיה אשאר לעולם. לא המוות ואף לא העינויים ירתיעו אותי. מוכנה אני למות על קידוש השם ובלבד שלא להפנות עורף לאמונת אבותי".

דבריה התקפים של הנערה הצעירה, הדהימו את השופטים המוסלמים. הם לא שיערו בנפשם שהנערה תעדיף להיהרג ובלבד שלא לבגוד באמונתה. השופטים דחו את משפטה למועד אחר וסוליקה הוחזרה אל הכלא. גם בזמן מאסרה המשיכה סוליקה להתעקש שלא להמיר את דתה, ולכן חרצו השופטים את גזר דינה - להיהרג בחרב. לשם כך הועברה לעיר פאס - מקום מושבו של המלך, שם היו מוציאים להורג את הנידונים

נושא השיעור
צניעות זה יוקרתי

נספח 5 - סיפור, המשך

לאחר שהיה מאשר המלך בחתימת ידו את גזר הדין.

באה ישועה גדולה לעם ישראל".

אחד מבני המלך שראה את הנערה, הבטיח לה עושר וכבוד אם רק תסכים להתאסלם ולהנשא לו. "כבוד מלכים יפול בחלקך" - העתיר עליה בן המלך בחלקת לשונו - "לא אמנע ממך כל אשר תחפצי, ואת תהפכי למלכת מרוקו". אולם סוליקה בשלה, "אין הכסף והזהב, הכבוד והשלטון יכולים להשתוות בערכם לאמונה באלוקי האמת ובתורתו הקדושה, ושום דבר בעולם לא יפתה אותי לבגוד בעמי ובאמונתי" - השיבה סוליקה בנחישות לבן המלך.

בן המלך ראה כי דבריו נופלים על אוזניים אטומות, לכן קרא אליו את רב העיר פאס, וציווה עליו לדבר על לב הנערה שתסכים להמיר את דתה, כדי שתוכל להינשא לו. הוא אף רמז שאם הנערה תתמיד בעקשנותה, הוא יתנקם ביהודי מרוקו כולם. השמועה על הנערה הנמצאת במאסר בארמון המלך ומתעקשת שלא להמיר את דתה - עשתה לה כנפיים, ובכל מקום שוחחו האנשים על גבורתה ואומץ ליבה של הנערה הצעירה.

רבה הישיש של פאס הובא אל מקום מאסרה של סוליקה, ואמר לה: "הידוע לך כי גזרות קשות מרחפות על יהודי מרוקו, ובכוחך להציל הרבה יהודים?". "כן" - השיבה סוליקה - "אף הנסיך הודיע לי זאת. בחפץ לב הייתי מוסרת את דמי ואת חיי כדי להציל את אחי היהודים. אולם, לא אחטא לאלוקי, אפילו כדי להחיש ישועה למישהו. אמור נא לי כבוד הרב" - הוסיפה סוליקה ושאלה - "המותר לו ליהודי לרמוס את מצוות התורה, לבגוד בעמו ובאלוקיו כדי להביא תועלת למישהו?" הרב הישיש היה גאה בליבו לנוכח אמונתה הזכה של בת ישראל זו, והשיב לה: "בתי היקרה, אסתר המלכה נישאה למלך אחשורוש, וכפי שמסופר במגילת אסתר, על ידי כך

"כבוד הרב" - השיבה סוליקה - "אומנם נכון הדבר שאסתר נישאה לאחשורוש. אולם, אסתר לא נדרשה לבגוד בעמה ובאלוקי ישראל. הרי במגילת אסתר נאמר במפורש: 'לא הגידה אסתר את עמה ואת מולדתה' ואילו אני" - אמרה סוליקה כשהיא פורצת בבכי מר - "נדרשת אני לבגוד בעמי ובאלוקי, הרי בן המלך דורש ממני להתאסלם. היה לא תהיה" - קראה סוליקה בהתרגשות - "מוכנה אני למות על קידוש השם, ולהישאר יהודיה!".

עמידתה האיתנה של הנערה הצעירה ודבריה הנרגשים, הביאו את הרב לידי דמעות. הוא ברך את הנערה ויצא כלעומת שבא. גזר דינה של סוליקה נחרץ. היא קיבלה זאת בשוויון נפש ובשלווה גמורה, והכינה עצמה לרגע בו תקדש שם שמים ברבים.

לפני הוצאתה להורג, שוב ניסה הנסיך לדבר על ליבה. אולם סוליקה אטמה אוזניה כדי לא לשמוע את דבריו, ודחתה אותו מעליה בשאט נפש. חמתו של הנסיך היהיר בערה בו והוא ציווה לבצע מיד את גזר הדין. הנערה סוליקה נגררה על ידי סוס ברחובות העיר, כאשר הדבר המסמר והמזעזע מכל היה - שסוליקה תפרה עם מחטים את שמלתה לבשרה - מחשש שמא יתגלה טפח מבשרה לעיני הציבור. כך נגררה סוליקה עד אשר השיבה נשמתה אל יוצרה.

סוליקה הובאה למנוחת עולמים בעיר פאס ליד קברותיהם של שני צדיקים גדולים - רבי יהודה בן עטר ורבי אבנר הצרפתי זצוק"ל. על מצבתה נכתב: "נערה בתולה שקידשה שם שמים ברבים ונהרגה על קידוש השם בעיר פאס. זכותה תגן עלינו, אמן כן יהי רצון".

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

ניקיון הבית

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

הכנת האוכל

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

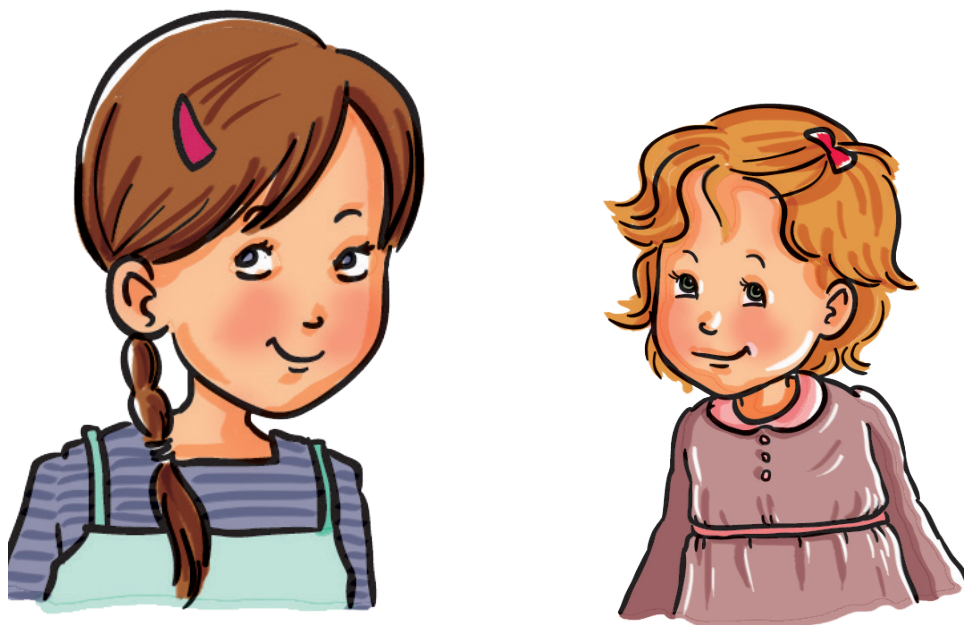
נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

טיפול מיוחד של הילדים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

מיצוי היכולות האישיים כאשה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

ניהול חשבון הבנק וכל הניירת

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

ציון תאריכים חסידיים,

עריכת התוועדויות משפחתיות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

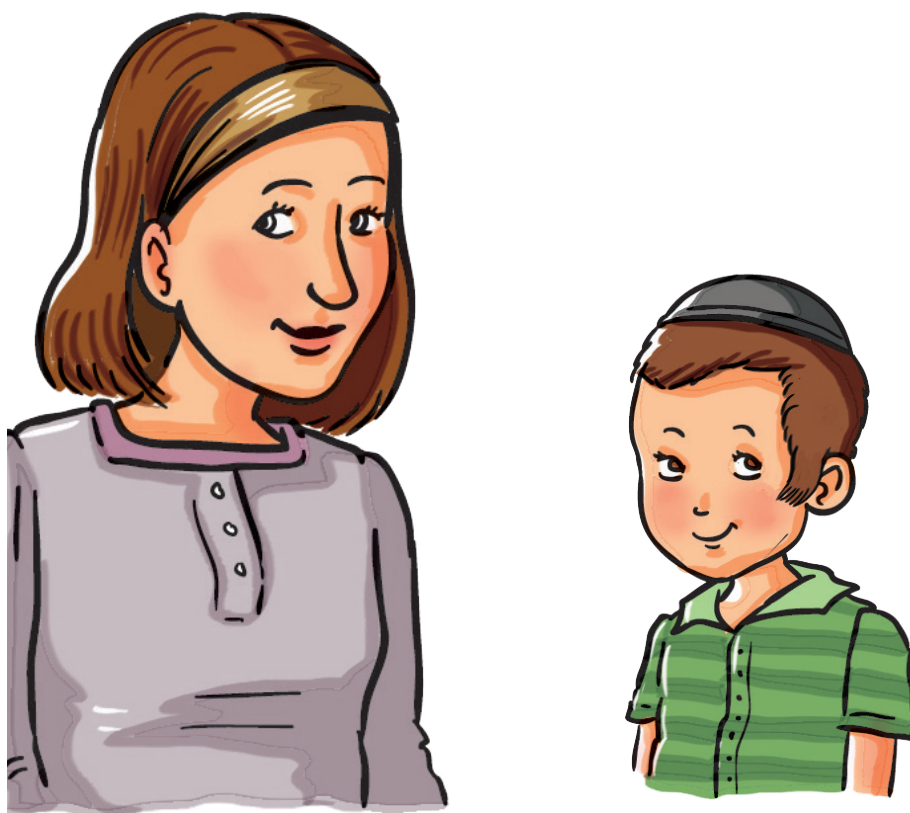
נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

חינוך הילדים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

שיעור 13

נספח 1 - מצגת פתיחה

דאגה לעתיד הכלכלי של הילדים ע"י שילמדו מקצוע

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור
תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

עידוד הבעל והילדים ללמוד תורה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

יציאה למבצעים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

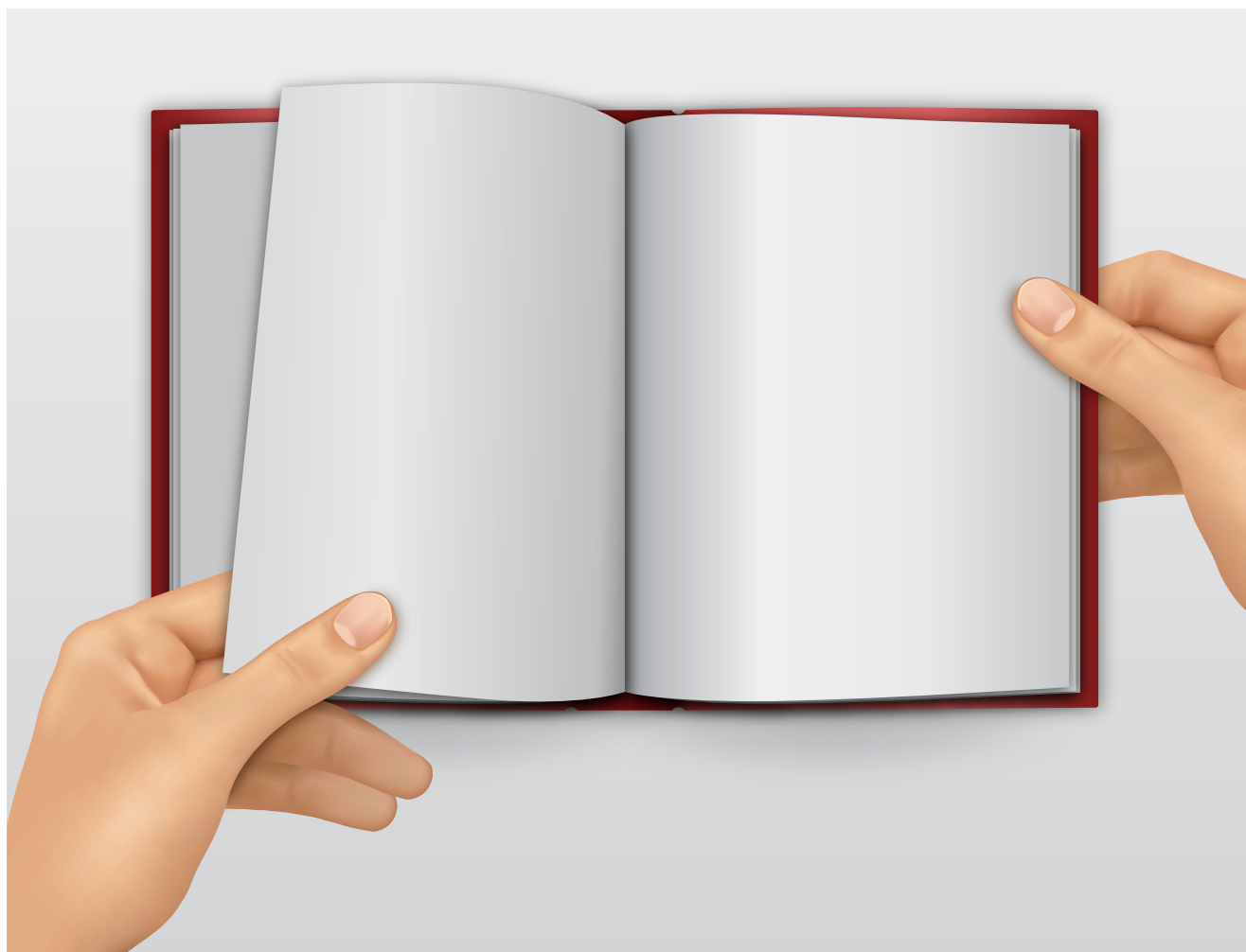
נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור
תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

זמן לתחביבים אישיים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

התעלות אישית רוחנית (תפילות,
לימוד, בית הכנסת בשבת וכדו').

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

עזרה בפרנסה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

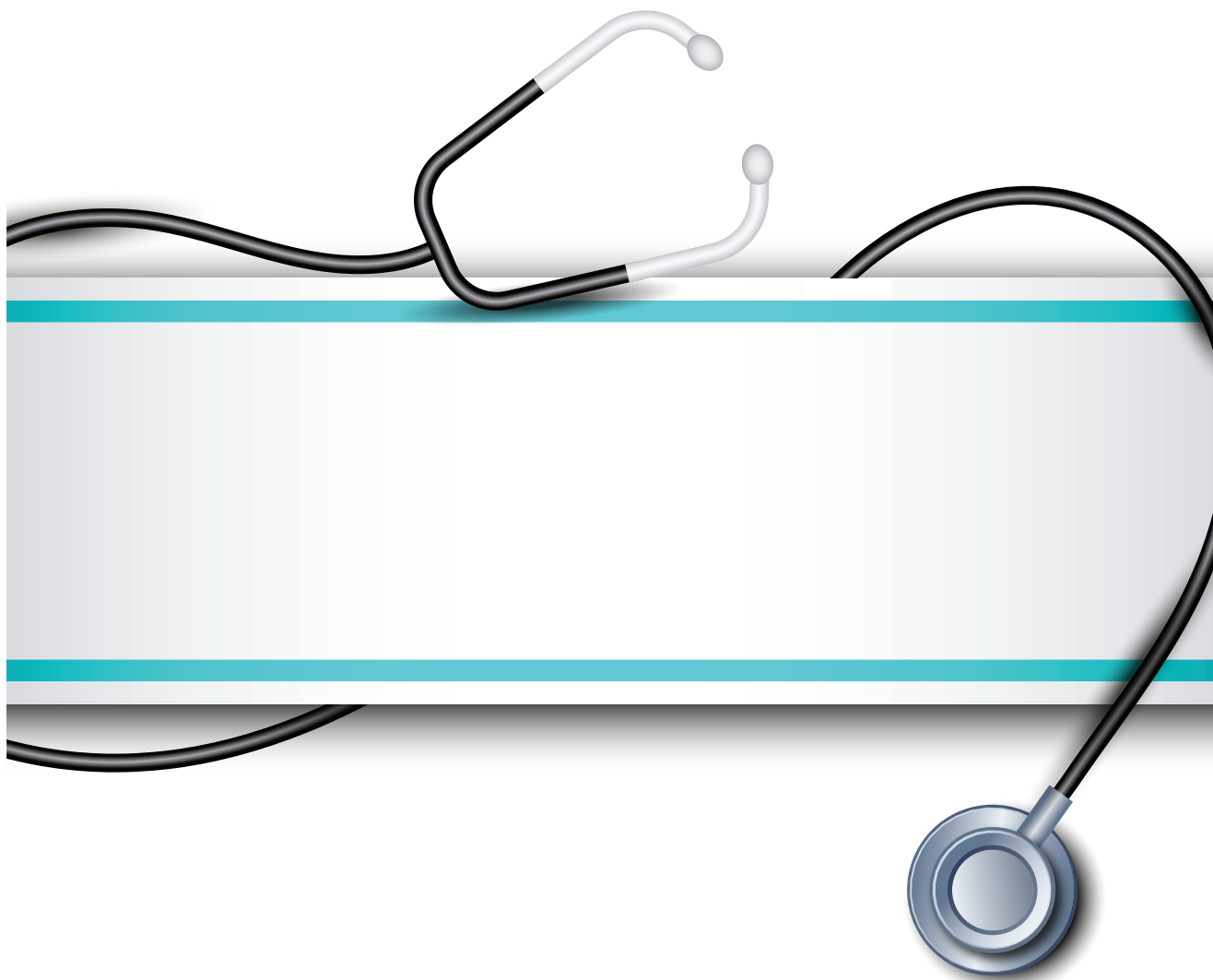
נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

בניית קריירה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

דברי תורה וספורים

השתתפות בשיעורים שבועיים ובכנסים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

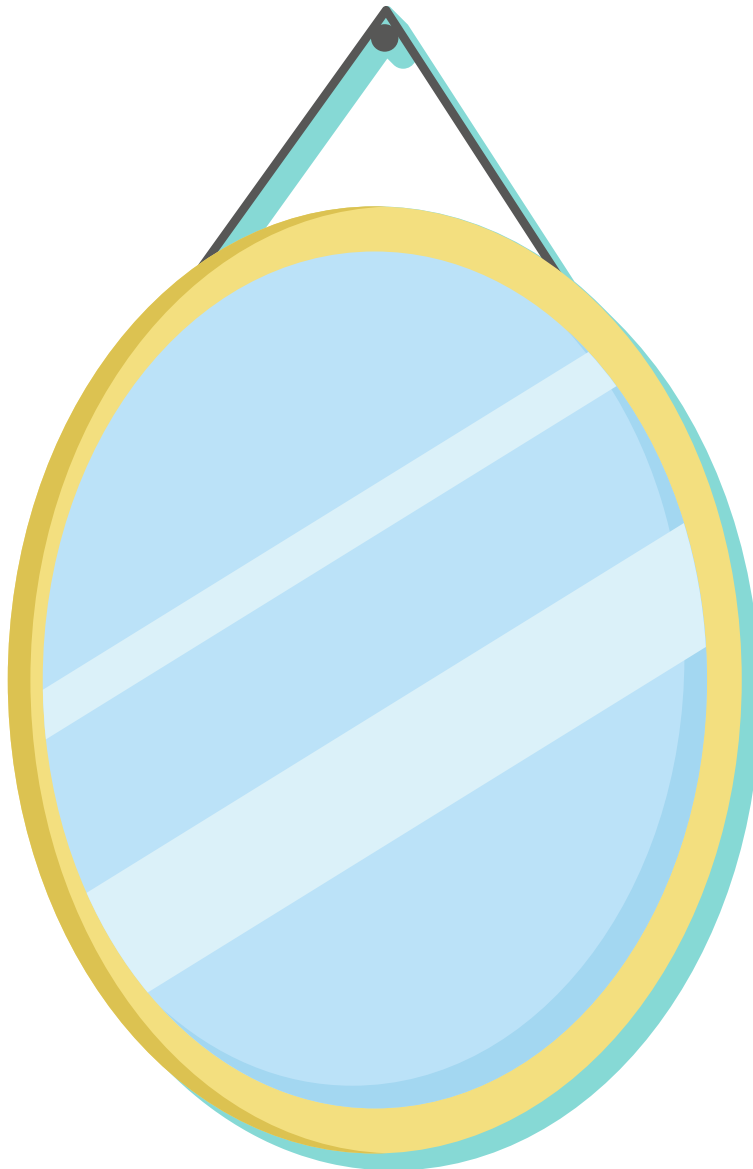
נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

דוגמא חיה לבני הבית בצניעות ובהתנהגות טובה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

טיפוח וקישוט הבית

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 1 - מצגת פתיחה

הרחבת המשפחה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 2 - דף לסימון אישי

לפניך יוצגו תפקידים ומטלות שונים בחייה של אמה.
סמני V בעמודה הראשונה אם התפקיד מאפיין את אמה.
סמני V בעמודה השנייה אם ברצונך להתאפיין בתפקיד זה
בעתיד, כאמה.

אני	אמה שלי	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		

לפניך יוצגו תפקידים ומטלות שונים בחייה של אמה.
סמני V בעמודה הראשונה אם התפקיד מאפיין את אמה.
סמני V בעמודה השנייה אם ברצונך להתאפיין בתפקיד זה
בעתיד, כאמה.

אני	אמה שלי	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 3 - ניתוח ציורי ילדים - למורה

אבחון באמצעות ציורי ילדים:

ציורים אמנם יכולים לספר לנו המון על אישיותו של הילד, אך אבחנה אמיתית תתקבל רק באבחון מקצועי. בדרך כלל ילדים מציירים בית כמרובע שמעליו משולש, ובתוכו שני חלונות ודלת. חלקי הבית יכולים להעיד על אופיו של המצייר. להלן מספר דוגמאות לקווים מנחים:

גג: מייצג את עולם הדמיון, קירות הבית מייצגים את חוזה האגו, הדלת והחלונות מייצגים את הפתחים דרכם נעשה הקשר עם הסביבה כך:

דלת: רוב הילדים מציירים את הדלת סגורה, על כן יש לבדוק היכן הם ממקמים את הידית; ידית בצד השמאלי של הדלת מעידה על ילד מופנם וידית בצד ימין מצביעה על ילד חברותי שאינו מהסס ליזום תקשורת עם הסביבה.

חלונות: כאשר התריסים פתוחים כלפי חוץ, מדובר בילד ערני וסקרן מאוד וכשהחלונות סגורים באמצעות וילונות או עציצים על אדן החלון, הדבר מלמד על סגירות; הילד שם חיץ בינו לבין העולם ואינו רוצה לחשוף את רגשותיו.

מנורה: מנורה בתוך הבית מעידה על ביקורתיות.

שמש: שימוש בצבע צהוב מצביע על אינטליגנציה רגשית ועל החיבור של הילד עם אמו. בכל גיל, כל כתם צהוב בציור נחשב בעיני הילד לשמש, שהיא סימבול לאמו בתוך הציור. כל ילד ממקם את השמש, או אם תרצו את אימו, במקום אחר בציור.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 4 - כרטיסיות מידע ומשימה

כרטיסיה מס' 1 - שרה אמנו - חינוך הילדים

אחד הנושאים הבולטים אצל שרה אמנו היה מסירותה לחינוך הכשר של יצחק בנה. כאשר ראתה שרה את מעשיו הלא טובים של ישמעאל, ביקשה מאברהם לגרש את הגר ואת בנה ישמעאל, כדי שח"ו יצחק לא יושפע ממעשיו השליליים של ישמעאל, וזאת על אף הצער והכאב הכרוכים בשליחתם. הקב"ה עודד את אברהם לקיים את בקשת שרה ואמר לו "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה".

...

בשעה שנולד ילד יהודי, ברור להורים כי רצונם לגדל יהודי אמיתי, והם מתחילים לחנכו בדרך התורה והמצוות וכמובן דואגים שתהיה לו סביבה חינוכית מתאימה.

אבל אז צצים כל מיני קשיים והפרעות. ישנן הדעות הרווחות במדינה שילד צריך לקבל השכלה על מנת שיוכל לפרנס את עצמו ואת משפחתו בעתיד. ישנן גם אופנות שונות, התקדמות הטכנולוגיה, מכשירים, סרטים...

כאשר לא מתפעלים מכל אלה ומבחינים שכל אלה באים מהיצר הרע הרוצה שלא יישאר שריד ח"ו מהיהדות, מנשמות ישראל, וכך גם מגופי ישראל - ומתמסרים בתוקף יהודי לבטל ולהרחיק את כל ההפרעות, ויודעים שרק על ידי התקשרות לה' מקבלים חיות ושפע - הרי כשיודעים זאת לא מתפעלים מהסביבה ומצילים את הילד.

עניין החינוך שייך בעיקר לנשי ישראל. וכשם שאז נעשה הדבר על ידי שרה, כן הוא גם עתה. בחלקו הגדול של היום - לא נמצא הבעל בבית, ואפילו בזמן שנמצא בבית - גם אז אינו מתמסר כל כך לחינוך הילדים כמו האשה.

האשה היהודייה היא זו שלוחמת ברוחות הזרות המנשבות בחוץ, ומובטח לה שתנצח וילדיה ילכו בדרך שבה היא מחנכת אותם. והרי זו הנחת האמיתית שהורים יכולים לקבל מילדיהם.

משרה אמנו אנו לומדות _____ . כאשר היו דברים שהפריעו לחינוך בנה היא _____ .
כמו שרה, צריכה כל אם יהודייה, וניתן לה הכוח ל _____ .

חשובה על קושי או קונפליקט של אשה בביצוע תפקיד זה. הצגנה את הקושי ואת דרך ההתמודדות שניתן ללמוד משרה אמנו, באמצעות שיר / פנטומימה / הצגה / רעיון אחר.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 13

נושא השיעור

תפקיד האשה ביהדות

נספח 4 - כרטיסיות מידע ומשימה

כרטיסיה מס' 2 - רבקה אמנו - צניעות

מסופר על רבקה אמנו שכאשר ראתה לראשונה את יצחק, התכסתה מיד בצעיף. אין צורך להאריך בחשיבות הצניעות. די לציין, שתורתנו הקדושה, הנקראת תורת חיים, מורת הדרך האמיתית בכל תחומי חיי היום יום והמבטיחה חיים ראויים ומאושרים באמת, מדגישה מאד את עניין הצניעות, ובמובנים מסויימים אפילו יותר מאשר התנהגויות אחרות, כך שהצניעות היא מהיסודות העיקריים של חיים יהודיים.

ישנם כאלה שחושבים שההלכות, התקנות והמנהגים הקשורים לצניעות, "מגבילים" את האשה היהודייה, ושוללים ממנה את זכויותיה החברתיות או פוגעים בכבודה.

זו חשיבה מוטעית לחלוטין. האמת היא בדיוק להיפך: תורתנו הקדושה וחכמינו ז"ל מדגישים פעמים רבות את הכבוד וההדר של הבת והאשה היהודייה, ותקנות רבות נקבעו במיוחד כדי להגן ולשמור על כבודן וחשיבותן. בהקשר זה מובא הפסוק הידוע "כל כבודה בת מלך פנימה" - התורה מתארת את האשה היהודייה כ"בת מלך" בעלת "כבוד", אך דורשת, שהדבר יתבטא באופן של פנימיות, של צניעות.

צניעות היא המידה היפה ביותר, הכתר של הבת והאשה היהודייה.

ישנה תופעה שלפיה נשים בוחרות את הבגדים שלהן ושל בנותיהן על פי צו האופנה גם כאשר הם אינם לגמרי לפי כללי הצניעות. אמהות יהודיות צריכות לשים לב לסכנות שיש בהזנחת הצניעות שלהן ושל בנותיהן.

כבר הגיעה העת שנשים ובנות יהודיות יכירו ויחושו את גאוותן היהודית ואת אי תלותן ב"אופנות" הכוזבות והמטעות, הריקניות וחסרות-התוכן של הסביבה, אופנות שאין בהן שום תוכן מלבד רדיפת הבצע של אלה שיש להם עניין כספי בהן.

מרבקה אמנו אנו לומדות _____ . מידה זו היא המידה _____
והיא _____ .
אישה יהודייה צריכה _____ .
החינוך לצניעות הוא בעיקר על ידי _____ וזה מתחיל כבר _____ .

חשובנה על קושי או קונפליקט של אשה בביצוע תפקיד זה. הצגנה את הקושי ואת דרך ההתמודדות שניתן ללמוד מרבקה אמנו, באמצעות שיר / פנטומימה / הצגה / רעיון אחר.

כרטיסייה מס' 3 - רחל אמנו - ויתור על ההתעלות האישית

רחל אמנו נקברה על אם הדרך, בבית לחם.

בליבו של יוסף קינן צער על כך שחלקה של רחל אמו נגרע משאר האבות והאמהות והיא לא זכתה להיקבר במערת המכפלה.

יעקב אביו מנחם אותו ואומר לו שקבורת רחל אמו בבית לחם לא היתה רק מחוסר ברירה, אלא היתה לה מטרה חיובית - כדי שתהיה לעזר לבניה, כפי שרואים מאוחר יותר, כאשר הגלה נבזראדן את היהודים, הם עברו דרך מקום קבורתה, ויצאה רחל על קברה בכתה ובקשה עליהם רחמים והקב"ה השיבה: וישבו בנים לגבולם.

בכך הפיג יעקב את צערו של יוסף על כך שלא נקברה במערת המכפלה, שהרי מובן מאליו שרחל עצמה היתה שמחה להיקבר במקום שבו תוכל בעתיד לעזור לבניה בעת צרתם.

תכונה זו של רחל, לוותר על התעלות רוחנית אישית למען בניה - היא תכונתה של כל עקרת בית יהודייה המוותרת על שלמותה האישית שהייתה יכולה להשיג בלימוד תורה וקיום מצוות רבות יותר, וכל זאת למען הבית והילדים.

מרחל אמנו אנו לומדות שהדבר הקודם לכל הוא _____.

רחל אמנו וויתרה על _____ בכך שלא _____ וזאת כדי _____.

כך גם אם יהודייה _____ לטובת _____.

_____ לדוגמא _____.

חשובנה על קושי או קונפליקט של אשה בביצוע תפקיד זה. הצגנה את הקושי ואת דרך ההתמודדות שניתן ללמוד מרחל אמנו, באמצעות שיר / פנטומימה / הצגה / רעיון אחר.

כרטיסיה מס' 4 - לאה אמנו - הרחבת המשפחה והעמדת דור ישרים

לאה אמנו היא האמא של מחצית משבטי ישראל. ללאה היה רצון עז ללדת ילדים. היא שמחה בכל ילד חדש שנולד והודתה לה' על שזיכה אותה ללדת ולגדל עוד ילד. לאה ממקדת אותנו בתפקיד המרכזי של האשה. התורה העניקה לנשים את השליחות העליונה ביותר והחשובה ביותר שיכולה להיות - לדאוג להמשכיותו של עם ישראל. דבר חשוב זה יכול להתבצע רק על ידי הנשים. לא רק שזקוקים להן לשם כך, אלא זוהי שליחותן הקדושה וזהו תפקידן העיקרי - להשתדל בעניין "פרו ורבו", לגדל דור חדש, לטפל בילדים ולהציב את היסודות החינוכיים שלהם. והנשים יודעות שדווקא על ידי פעילות בתחום זה הן משיגות את השלימות העצמית, שכן איש מבלעדיהן, יהיה גדול ככל שיהיה, אינו יכול לעשות זאת, משום שהקדוש-ברוך-הוא בכוחו, בחכמתו וברצונו העניק את היכולת הזאת רק לנשים. יש נשים שהופכות את הקערה על פיה וחושבות שאשה צריכה קודם כל להרוויח כסף ולבנות שם לעצמה, ורק לאחר שתשיג את כל הדברים הטפלים הללו ועוד יישאר לה זמן וכוח והקב"ה יעניק לה את הברכה - רק אז תתחיל לחשוב אודות מילוי תכליתה העיקרי והפנימי.

גם לאחר שמתחתנים ישנם כאלה שחוששים שילד נוסף יביא לידי הוצאות כספיות נוספות. לאשה היהודייה ניתן הכוח שלא להיכנס לחשבונות אלו אלא למלא את התפקיד שלה בשמחה ובביטחון.

"אשת חיל" אמיתית היא כזו שעיסוקים אחרים שלה אינם באים על חשבון תפקידה העיקרי: הולדת, חינוך וגידול ילדים.

מלאה אמנו אנו לומדות על התפקיד המרכזי של האשה - _____

לידת הילדים וגידולם קודם ל_____. תפקיד זה חשוב לא רק עבור _____

אלא _____.

לאשה היהודייה יש את הכוח _____ כמו אמא לאה.

חשובנה על קושי או קונפליקט של אשה בימינו בביצוע תפקיד זה. הצגנה את הקושי ואת דרך ההתמודדות שניתן ללמוד מלאה אמנו, באמצעות שיר / פנטומימה / הצגה / רעיון אחר.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

המעשים שאני
עושה הם רק כדי
להוכיח לאחרים
מי אני ומה
היכולות שלי.

אדם שראוי
להערכה בעיניי
הוא אדם עם
מעמד ועוצמה.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

העיקר הוא כמה
שלל התאמצתי
התאמצתי או
לא משנה אם
הצלחתי.

אנשים ורגשות.
"דבררים" מאשר
יותר "חפצים"
מעניינים אותי

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

מעניינים אותי:
לדברים שבעיקר
חדשות הם דוגמא
וטכנולוגיות
מתחכמים
מכשירים
מכונות,

וענייני...
צריך להיות קצר
זמן. ובכלל דיבור
מטרה - זהו בזבוז
לשוחח ללא

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

לחקש עזרה או
עצה זה סימן
לחולשה.

מחולשה
רגשות נובעים
בכי והבעת

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

להסתדר לבד.
בעיותי, אפשר
ולשוחח איתו על
מישהו אחר
אין צורך לערב

פטרון.
ממהרת להציע
אותי בבעיה אני
כאשר משתפטים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

יש חשיבות וערך
רב לתקשורת
ולקשרי חברות.

אני אוהבת לגוון
בבגדים שלי.
לפעמים אני
מתלבשת לפי
הרגשות שלי.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

רבה וסיפוק.
גורמות לי הנאה
שיחות עם חברות

שלי.
שלי ובבעיות
מישהו בתחושות
כשאני משתפת
אני מרגישה טוב

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

ברגש בלב בלבד).
(ולא להסתפק
לקרובים שלי
האהבה והאדגה
חשוב להביע את

שזה תורם לחיים.
שלי, אני מבינה
האישית והרחובית
זמן להתפתחות
חשוב לי להקדיש

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

אני משתדלת
להתחשב
בצרכיהם
וברגשותיהם של
אנשים אחרים.

יש לי דברים
חשובים יותר
מאשר להוכיח
את היכולות שלי
לאחרים.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

שיעור 14

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 1 - היגדים

עושים לי טוב.
יופי ואסתטיקה

ומכין.
מישהו שמקשיב
ברגשות שלי
אני אזהבת לשתף

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 2 - כרטיסי דמויות

הרבנית חנה,
אם הרבי

אסתר המלכה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 2 - כרטיסי דמויות

נשות מצרים

חנה,
אם שמואל

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 2 - כרטיסי דמויות

מרים הנביאה

שרה אימנו

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 2 - כרטיסי דמויות

רבקה אימנו

רחל אימנו

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 2 - כרטיסי דמויות

בנות צלפחד

יעל אשת חבר הקניני

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 2 - כרטיסי דמויות

רות המואביה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 3 - כרטיסי תכונות:

**רגש
הלב**

**כוח
הבינה -
הבנת דבר
מתוך דבר**

**אכפתיות,
אחריות**

**קבלת
עול**

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני מול עצמי; ערכים בהיבט אישי ובזיקה לבית היהודי

נושא משנה - קדושת הבית היהודי

נספחים

נושא השיעור
העוצמה הנשית

שיעור 14

נספח 3 - כרטיסי תכונות:

**אשת חיל
- זריזות,
מעשיות**

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 4: למורה

הוא שאב עוז מהעידוד שהרבי מליובאוויטש עודד את יהודי רוסיה להתחזק בשמירת התורה ומצוותיה.

פתאום נתבשרתי שאבי חולה. מיהרתי אליו. מצאתי שוכב בעיניים עצומות, בקול חלש הספיק לומר לי לפני מותו: 'בתי, זכרי מה שלמדת בבית הוריי, התנהגי תמיד כפי שנהגה אמך. מחלו לי. שלום'.

לא הספקנו להתאושש מן המכה הזו, וחודשיים בלבד אחרי זה עזבה אותנו לנצח גם אמי.

חזרנו הביתה רצוצים. שם חיכתה לנו דאגה אחרת. לא נתקבלו שום מכתבים מחמי. לאחר מאמצים רבים נודע לנו שהוא הועבר למחנה עבודה על יד ריבנסק. היינו מבודדים, ללא ידידים. ברוב פחדם, אנשים פנו אלינו עורף. ביתנו היה שומם. איש לא בא עוד לבקרנו..

גרשונוב עלה לגדולה. הוא נבחר בידי עצמו לראש הקהילה היהודית ולגבאי בית הכנסת, אשר בו לא דרכה עוד רגלם של היראים. צעירים רבים ברחו מן העיירה, בהשאירם מאחוריהם את הזקנים מחוסרי אונים.

גרשונוב, אשר חמד את ביתנו ועדין לא בא על סיפוקו בכל הצער שגרם לנו, החל לטוות רשת ללכוד בה את בעלי היקר, אשר לא נזהר דיו והמשיך בפעילותו במלוא מרצו.

לילה אחד, כאשר בעלי ישב רכון על כתבי אביו, נשמעו דפיקות חזקות בדלת. שוטרים פרצו פנימה. הם בדקו בדקדקנות כל פינה ולקחו עמם את כל כלי הכסף והתכשיטים שלנו ואת כל כתבי היד של חמי. הם לקחו גם את בעלי. דמעותיי וצעקותיי היו ללא הועיל. הם לקחו אותו ממני ושוב לא ראיתיו עוד. אינני יודעת אפילו היכן מונחות עצמותיו. גם מחמי הפסיקו הידיעות לבוא. הוא 'נעלם'.

נותרתי לבדי שבורה ורצוצה, ועתה גם בהריון. ילדתי פג. בן שמעולם לא הכיר את אביו. הייתי מנוודה.

האנשים היחידים שבאו לעזרתי היו שכנה ששימשה לי כמיילדת, וידידו המסור של חמי, אפרים שלמה, ואשתו. בעת ששכבתי חלושה הדליק אפרים שלמה את התנור וטיפל בתינוקי.

סיפור מתוך הספר 'סוערות בדממה', חלק ב' / מנחם זיגלבוים:

כמו חנה ושבעת בניה.../סיפור זה כתב הרה"ח הרב נתן נוטקע ברכה"ע"ה, רבה הראשי של לטביה כפי ששמע מבעלת המעשה:

חתונתי עם בערל ריבק נערכה בשעה טובה. החלטנו להקים את ביתנו ליד ביתו של אבי בעלי שהיה רב העיירה (אמו נפטרה). ניהלנו את חיינו בנחת.

לא עבר זמן רב ולחיינו הסתננו שלושה אנשים וטרדו את שלוותם. מורדקוביץ ורשין - שני בולשביקים שונאי דת שהפילו פחד על כל תושבי העיירה, וגרשונוביץ שנראה לכאורה כאברך חסידי אך בפנים היה ערמומי כשועל.

את גרשונוב ראיתי לראשונה בקידוש שנערך בביתנו לכבוד נכבדי העיירה. בבת אחת ידעתי בליבי שהוא בוגד וגזלן. כאשר אשתו פערל חיבקה ונישקה אותי, חלפה צמרמורת קלה בגווי.

לאחר מכן החלה פערל לבקר בביתנו בקביעות כשהיא מתערבת בכל ענייני משפחתנו. בעלי ביקש לא להכניסה עוד הביתה אך רק לאחר הפצרות מרובות נעניתי וביקשתי בעדינות למעט את ביקוריה. הדבר העליבה.

מכאן ואילך החלו הגרשונובים לבקש נקם. נקמתם התחילה בחמי. הם הפיצו דיבה שהרב נחשד במעילה בכספי ציבור. דבר זה השפיע מאוד על בריאותו של חמי. שבת אחת פרץ עימות גלוי בין בעלי לגרשונובים והשקר הזדוני התפרסם. בכל הזדמנות התגודדו אנשים בחוץ ודנו בעוול הנורא שעולל הרב. העיירה כולה הייתה כמרקחה ואני חשתי ששואה קרבה ובאה.

יום אחד, כאשר חמי שב מבית הכנסת התפרץ אל הבית שליחו של מורדקוביץ הארור כדי לקחת את הרב אל משרד המועצה. חמי עזב את הבית באותו יום ושוב לא חזר אליו עוד. הוא נשפט לשלוש שנות גלות במחנה כפייה.

גרשונוב היה שיכור מניצחון. ידעתי שבעלי, בערל, יהיה הבא בתור. אך הוא לא שעה לאזהרותיי. על פי חוקי המדינה, לימוד התורה איננו בגדר איסור, הוא הבטיחני.

נושא השיעור
העוצמה הנשית

נספח 4: למורה

אמר שבני יישלח למוסד שבו ילמד להיות אזרח נאמן למולדת הסוציאליסטית ויכפר על עוונותיי. כאשר שבתי הביתה אחר השיחה הזאת, פרצתי בבכי. בערל רץ אלי ללטפני.

"אימא, אימא, מה קרה?" סיפרתי לו את האמת והצעתי שאולי בכל זאת הוא ילך לבית הספר עד יעבור זעם. אך יקירי הקטן הזדקף ואמר:

"אימא, לא, לא, לא, לא! אינני רוצה. איזה ערך יש לחיים אם לא לחיות אותם כיהודי? אין מקומי עם האנשים האלה שאינם כלל בני אדם. התרשי להם להרעיל את רוחי במקום להזינה בגמרא ובחסידות? האם אינני מצווה לקדש את שם ה' כפי שעשו סבא ואבא? במה טוב אני מחנה ושבעת בניה שקידשו שם שמים? אימא, אימא, לא."

היום השחור הגיע. יום תחילת שנת הלימודים. התרוצצתי בבית מפניה לפינה, מבקשת עצה, תרה אחר פתרון. הרשעים הלכו וקרבו אל מפתן ביתי. תפשתי את בערל והשכבתיו על הרצפה. כיסיתי אותו בסדין והצבתי נרות למראשותיו. בקשתי ממנו שישתדל לעצור את נשימתו עד שהם יסתלקו. ישבתי על הרצפה על ידו, מושכת בשערות ראשי, בוכה וצועקת, 'בערל! בערל! קודם הם גזלו את סבא שלך, אחר כך את אבא שלך ועכשיו אותך!' שליחי השטן פתחו את הדלת ונעצרו בתדהמה. הם סבו מיד על עקבם וברחו. אך אני לא יכולתי לעצור את בכי שהלך וגבר. כאשר התרחקו מרחק בטוח לחשתי לבערל'ה שיקום. אבל בערל'ה לא זו. הוא שכב שם לבן לגמרי, עיניו עצומות. זרקתי מעליו את הסדין וצעקתי בקול גדול 'בערל! בערל, קומה' - אך בערל'ה לא נע ולא זע - -

התרוממתי ועמדתי על רגליי. אמרתי:

"ריבונו של עולם, אתה נתת ואתה לקחת, יהי שם ה' מבורך. יתגדל ויתקדש שמיא רבא!"...

(ניתן לחדד את האמונה העזה שהכל מאיתו יתברך וקבלת הדין מאהבה)

מוהל הגיע מן העיירה הסמוכה כדי למול את בני. אולם רק בעמל רב הצלחנו לאסוף מניין גברים. לבני קראתי בערל, אף כי עדיין לא ידעתי בברור מה עלה בגורלו של בעלי.

אט אט התאוששתי והתחלתי שוב לחשוב על החיים. ניסיוני הראשון לחידוש ענייני הדת היה להשיג שוחט, להתקין מקווה וללמד ילדים סידור וחומש. קרני עלתה בעיני אנשים רבים, אולם היבסקציה שמרה את צעדי. (כאן ניתן לחדד את מאמציה של האישה בשימור הדת על אף קשייה).

גרשנוב ומרעיו היו עוקבים ומצפים לטרפם. אך רק כאשר בערל'ה הקטן הגיע לגיל בית ספר, הצליחו להניח עליי את כפם.

ר' אפרים שלמה עזר לי לגדל את ילדי על טהרת הקודש בכך שהיה מלמדו תורה. בני גילה כישרונות בלתי רגילים. תפישתו הייתה מהירה והוא קלט את לימודיו בקלות. לבי עלץ בראותי שלא ילדתי לריק, בגיל שש התחיל בערל'ה ללמוד גמרא. (ניתן לחדד כי הנחת של האם היהודייה היא לראות את ילדיה הולכים בדרך התורה..)

בגיל תשע כבר ידע בני עשרות דפי גמרא בעל-פה. אולם גיל תשע היה הגיל שבו הייתי חייבת לרשמו לבית הספר הממשלתי. למרבה המזל השגתי אישור רפואי שבני אינו כשיר ללמוד בבית"ס, בערלה אכן היה ילד חלש.

ראש היבסקציה ומנהל בית הספר רתחו מזעם על שאישה חלשה הצליחה להערים עליהם ולהתחמק מהם. (ניתן לחדד את המאמצים מחד והכוחות מאידך שלה אם היהודיה לשמור על חינוך הכשר של ילדיה). שנתיים עברו, ואז הם הצליחו להעביר את הרופאה לעיר אחרת, ואני נותרתי ללא האישורים הדרושים. בריאותו של ר' אפרים שלמה נתרופפה.

חבורת הזדים השתוקקה 'לגמור עמי את החשבון'. הם הציקו לי ללא הרף עד שיום אחד נקראתי לבוא אל המועצה המקומית. מורדקוביץ איים עליי: 'אם בנך לא ילך לבית הספר, נשלול את זכות האמהות שלך'. הוא

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 1 סיפור מסגרת חלק א

אולי ואולי סתם!	זהו מאד אהב את התמונה שלי
אולי בכלל ש	זהו אהב מר שפץ את התמונה שלי
אולי בכלל ש	זהו אהב מר שפץ את התמונה שלי
מר שפץ סלד ממשגרות	ככה זה המשיך בעקביות DD DD DD
מלפניו זהו אהב את שפץ	כל פעם שהיה ראו את התמונה שלי
זהו אהב את שפץ	הוא היה נלחם בדבר הוא היה נלחם

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 2 סיפור מסגרת חלק ב

עד שהוא הבין! אז זרח, משמגרות וכללים, שלא תמיד כל כך נעימים אבל הם פשוט הכרחיים אז...	הוא לא הבין למה הכל כך... ...חשוב... ...חשוב... ...חשוב...	!!! ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	כשזה אכלה... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...
אז זרח, משמגרות וכללים, שלא תמיד כל כך נעימים אבל הם פשוט הכרחיים אז...	הוא לא הבין למה הכל כך... ...חשוב... ...חשוב... ...חשוב...	!!! ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	כשזה אכלה... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...	...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין... ...הוא לא הבין...

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

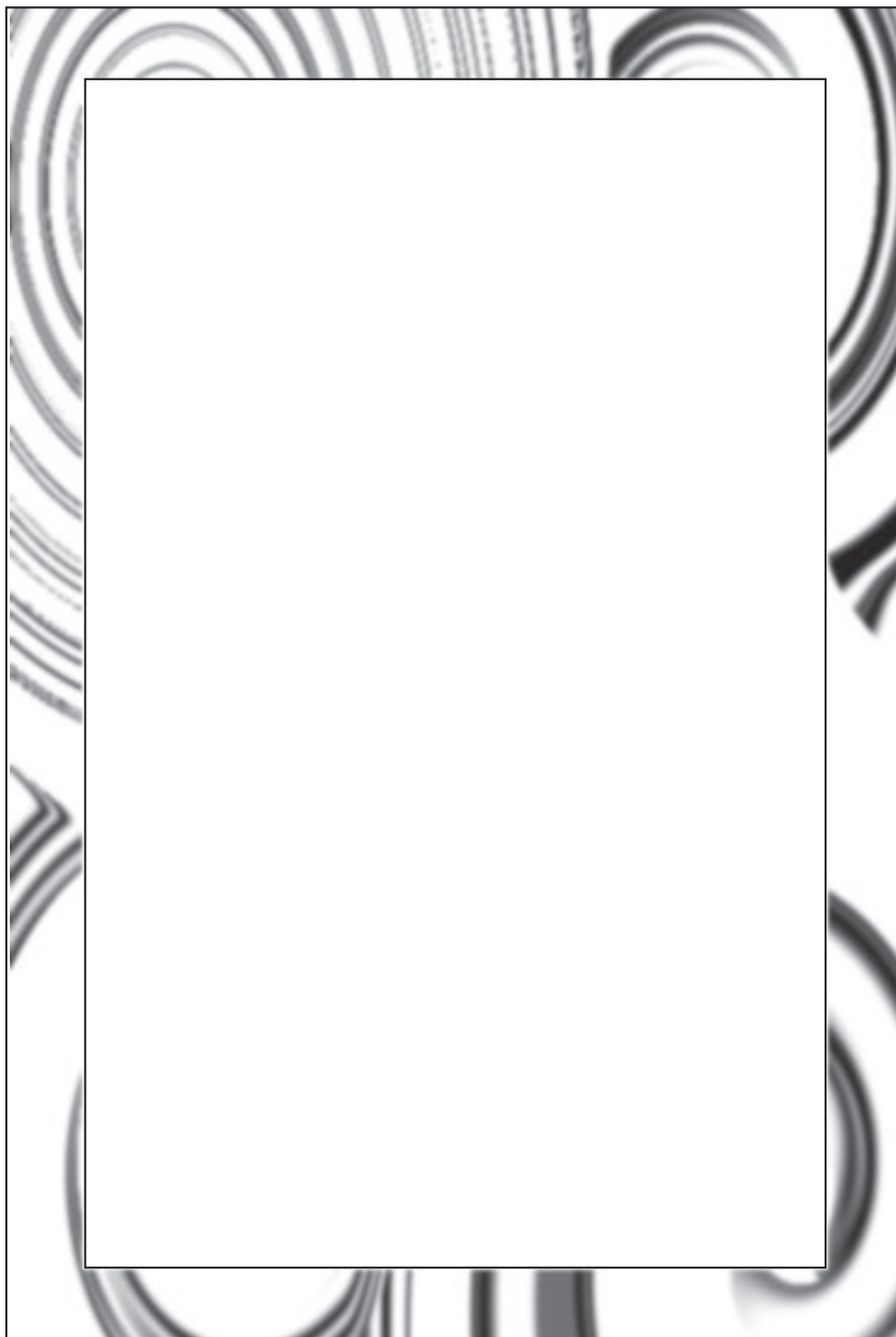
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

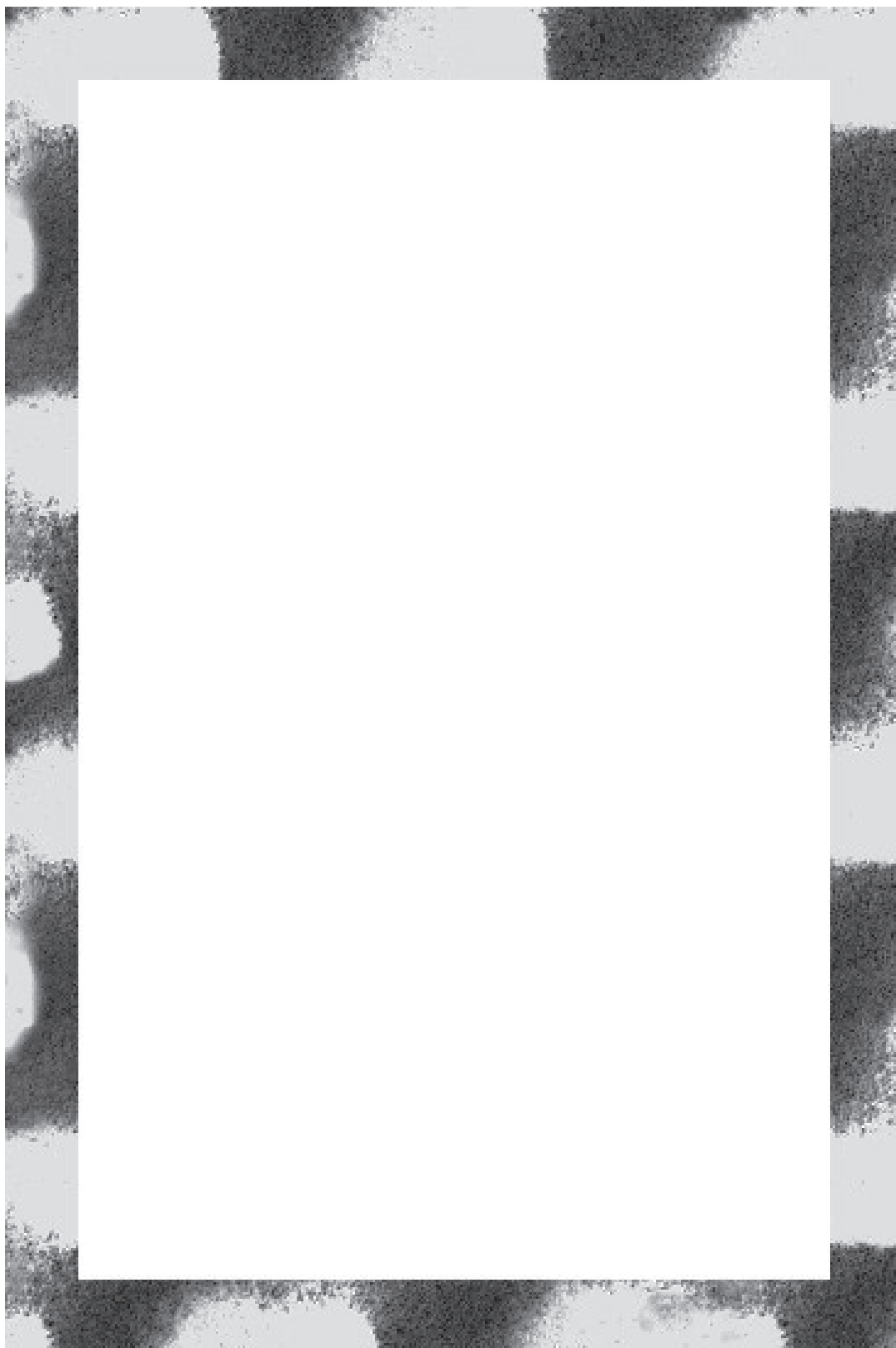
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

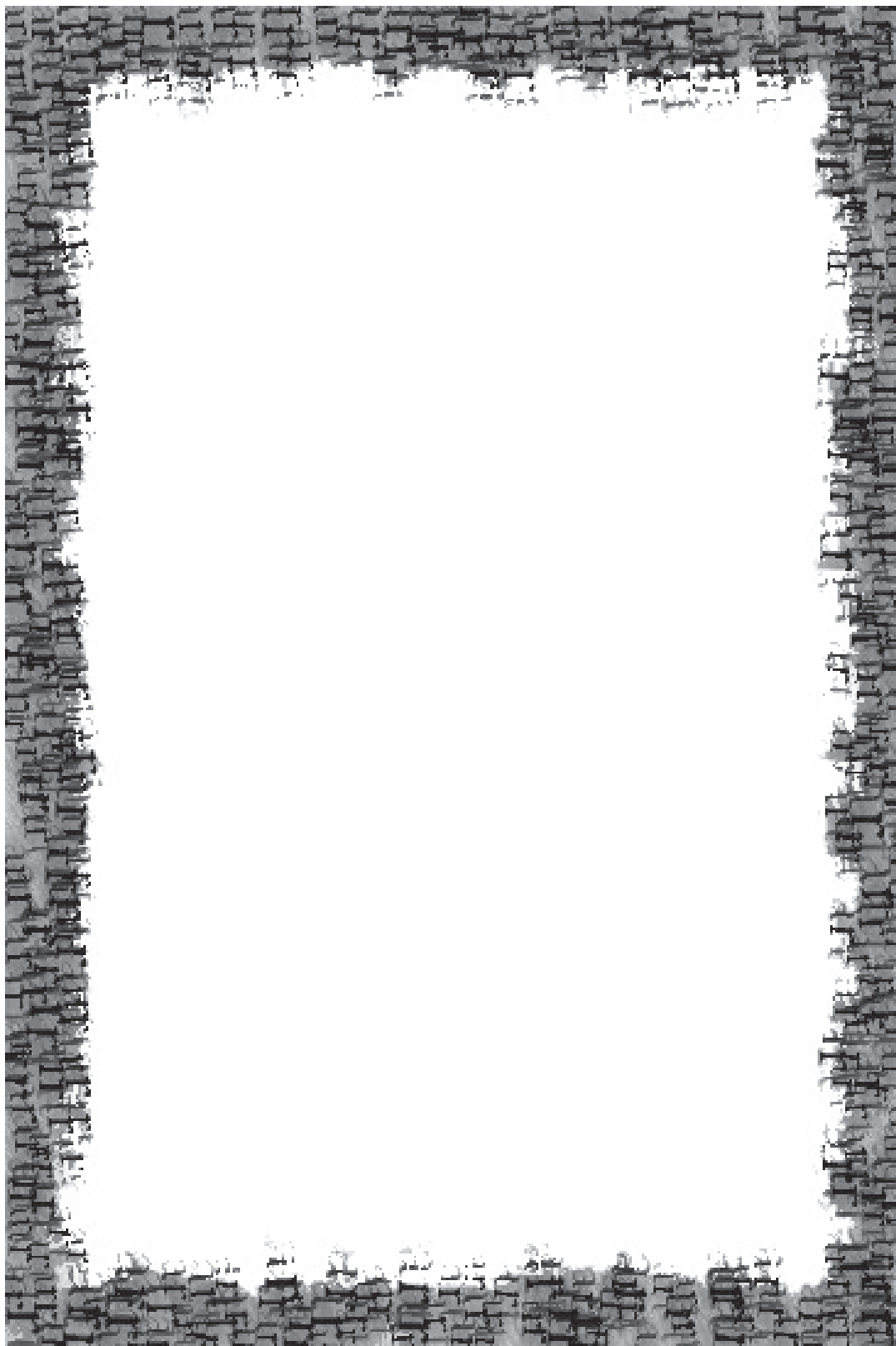
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

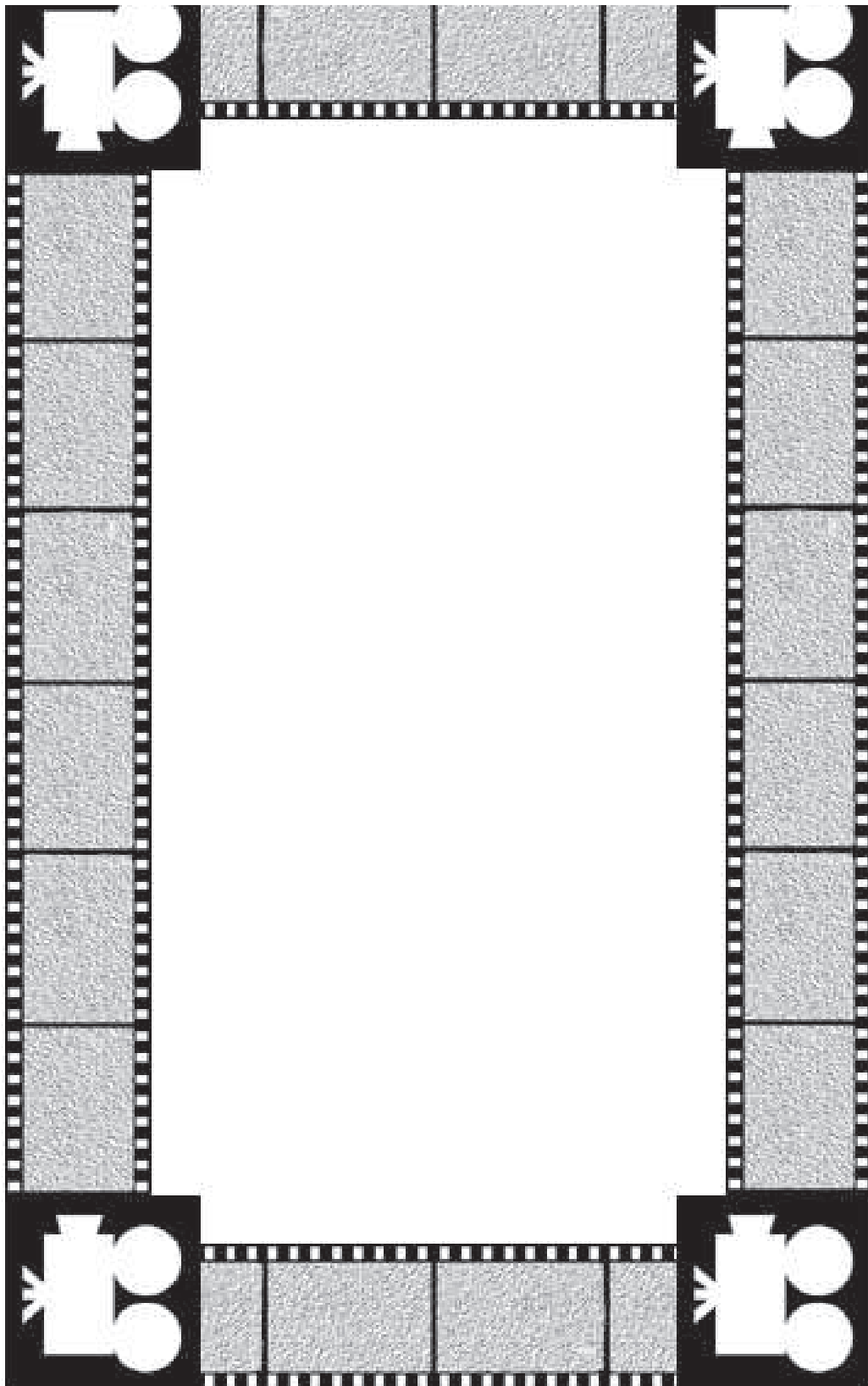
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

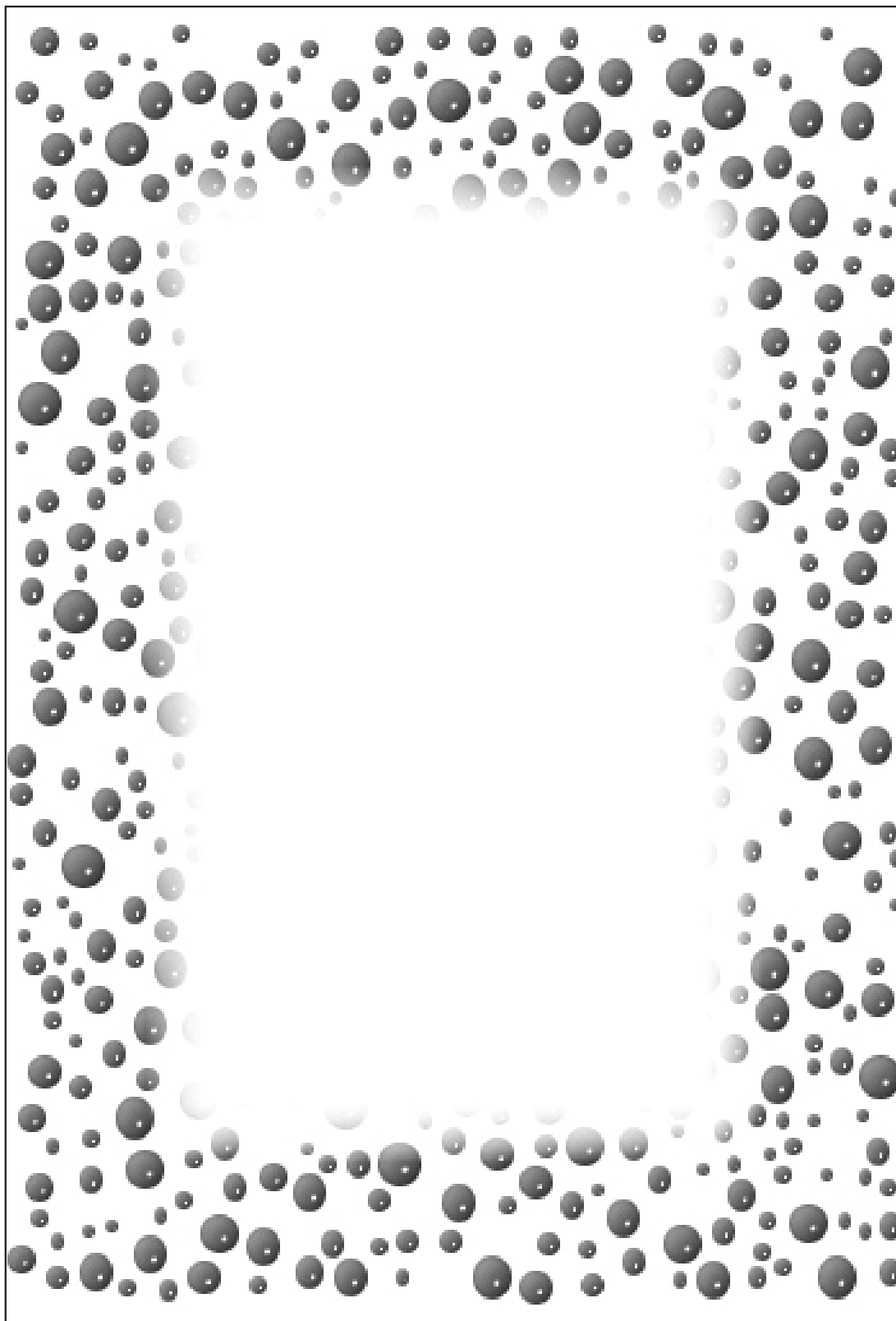
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

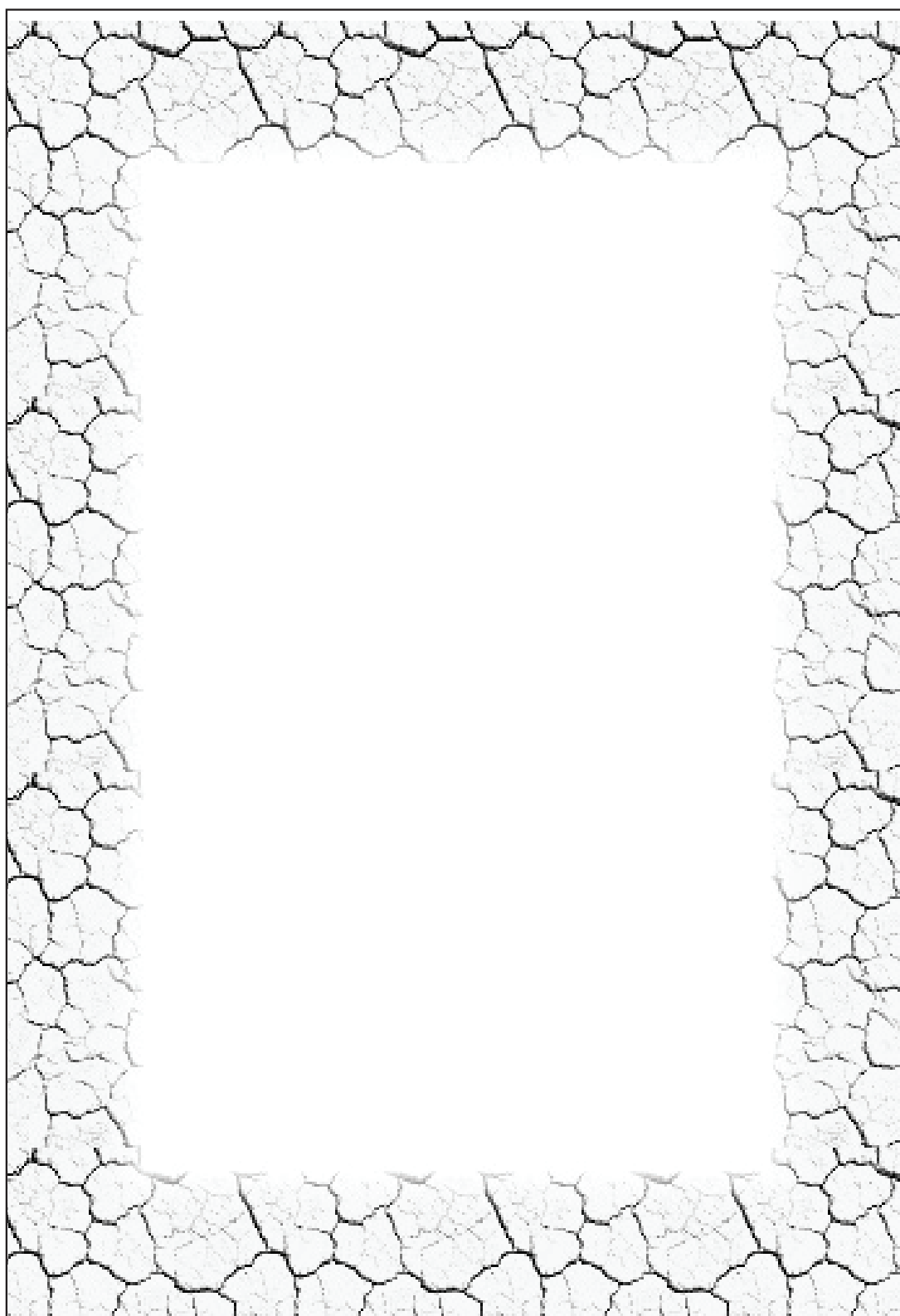
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

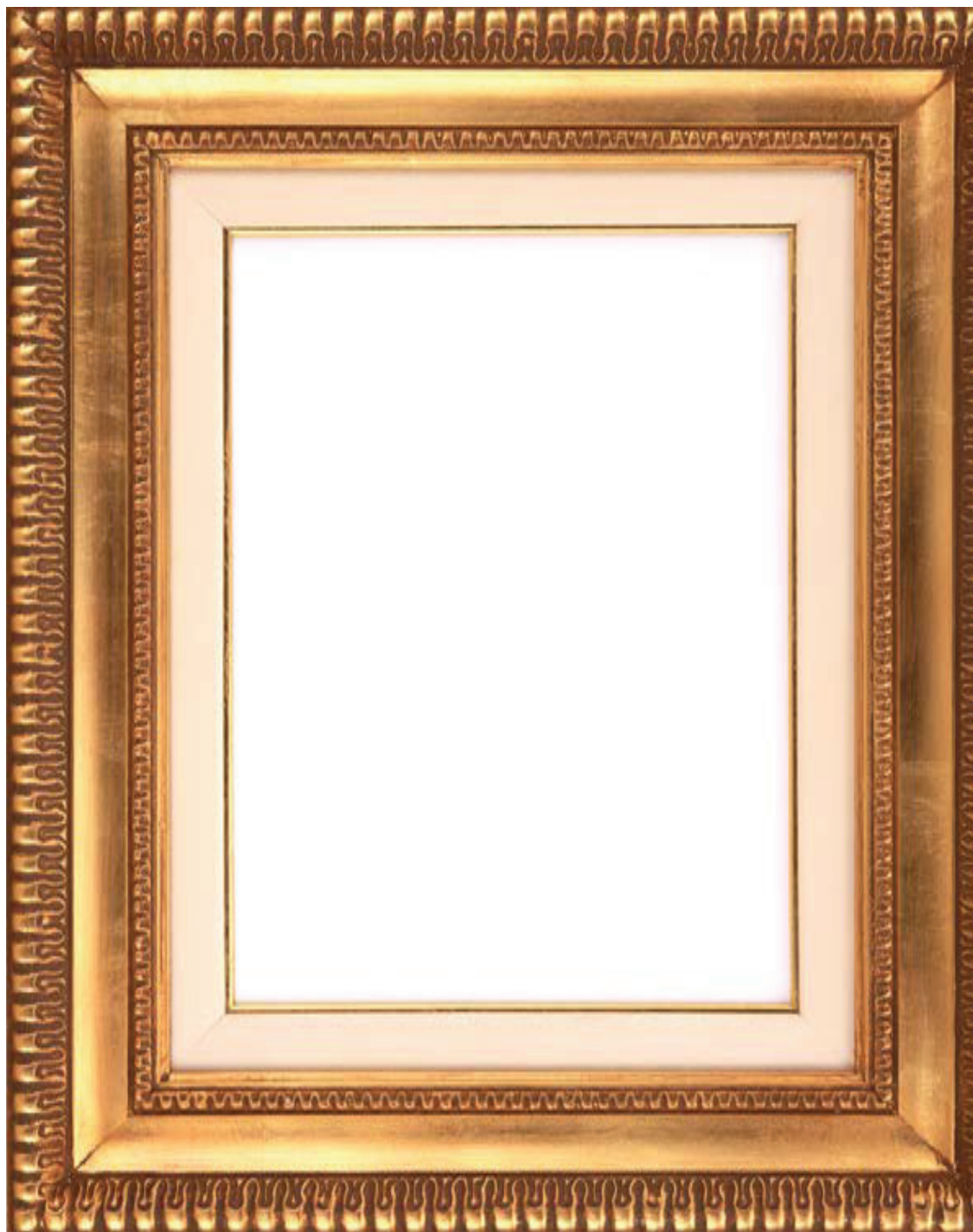
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

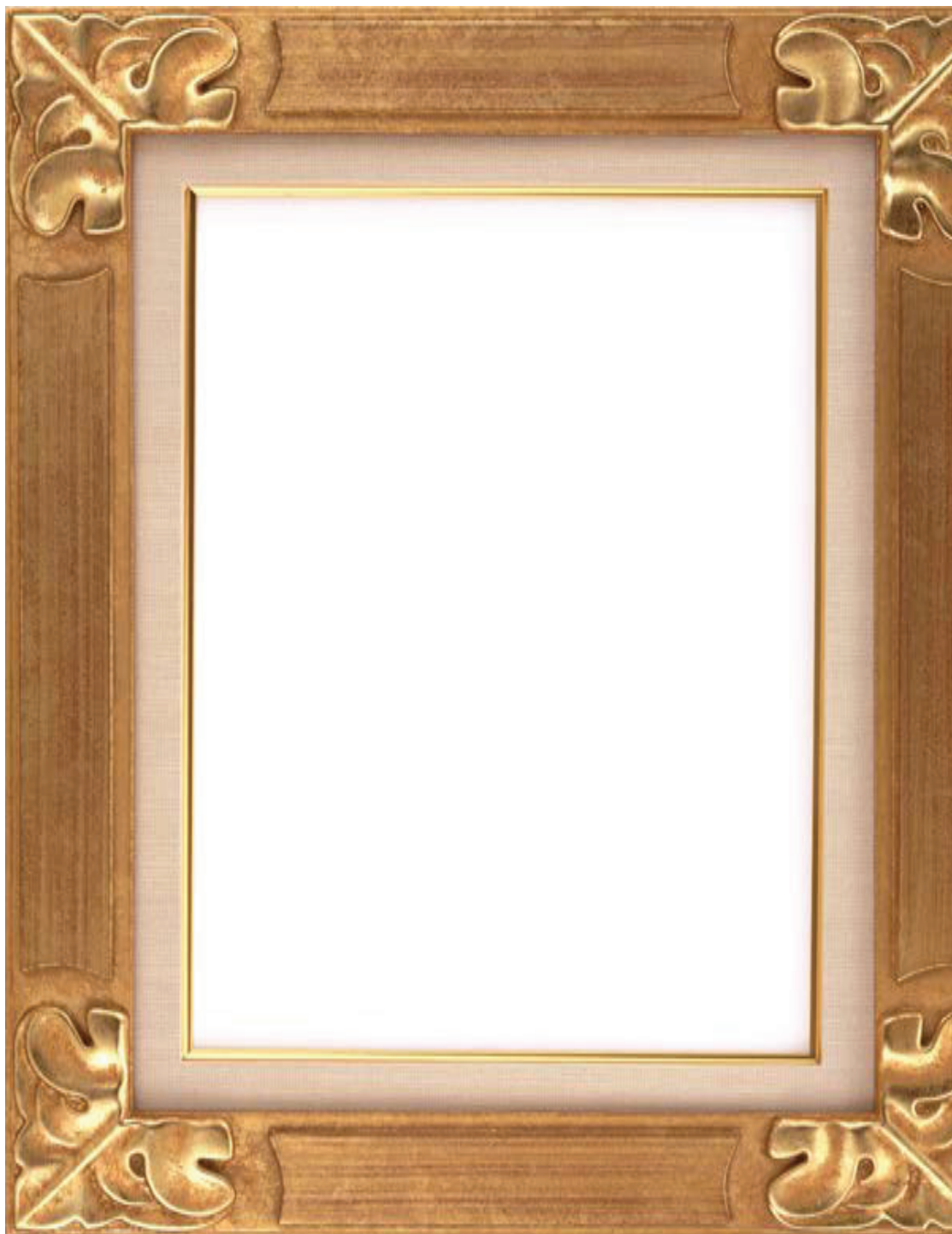
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

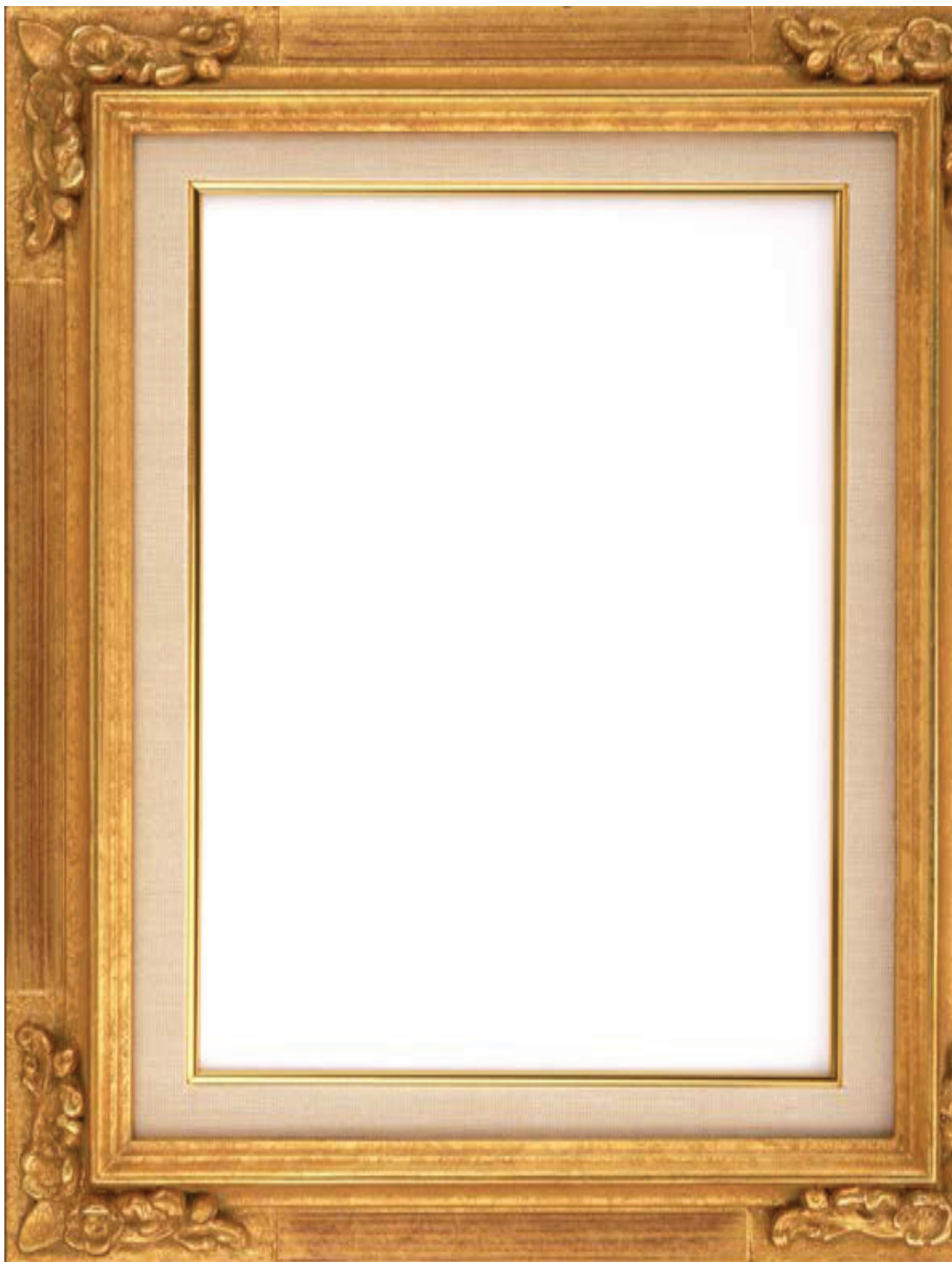
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

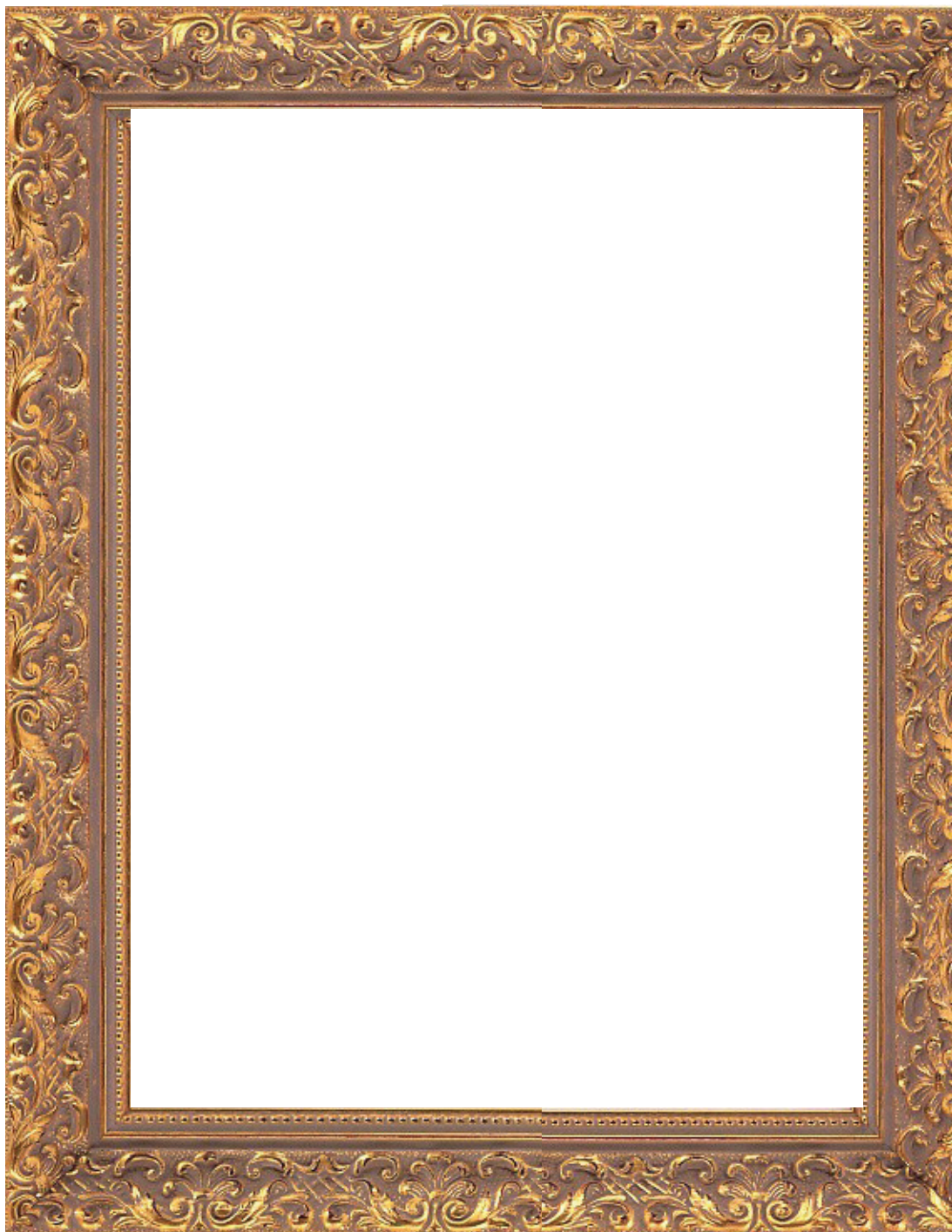
נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 3 - מסגרות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

שיעור 15

נספח 4: כרטיסי עקרונות

חיות ושמחה

הסתפקות במועט

הפצת התורה והמצוות

לימוד תורה

אהבת ישראל

ארגונים קהילתיים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 4: כרטיסי עקרונות

צדקה חסד

אמונה בהשגחה

פרטית

לימוד מקצוע לגברים

ונשים

לימודי חול לבנים

לימודי הוראה לבנות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

שיעור 15

נספח 4: כרטיסי עקרונות

דיבור בשפת האידיש

השתטחות על קברי

צדיקים

הקפדה על כשרות

'מהדרין'

קבלת השבת לפני הזמן

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 15

נושא השיעור
לאיזו חברה אני בוחרת להשתייך?

נספח 4: כרטיסי עקרונות

נתינה והענקה

עבודה תמידית

צניעות הלבוש

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 16

נושא השיעור

באהבת ישראל נבנה חברה מתוקנת

נספח 1 - למורה

רצ"ב דוגמא לרשימת ציוד ואביזרים. למעט הפריטים הראשונים ההכרחיים, הרשימה היא אופציונאלית בלבד. הכיני רשימה דומה של חומרים הזמינים לך, לנוחיותך.

- רשימת ציוד ואביזרים:
- חצי גיליון בריסטול לבן.
- דבק.
- מספרים.
- 3 לורדים צבעוניים.
- 2 כפיות חד פעמיות.
- רצועת סול כחולה.
- כוס חול.
- חב' קטניות.
- גליל נייר טואלט.
- גביע מעדן ריק.
- 10 גפרורים.
- 10 דפי 'ממו' צבעוניים.
- צבע גואש לבן.
- סרגל.
- שקף.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 16

נושא השיעור

באהבת ישראל נבנה חברה מתוקנת

נספח 2: כח האחדות - מדברי הרבי - למורה

"כאשר כמה וכמה יהודים מתאספים יחדיו - ישנו צירוף ואחדות של ריבוי פרטים, שהרי כל א' ממשותפי ה"כנס" הוא מציאות פרטית בפ"ע, ומלבד זה ישנם ריבוי פרטים שבהם שונה כל אחד מחבירו, "אין דעותיהם שוות", שינוי בכישורונותיהם בטבע מידותיהם, וכיו"ב, וכל ריבוי פרטים אלו מצטרפים יחדיו ב"כנס" זה.

כלומר: לא זו בלבד שהתכנסותם אינה גורמת לניגוד וסתירה ביניהם, אלא אדרבה: כאשר כולם מתכנסים לשם מטרה אחת, אזי תורם כל אחד את הכשרונות והחושים שלו כדי לפעול למען שלימות המטרה, כך שבצירוף כל הפרטים יחדיו באים לתכלית השלימות.

וכפי שרואים במוחש בענייני מסחר - שכאשר כמה סוחרים מתייעצים ביניהם בקשר לניהול המסחר, הנה למרות שלכל אחד מהם ישנה עצה וגישה משלו, הרי אדרבה: צירוף זה מסייע ומביא הצלחה גדולה יותר במסחר.

ועד"ז בענייננו - שצירופם והתאחדותם של כל משתתפי ה"כנס" פועלת עילוי ושלמות בתכלית מטרת ה"כנס".
(תורת מנחם תשד"מ ח"א ע' 237)

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 16

נושא השיעור
באהבת ישראל נבנה חברה מתוקנת

נספח 3 - דף התרומות

תורמת לכתה שלנו

Handwriting practice lines consisting of 14 horizontal wavy lines.

משימת הקשבה	משימת הקשבה
עליך להרגיע את החברה במהלך הסיפור האישי שתספר.	עליך להטיף מוסר לחברה במהלך הסיפור האישי שתספר.
(דוֹנָמָאוּ: "אל ג'אָי...") "ג'ג'ע'י, ג'ג'ע'י טוב..."	(דוֹנָמָאוּ: "אני מאבא לאיך...") "הייג ציכא... "למה עשית כך?!..."
משימת הקשבה	משימת הקשבה
עליך להסיט את החברה מהסיפור אותו היא מנסה לספר.	עליך לייעץ לחברה במהלך הסיפור האישי שתספר ולתת לה פתרונות.
(דוֹנָמָאוּ: "הוא נשכח משה, נדבר על דברים נעימים")	(דוֹנָמָאוּ: "אני מציעה לך...") "מה שאני הייתי עושה..."
משימת הקשבה	משימת הקשבה
עליך לחקור ולדרוש את פרטי סיפורה של החברה כאשר היא מספרת אותו.	עליך להתווכח עם החברה במהלך הסיפור האישי שתספר ולשכנע אותה בהיגיון.
(דוֹנָמָאוּ: "למה?" "מי?" "איך בדיוק זה קרה?")	(דוֹנָמָאוּ: "הסיבה לא טובה היא...") "העובדות הן..."

עליך לספר על עצמך, על אירוע
דומה שקרה לך.

"אגלא יודעג מה קרה לי..."
"זה עוד כאוס לעומת מה שהיה לי..."

משימת הקשבה

עליך לשבח את החברה במהלך
הסיפור האישי שתספר ולהסכים
עימה.

"דעמאוי: 'הייג נהדיג...'"
"ממל הוכחג אג עצמך..."

משימת הקשבה

עליך לאבחן ולנתח את דברי
החברה במהלך הסיפור האישי
שתספר.

"דעמאוי: 'הצנה איג היא...'"
"הייג פשוט עייפה..." "השפיעו עליך..."

משימת הקשבה

עליך להעביר ביקורת על החברה
במהלך הסיפור האישי שתספר
ולהטיח בה אשמה.

"דעמאוי: 'אג ילדוגי...'"
"איבדג אג הכל..."

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

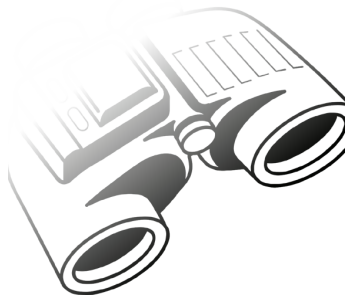
נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 2 - דף מטלת צפיה

התבונני בנעשה סביבך.

חברה מנסה לספר את סיפורה והחברות סביבה
מקשיבות לה ומשתתפות בשיחה.
התמקדי בשתי חברות מקשיבות-משתתפות
ועני לגביהן על השאלות הבאות:

חברה א

צטטי משפט שחברה א' אמרה למספרת.

האם לדעתך המשפט הזה מראה שהיא מעוניינת להקשיב למספרת או לא? נמקי.

האם המספרת הגיבה למשפט זה? אם כן, כיצד? זכרי: שתיקה היא סוג של תגובה.

מה לדעתך מרגישה המספרת בעקבות המשפט ששמעה מחברה א'?

חברה ב

צטטי משפט שחברה ב' אמרה למספרת.

האם לדעתך המשפט הזה מראה שהיא מעוניינת להקשיב למספרת או לא? נמקי.

האם המספרת הגיבה למשפט זה? אם כן, כיצד? זכרי: שתיקה היא סוג של תגובה.

מה לדעתך מרגישה המספרת בעקבות המשפט ששמעה מחברה ב'?

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

שיעור 17,18

נספח 3 - צורות הקשבה פסולות - לתלייה על הלוח: ולקבוצה 2

הטפת מוסר

ייעוץ ונתינת פתרונות

ויכוח ושכנוע

ביקורת והאשמה

חלוקת שבחים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

שיעור 17,18

נספח 3 - צורות הקשבה פסולות - לתלייה על הלוח: ולקבוצה 2

אבחון וניתוח

הרגעה

חקירה ודרישה

הסטה מהנושא

שיתוף במקרה דומה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 4 - שאלון אישי - מיומנויות הקשבה ודיאלוג

מיומנויות הקשבה ודיאלוג -----שאלון אישי-----

תמיד 5	4	3	2	אף פעם 1	
					1 בשעת ויכוח אני יודעת מראש מה יגידו אחרות.
					2 בדו שיח אני מרבה לומר "כן, אבל..."
					3 אני נוהגת לקטוע את דברי האחרות כאשר אני לא מסכימה עימן.
					5 בשעת ויכוח חשוב לי להוכיח את צדקת דברי.
					6 אני אוהבת לשוחח עם חברות תוך כדי הליכה ולא פנים מול פנים.
					7 קורה שאני מתחילה לדבר עם מישהי אחרת בזמן שמדברים איתי.
					8 אני מרגישה רע אחרי ויכוח.
					9 לדעתי אחרים שמחים לשמוע את דעתי ועצותי.
					10 אני מבינה מה טוב לאחרים.
					11 כשחברה מספרת לי משהו, חשוב לי שהיא תשמע מה אני חושבת על מה שאמרה.

נושא השיעור הקשבה מתוך ויתור

נספח 5 - תיאור היחידות של תת אלוף מנחם עיני

הקשבה מרפאת

שלוש שנים וחצי היה תת-אלוף (אז סגן-אלוף) מנחם עיני בשבי המצרי ביחד עם ישראלים נוספים, בעיקר טייסים בחיל-האוויר. לאחר מלחמת יום-הכיפורים שוחרר וחזר לבסיסו הצבאי בארץ-ישראל. שהותו בשבי שינתה את הלך-מחשבתו ורבים ממושגיו על החיים. בראיון שנערך עמו, סיפר כיצד פגישה עם הרבי היתה נקודת מפנה בחייו.

בשבי התוודעתי לתכונות אחדות שלי בצורה ברורה יותר, מאז החזרה מהשבי היה קשה לי מאוד לשאת רעש, ואפילו מוסיקה הפכה בשבילי לרעש לא-נסבל. יותר מכך: מאז השבי אני אדם חסר-מנוחה. אני רואה סביבי אנשים שקל להם יותר עם עצמם... מי יודע, ייתכן שהייתי כך ממילא, גם ללא החוויה של השבי.

במצב זה פגש בי הרב מנחם לרר. הרב לרר הגיע לאחד מבסיסי חיל-האוויר להניח תפילין ולעורר חיילים ליהדות. זה היה מספר חודשים לאחר שחזרתי מהשבי במצרים. לרר הגיע גם לחדר שלי והציע גם לי להניח תפילין. בהתחלה לא הבנתי מה הוא עושה כאן וקצת התרגזתי. אבל מפקדי הישר שהיה נוכח בפגישה אמר לי 'אתה דווקא צריך אותו'. המפקד ידע שאני אמור לטוס בקרוב בתוקף תפקידי לניו-יורק ואמר: 'מנחם לרר יכול לסדר לך פגישה עם הרבי'.

בלי ברירה, הסכמתי. כמו שאמרתי, הייתי די מעורער מהשבי, וחשבתי שאפילו אם פגישה עם הרבי לא תועיל, אני לא אפסיד שום דבר אם אראה אותו. לקחתי מהרב לרר פרטים, וכשהגעתי לניו-יורק עשיתי כפי שהוא הורה לי והתקשרתי למזכירו של הרבי, הרב בנימין קליין, ונקבעה לי פגישה עם הרבי.

זה היה בערך בחודש אדר. באתי לבניין 770 מוקדם בערב. האנשים שם אמרו לי שכעת כולם מתפללים ערבית ושאלו אם אני מוכן להצטרף לתפילה, הצטרפתי. ואז הרבי נכנס וראיתי אותו בפעם הראשונה. ההופעה שלו הרשימה אותי מאוד. אני רוצה להדגיש שלא הגעתי לרבי כחסיד. אפשר לומר שהגעתי אליו כאדם עם קו מחשבה עצמאי, כמו כל הטיפוסים של טייסי חיל-האוויר.

גן-עדן התחתון

אחר-כך הוליוו אוני לחדר-ההמתנה, ומישהו אמר לי שקוראים לזה 'גן-עדן התחתון'. ישבתי שם והבטתי באנשים שממתנינים. הם היו רציניים בצורה לא-רגילה, כאילו התכוונו למשהו מיוחד. אחר-כך שמתי-לב שכל אחד נכנס לכמה רגעים ותיכף יוצא. אני רואה למשל אדם נכנס ויוצא כעבור דקותיים או משפחה שלמה נכנסת ויוצאת מהחדר של הרבי כעבור שלוש דקות. קצת התפלאתי.

שאלתי את עצמי מה כבר אפשר לשוחח עם אדם במשך דקה או שתיים או שלוש. בשביל זה הם כל-כך רציניים, כל-כך מתכוונים. זה היה מין פלא בעיני, כמו חידה, אבל היה לי די זמן לשבת שם ולהסתכל בהם, ובסוף ראיתי שלכולם הבעת פנים אחרת כשהם יוצאים מהפגישה, והבנתי שלמרות שאלה פגישות קצרות מאוד, בכל-זאת נאמרים שם דברים מיוחדים... חשבתי שזה גם מה שיהיה אתי: אני אכנס, אגיד שלום ועוד משהו, ומה שאספיק אספיק ואז אצא."

"ראיתי שהרבי מתעניין..."

כשנכנסתי לרבי, הרבי קם והורה לי לשבת... התיישבתי והתחלתי מיד לדבר. אחר-כך סיפרו לי חסידים מחב"ד שבדרך-כלל הרבי לא קם לקראת מי שנכנס. אמרתי לעצמי: איזה ג'נטלמן הרבי. ובכלל, פגישה עם הרבי שאורכת 54 דקות אתה מעכל חודשים ושנים. לאט-לאט אתה מתחיל להבין מה קרה לך בפגישה וקולט יותר עמוק מי האיש שנפגשת איתו.

אמרתי לרבי שהגעתי אליו בזכות זה שהייתי שבו. ראיתי שהרבי מתעניין. הוא התעניין מאוד איך נפלתי בשבי ורצה לשמוע כל מה שעבר עלי בשבי. מהשאלות שלו הרגשתי תיכף בהתחלת הפגישה, שהרבי מעורה מאוד בכל תחומי החיים בארץ ומעודכן עד לפרטים-פרטים.

הזמן עבר בלי שהרגשתי. אני מציץ בשעון ורואה שעברו כבר יותר מדקותיים ויותר משלוש דקות ומתחיל להבין שהרבי באמת מעוניין לשמוע אותי ובאמת מעודד אותי לספר לו את סיפור הנפילה בשבי ואיך אני חי אחרי השחרור מהשבי. אתה מבין, הרגשתי בהתחלה לא כל-כך נוח עם העובדה שהרבי מקציב לי יותר זמן מאשר לאחרים, אבל הוא שאל, והנחתי שזה בסדר אם אני עונה לו לפי השאלות.

מה סיפרתי לרבי? - בהתחלה סיפרתי לו שהייתי בקבוצה שהקימה את טייסת הפנטום הראשונה, ואחרי חודש בערך שולבנו במלחמת ההתשה. המשכתי לספר לו שבמשך הזמן הועבר כל העומס של מלחמת ההתשה לטייסי הפנטום. המטוס שלנו יכול לשאת הרבה יותר פצצות מהמטוסים האחרים שהיו באותה תקופה בחיל-האוויר, ויש לו יכולת בלתי-רגילה בהפצצות-עומק, מאות קילומטרים בעומק שטח האויב.

נושא השיעור הקשבה מתוך ויתור

נספח 5 - תיאור היחידות של תת אלוף מנחם עיני

אולי הייתי מודלג על כל הפרטים האלה, אבל הרבי גילה הבנה ממש מקצועית, אז פירטתי הכול. זה משונה להגיד את זה על רבי, אבל תענוג לדבר עם אדם 'מבחוץ' שמגלה הבנה מקצועית ומסוגל לדת אתך לפרטים טכניים. סיפרתי לו שבאותה תקופה חיסלנו כל יום טילים או מחפורות טילים לכל אורך התעלה, ואחר-כך, לפעמים אפילו באותו יום, היינו יוצאים לגיחות נוספות ותוקפים מטרות שונות בעומק מצרים, בדרך-כלל בסיסי צבא. מבחינתם של המצרים, זו היתה מלחמה איומה. היו אז שמועות וסיפורים שהצבא המצרי כבר לא מתגורר במחנות-הקבע שלו, בגלל הפחד מהתקיפות שלנו.

באותו זמן - זה היה ביוני 1970 - המצרים השלימו בעזרת הרוסים מערך טילים ענק ליד קהיר. מערך כזה המורכב ממספר סוללות, מגן על עצמו בצורה מסוכנת לכל מטוס. כשאתה תוקף סוללה אחת, אתה חושף את עצמך לזיהוי והתקפה מצד הסוללה סמוכה. סיפרתי לרבי שרצינו בכל לבנו להשמיד את כל סוללות הטילים. היינו אז צעירים וחשבנו שהכול אפשרי. היינו מדמיינים לעצמנו שהחיל מוציא להתקפה בו-זמנית את כל המטוסים מכל הסוגים והטייסות, ואנחנו מחסלים את כל המערך בבת-אחת... היינו אפילו ממורמרים משום שהחיל שלח רק אותנו, זאת-אומרת חלק מטייסת הפנטומים, ולא את כל המטוסים...

הקשבה מרפאת

ואז הרבי שואל אותי על הנפילה עצמה, וכאן אני מוכרח להגיד לך כמה מלים על הרבי. הזכרונות כואבים מאוד. אני חושב שיש לכל אדם שנפגע חשק להדחיק מה שיותר מהפגיעה, וכאן אתה יושב עם יהודי שיודע לדובב אותך, ואתה מסוגל פתאום להחזיר את הזכרונות בלי להרגיש בכאב ובביזיון, אם בכלל היה כאן ביזיון. יש לו הקשבה מרפאת. השאלות וההקשבה שלו מכניסות את הדברים הכי קשים לממד אחר. כשאני מספר לך עכשיו על הפגישה עם הרבי, אני מבין הרבה יותר טוב מדוע האנשים שראיתי בחדר-ההמתנה יצאו עם הבעת-פנים רגועה, או הייתי אומר אפילו עם שקט נפשי. כשאתה מספר לו, הוא מביט אליך בהבנה, שמנחמת אותך על כל כאב.

טוב, סיפרתי לו שהמטוס שלי הופל בשבת, ה-18 ביולי. תיארתי לו את האווירה שהיתה בטייסת בלילה שלפני הגיחה. היתה לכולנו הרגשה קשה מאוד. בשבועות שחלפו מהקמת מערך הטילים ליד קהיר, המצרים קידמו את הטילים לתעלה והתחילו לאבד מטוסים. כמה חברה נפלו, ביניהם שני חברים טובים שלי, עמוס ז' ועמוס ל'. היתה לטייסים הרגשה שלא מצליחים במשימות והרגשנו גם פחד פיזי. האווירה היתה ממש כבדה.

בשבת שבה הופלתי יצאנו לטיסה אני וח', שהיה מפקד הטייסת, ב-7 בבוקר. היינו זוג קבוע באותו מטוס.

בתחילת הטיסה עצמה לא היו שום אירועים מיוחדים. הצרות התחילו בהמשך. פתאום זיהינו במכשירים שהמצרים שיגרו אלינו כמה טילים. האינסטינקט אומר לך ברגע כזה לברוח, אבל ההוראות הקבועות, מה שאנחנו קוראים 'נוהל קרב', אומרות לך לסמוך על הצידוד ללוחמה אלקטרונית והמשכנו במשימה. ואז המטוס פתאום מזדעזע. חשנו בפיצוץ והבנו שהטיל השיג אותנו למרות המכשור. לא ראינו אש ולא עשן, אבל המטוס כולו הזדעזע. שחררנו את הפצצות כדי להוריד משקל והחלטנו להנמיך כדי להתחמק מהמכ"ם המצרי ולטוס הביתה במלוא המהירות. ואז אני פתאום מרגיש שהמטוס מתחיל לנטות שמאלה ולמטה. ידעתי שאיבדנו את השליטה במטוס, ובדיקת אז ח' אומר שצריך לנטוש את המטוס.

זה היה בערך 10 שניות לפני שהיינו צריכים לחצות את התעלה בכיוון סיני. ח' פקד עלי לשחרר את כיסאות-המפלט והקשר בינינו נותק. הכיסא שלי נפלט החוצה מיד. נפצעתי מהדף-האוויר אבל ניצלתי והתחלתי לצנות. ח', החבר שלי לטיסה, לא הצליח לצאת. כנראה שכיסא-המפלט שלו נפגע. המטוס התרסק, הוא נהרג..."

הרבי יודע בדרך משלו

אני זוכר שהרבי הקשיב לקטע הזה בשתיקה. אני לא אוהב מלים גבוהות, אבל זה היה הרגע שבו הרגשתי בכוח של האישיות שלו... אני יכול להגיד לך, שאפילו המבט שלו הקשיב לי וניחם אותי. פעם או פעמיים היתה הפרעה, המזכיר של הרבי פתח את הדלת, אבל הרבי הרים את היד קצת מעל הכתף ורמז בתנועה עדינה ש'זה בסדר', ובאותו זמן הביט בי באותה תשומת-לב מלאה כאילו לא היתה שום הפרעה. הבנתי שהרבי מבקש ממני להמשיך בסיפור שלי.

זה היה השלב שבו תיארתי לרבי את הנפילה בשבי. אני יודע שאיבדתי אז את ההכרה, כי פתאום מצאתי את עצמי על החול כשאני חוזר לעצמי במהירות. הייתי צלול לחלוטין ותיכף הבנתי שנפצעתי קשה. קודם כל, הזרוע הימנית שלי היתה מעוותת בתנוחה לא-טבעית מאחורי הגב, והרגל השמאלית היתה מעוותת בצד הגוף בצורה לא-טבעית. זכרתי שהופתעתי בעצמי כשראיתי את הזרוע והרגל. אחר-כך, בבית-הרפואה המצרי, התברר שהזרוע הימנית היתה שבורה בשלושה מקומות עם שבר גם בעצם הבריח, והרגל השמאלית נשברה בצורה חמורה כולל שבר פתוח בקרסול. המכנסיים היו אדומים מדם, ואחר-כך התברר שהיתה לי גם פציעה עמוקה ליד המפשעה ופציעה נוספת ברגל ימין. זכרתי שהכאב היה נסבל. ההרגשה שהעיקה עלי באמת היתה ההפתעה והפחד. ידעתי מיד שאני שוכב פצוע בארץ אויב, וכשחיפשתי מסביבי את ח' לא היה לו זכר.

נושא השיעור הקשבה מתוך ויתור

נספח 5 - תיאור היחידות של תת אלוף מנחם עיני

לא רחוק ממני ראיתי את פטריית העשן שיצאה מהמטוס שבער, והתחלתי לקלוט שאולי ח' נהרג...

ואז הגיעו למקום חיילים מצרים במשאית. כשראיתי שהיה איתם קצין נרגעתי. לאחר שחיפשו עלי וראו שאין עלי שום נשק אישי (פרט לסכין קפיצית שהקצין החריס לי מיד) שאלו אותי כמה שאלות זיהוי, ואחר-כך נתנו לי זריקת הרדמה וישנתי. אחרי זמן בלתי-ידוע התעוררתי בחדר שנמצא בבית-רפואה גדול ויפה, ואחר-כך התברר לי שזה בית-הרפואה 'מוהדי' בקהיר.

זכרתי שהיתה לי תחושת הקלה עצומה. סוף-סוף הכל נגמר. כשאמרתי לרבי שהפחד שלי מהדבר הגרוע מכל כבר היה מאחורי, חיין אלי בהבנה. הבנתי שהרבי לא צריך להיות טייס קרבי כדי לדעת דברים כאלה. אולי אתה זוכר שבתקופת הסקאדים, כל עם ישראל הרגיש בהקלה עצומה שמותר פתאום להגיד 'אני מפחד'. שלא צריך להתבייש בזה. כשסיפרתי לרבי על הפחדים שלי הרגשתי שהוא מבין מה זה פחד. לא הייתי צריך להגיד לו שרוב הגברים מתביישים להודות שיש בהם פחד או לבוא אליו עם המשפט התפל שרק טיפשים לא פוחדים. בדרך משלו, הרבי יודע את כל הדברים האלה. הוא פשוט יודע. הוא איש שיודע. עכשיו עולה בדעתי, שאילו הייתי שואל אותי איזה שם אני מציע לכתבה הזאת, הייתי קורא לה 'פגישה עם הרבי שיודע'. כך על כל פנים הרגשתי.

מה שהיה יכול לומר...

אחר-כך הרבי התעניין על הימים הראשונים בשבי. אמרתי לו שאינני זוכר הרבה מהימים הראשונים ומהחקירות. הייתי מטושטש בגלל התרופות, וכשניסיתי אחר-כך לעשות סדר בלוח-הזמנים, מצאתי שהייתי בתרדמה כמעט מוחלטת חמש יממות. כשהייתי מתעורר, גם בחמשת הימים הראשונים וגם אחר-כך, הייתי עסוק במחשבותי בעיקר במצב בריאותי. הרגל העקומה הטרידה אותי; שאלתי את עצמי אם אשאר צולע, ועוד ועוד. הודיתי לפני הרבי שהיו לי גם רחמים עצמיים. חשבתי שאני מסכן - פצוע, לבד, בארץ אויב... רק הרבה זמן לאחר הפגישה עם הרבי התחלתי להבין מה היה יכול להגיד לי ולא אמר. הוא היה יכול לדבר איתי על ביטחון בהשם ועוד ועוד, אבל באותה פגישה הוא הניח לי לדבר. אני מכיר מעט אנשים שהיו מתאפקים ולא מביאים את המסר שלהם ברגע כזה. אני-עצמי למשל לא הייתי מסוגל להתאפק...

לאחר שבוע או שבועיים התחילו החקירות. פעם היו אצלי חוקרים ופעם עיתונאים זרים ומצלמות. הרבה לא זכרתי. בדרך-כלל החקירות היו שטחיות וכלליות, אבל לפעמים, כשלא ידעתי מה להשיב על שאלות מסוימות, החוקר לא האמין שאינני יודע והתחיל לחוץ. אבל בדרך-כלל החוקרים הסתפקו כמו שאמרתי בשאלות כלליות, כאילו לצאת ידי חובה, ואפשרו לי להתרפא. אבל החקירות לא כל-כך הדאיגו. הדאיג אותי בעיקר מצבי הגופני. וחץ מזה ידעתי רק שאני חי, שח' אולי נהרג (עוד לא ידעתי את זה בביטחון מלא) ושאני שבי, וחץ מכל אלה קיוויתי שעוד מעט ייעשו חילופי-שבויים ואני אחזור הביתה".

סיפורי לרבי - כמו לאבא

אפרופו חקירות... סיפורי לרבי שאחרי שהחוקרים בבית-הרפואה גילו שאני לא מומחה גדול במכשור הלוחמה האלקטרונית של הפנטום, הרפו במקצת את הלחץ, והחקירות הרציניות באמת בנושאים ביטחוניים כלליים התחילו יותר מאוחר, שלושה חודשים לאחר שנפלטתי בשבי. אלה היו ימים קשים. הטיפולים הרפואיים נמשכו. עברתי מספר ניתוחים והשתלת עצם. ישנתי על מיטה מקרשים. תנאי החיים היו קשים. לפעמים החקירות נמשכו ימים רצופים. ידעתי פרטים מבצעיים רבים וחששתי כל הזמן שאם יפעילו עלי לחץ פיזי אולי אשבר. לשמחתי, יצאתי מהעניין בסך-הכל בצלע אחת שבורה ממכה של שומר, ולא גיליתי להם שום דבר משמעותי...

כשסיפרתי את זה לרבי עינינו נפגשו לרגע, והוא כאילו לחץ את ידי במבט שלו. איזה עידוד זה!... אתה יכול לתאר לעצמך, שלאחר השחרור מהשבי חקרו אותי בשירות הביטחון ובמודיעין חקירה ארוכה, כדי לברר מה אמרתי למצרים ומה לא אמרתי, וקיבלתי הרבה טיפחות על הכתף כששמעו איך עמדתי בחקירות. אבל אף פעם לא הייתי כל-כך גאה לספר את הקטע הזה, כפי שהרגשתי כשסיפרתי את זה לרבי. יותר נכון, גאה ונבוך. פתאום אתה נהפך בחזרה לילד, ואתה מאושר, ואני מוכרח להגיד שגם קצת מתבייש, לספר לאבא שלך שעשית משהו טוב...

הרבי ביקש לשמוע על החיים בבית-הסוהר. סיפורי לו ששהייתי בבית-הרפואה כחצי שנה, כי גורמים מסוימים רצו להגדיר אותי כ'פצוע קשה', כדי שתהיה עילה להחזיר אותי לישראל, אבל לאחר חצי שנה הוחלט בכל-זאת להעביר אותי לעבאסיה.

ואז העבירו אותי. קשרו לי את העיניים ולקחו אותי בטנדר מבית-הרפואה לבית-הסוהר. בבית-הסוהר הכניסו אותי לחדר שהיו בו עוד שבויים, בעיקר טייסים שלנו מחיל-האוויר. כמה מהם הכרתי. תיארתי לרבי את השמחה שהיתה בפגישה. כמה לא הכרתי. הם היו חבורה מלוכדת. כבר לא הייתי לבד, אבל עוד לא קלטתי איזה חיים עולבים מחכים לי. זכרתי וסיפורי לרבי כמה נדהמתי כשראיתי באיזה תנאים מחזיקים אותם.

נושא השיעור הקשבה מתוך ויתור

נספח 5 - תיאור היחידות של תת אלוף מנחם עיני

הרבי קלט את התיקון

תרשה לי כאן עוד משפט על הרבי... כשהייתי מוסר בבסיס דוח פעילות כשחזרנו מגיחה, ידעתי שאני חייב לתת כל פרט בדיקנות מקסימלית. אבל שם היה מדובר בפרטים טכניים חיצוניים. כשאתה מדבר עם הרבי אתה מרגיש פתאום שהוא נהפך למצפון שלך. אתה מספר לו ובעצם גם לעצמך דברים מתוכך, שאף-פעם לא היית אומר אותם לא לעצמך ולא לאף-אחד אחר... כך קרה לי גם בקטע הזה. כל הסיפור שסיפרתי לרבי על הנפילה והשב, היה שונה לגמרי מהסיפור ששמעו ממני למשל החוקרים במודיעין או אפילו חברים שלי בבסיס. כשסיפרתי לרבי למשל את הקטע הזה על הרגע הראשון בחדר עם שאר האסירים, הבנתי פתאום שהתייחסתי לחברים שלי בגוף שלישי ואמרתי ש'מחזיקים אותם' ולא 'אותנו', ומיד תיקנתי את עצמי ואמרתי לרבי שנדהמתי לראות שמחזיקים אותנו בתנאים כאלה. הרבי קלט את התיקון וחייך אלי, והרגשתי שמועקה של שלוש שנים וחצי מפשירה בתוכי...

הצחוק הבריא הראשון

נחזור לסיפור. הדבר הראשון שהפתיע אותי היו הצפיפות והאפלה. החדר היה מקום דוחה. אמרתי לרבי שהרגשתי ככה בגלל הניגוד בין החדר המטונף ובין החדרים בבית-הרפואה שהיו מאווררים ונקיים.

החדר היה בעצם כוך והחצר שמסביבו מוקפת בחומה בגובה 3 מטרים ומלאה בשומרים ובאסירים מצריים שהיו אחראים לניקיון. הכול היה מדכא. החלונות היו קטנים וגבוהים ומכוסים בקרשים, כדי שלא נוכל להציץ החוצה. הדבר היחיד שהאיר את החשיכה ששררה בחדר, היתה נורת חשמל שדלקה 24 שעות ביממה. נכון שהחדר לא היה מזוהם, אבל הקירות היו מטופנים וכל הריצפה היתה מלאה בארגזים וקופסאות קרטון ריקות, שנשארו מהחבילות ששלחו לנו מהבית. הריצפה היתה מבטון ומלאה מקיר לקיר במיטות ברזל. באמצע עמד שולחן.

כשסיפרתי את תגובתי לרבי לא יכולתי שלא לצחוק. על עצמי, אני מתכוון. הרבי צחק יחד אתי ופתאום חשבתי, שזה הצחוק הבריא הראשון שלי מאז חזרתי מהשב. סיפרתי לרבי שצורת החדר והחיים בחדר הרגישו אותי כהוגן, וכבר באסיפה שעשינו שם למחרת אמרתי לאנשים שאני-אפשר לחיות בתנאים כאלה. טענתי שצריך לסייד את החדר ולצבוע אותו והסברתי שאם נצבע את החדר בלבן, יהיה קצת יותר אור בחדר. דרשתי שנזמין כונניות ספרים וחוף מזה גם כונניות קטנות שאפשר לשים על-יד המיטות, והצעתי שנזמין שעוונית לכיסוי השולחן המכוער ואחר-כך הצעתי שנקבע סדר-יום של לימודים. 'תראה איזה יוזמה היתה לי פתאום', אמרתי לרבי, ושנינו הבנו שאני בעצם מדבר על החודשים שעברו עלי בדכדוך מאז חזרתי מהשב, תקופה שבה לא יצאה ממני כמעט שום יוזמה...

סיפרתי לרבי שהחוויה המרכזית בשהייה בכלא היתה הלחץ מה'יחד' הבלתי-פוסק. אפילו כשלמדתי או התעסקתי למשל ביצירה אישית כמו ציור או כתיבת שיר או יומן, תמיד ידעתי שאני לא לבד והאחרים מביטים בי ומסוגלים אפילו לגשת ולהציץ מה אני עושה. 'כל הזמן היה צפוף בחדר', התלוננתי, 'כל הזמן ביחד בלי רגע לעצמך...'

השתתקתי לרגע, והרבי העיר שלמרות ה'יחד', כל אחד נשאר עם הבידוד שלו. הבטתי בו לרגע וחשבתי: מניין הוא יודע את זה? אבל ידעתי שהוא צודק וידעתי שיש לו תשובה לכך, והוא כבר יודע איך אדם מתגבר על הבידוד האוניברסלית הזאת. והיום, אחרי 19 שנים, אני חושב לפעמים שהרבי היה רוצה שגם אני אמצא את הדרך הזו...

הרבי פשוט החליט לרפא אותי

הרבה סיפרתי לרבי על ההתמודדות עם הזמן, שהייתה לגבי הבעיה הכי קשה בכלא. גם בנושא זה הרבי הקשיב במבט היודע שלו.

סיפרתי לו שנכנסתי לבית-הכלא לאחר שהייתי כבר שנה במצרים, כשחשבתי ששנה היא המון זמן. אילו מישהו היה אומר לי באותו רגע שאני אשב בכלא עוד שנתיים וחצי, אינני יודע אם לא הייתי נשבר מזה. אבל האמת התגלתה לי די מהר. התחלתי להבין שאין שום ערובה שישחררו אותנו בפרק-זמן מסוים.

היה ברור שהמצרים יכולים להחזיק בנו כמה זמן שירצו, וכשהייתי חושב על חוסר-הוודאות הזו, על הזמן שעובר ועל הזמן הבלתי-ידוע שנשאר בכלא, היו תוקפים אותי מצבי-הרוח הקשים ביותר. הרגשתי שאני מחמיץ את החיים, שאני מזדקן שם מבלי להיות צעיר. ידעתי שבחיל-האוויר קורים דברים, ואני לא משתתף בהם... והדבר הכניס אותי לדיכאון קשה.

אבל הזמן בכל-זאת עבר. יום אחרי יום, שבוע אחרי שבוע, וככה 110 שבועות באותו חדר עם אותם אנשים, מבלי לראות שום דבר מסביב חוץ מהחצר והחומה. אפילו כשהוציאו אותי פעמיים לטיפול שיניים בכלא, קשרו לי את העיניים.

ואז הגעתי לסוף הסיפור, ואל תשכח שאני מספר לך מהזיכרון רק חלק קטן מהדברים שסיפרתי לרבי. הוא עודד אותי כל הזמן במבט, בהערה, בהטיית גוף להמשיך ולספר, והרגשתי שהדברים שאני אומר מנקים אותי מלחץ ומועקה וחוויות קשות שהצטברו בי במשך קרוב לארבע שנים. המזכיר נכנס לראות מה קורה עוד פעמיים-שלוש ואחר-כך הפסיק. רק יותר מאוחר, כשניתחתי לעצמי את

נושא השיעור הקשבה מתוך ויתור

נספח 5 - תיאור היחידות של תת אלוף מנחם עיני

הפגישה, הבנתי שהרבי פשוט החליט לרפא אותי מחוויות השבי. וכשהוא החליט, הוא עשה את זה בלי להגביל את עצמו בשום דבר. זה אולי הדבר המרשים ביותר שנתר בי מהפגישה. אני מתכוון לשלמות הנפשית המוחלטת שבה הרבי קיבל אותי. כשהוא היה איתי, כל שנייה היתה פגישה נטו של 100 אחוז. לא 99 ולא 98 אלא 100. כל-כולו מולי בהתייחסות מוחלטת לכל מלה שאמרת. זו היתה הפעם הראשונה שהבנתי שאפשר להתייחס לשני באופן מלא גם בשתיקה ובהקשבה.

ראיתי אופק בפעם הראשונה

הגעתי לסיום הפרשה. כשלושה שבועות לאחר סיום מלחמת יום-הכיפורים, הגיע הרגע שבו המצרים הודיעו לנו שחוזרים הביתה. סיפרתי לרבי שביום השחרור ראיתי אופק בפעם הראשונה לאחר שנתיים וחצי. המצרים הולכו אותנו לאוטובוס, והפעם בלי כיסוי עיניים. זכרתי שנתקפתי בסחרחורת: בפעם הראשונה אחרי זמן ארוך מאוד, יכולתי למקד את העיניים באינסוף. בשבי לא ראינו את האופק אף פעם, רק לפעמים עבר מעלינו מטוס בשמים או שהבטנו מרותקים בקרבות-אוויר בין עורבים ליונות...

כשתיארת לי רבי את הפגישה הראשונה עם המשפחה, ראיתי שענייני מצמצמות בריכוז. תיארת לי רגעים קשים, והוא הקל עלי לעבור גם את הקטע הזה. סיפרתי לו על הציפיות לקראת הפגישה, על הרגעים שבהם אתה רואה את בני-משפחתך ולא מאמין שזה קורה לך... ואחר-כך סיפרתי לו על הימים הבאים - על התחקירים במודיעין של חיל-האוויר, על הפגישות עם משפחות הטייסים שנהרגו ולא חזרו הביתה, על ההחלטה שלי להיענות להצעת מפקד החיל ולחזור לעבודה בתפקיד אחר בחיל... כלפי חוץ הייתי פעיל, נמרץ, דוגמא להצלחה שיקומית בעבודה ובחיים בכלל, אבל היום אני מבין שהסתרתי בתוכי עייפות עצומה...

הייתי צריך את הפגישה עם הרבי כאוויר לנשימה. היום אני מבין שהוא ראה הרבה דברים בתוכי שאני אפילו לא חלמתי שהם קיימים בי. אני בטוח שהוא חש בעייפות שלי הרבה לפני שהבנתי בעצמי, שאני לוקח על עצמי אחריות רבה מדי וקצב חיים מהיר מדי. שלא תהיה לך אי-הבנה: לא דיברתי עם הרבי על שום בעיה אישית או בעיית משפחה, למרות שהיו כאלה. דיברנו רק על תקופת השבי ומה שעברתי בשבי, אבל עד היום אני נדהם, כשאני נזכר איזה תפנית הפגישה עם הרבי חוללה בחיים האישיים שלי.

להתייחס בלי פחד

חזרתי מהפגישה הביתה יותר רגוע, יותר מהורהר ויותר מחובר לעצמי. הרבי נתן לי לגיטימיות לבדוק את תקופת השבי ולהתחיל להתייחס אליה בלי פחד.

בסיום הפגישה הרבי שאל אותי אם אנחנו כותבים את מהלך השבי שלנו ומפרסמים את הפרטים ששמע ממני. כשאמרתי לרבי שעוד לא כתבנו ולא פרסמנו, אמר שלדעתו צריך לכתוב את זה. הוא אמר בערך כך: 'אני חושב שצריך לכתוב את זה, כי אתם לא השבויים האחרונים שיהיו לצה"ל, והאחרים צריכים ללמוד מהניסיון שלכם בשבי'.

ההערה הזו של הרבי לא נתנה לי מנוחה, ולמרות שהייתי עסוק מאוד, מצאתי זמן להתכנס עם החברים מהשבי ולעלות את כל החוויות על הכתב. לצערנו לא היינו באמת השבויים האחרונים של צה"ל, וכמו שהרבי אמר, הדברים שכתבנו באמת הביאו תועלת לשבויים אחרים...

אנחנו אומרים את המלה אחריות... כשישבתי עם הרבי 45 דקות, הוא לקח עלי אחריות מוחלטת. וכשנפרדנו, לקח אחריות גם על המסר שאני יכול להעביר לאחרים. אני חושב שרק הרבה יותר מאוחר, הבנתי שזכיתי בעצם לפגוש מנהיג אמיתי..."

(מתוך הספר "פגישות עם הרבי", ספריית כפר חב"ד)

- חשוב קודם כל ש(אקשיב ו)אבין את חברתי, לפני ש(אדבר ו)אהיה מובנת באזניה.
- הקשבה אמיתית היא קודם כל לשתוק ולא להתפרץ.
- כשאני מקשיבה אני חושבת על מה שאני שומעת ולא על מה שברצוני לומר.
- לאנשים יהיה נעים בחברתי כאשר הם יוכלו להיות במרכז העניינים.
- להקשיב לחברה באמת זה להכיל אותה! לא להתפלא, לא להאשים ולא לתת עצות...
- לחברה שלי יש את כל הכוחות והפתרונות בתוכה. אם אקשיב לה היא תמצא אותם.
- הרבי אמר למישהו פעם ששני דברים אל תיתן אם לא ביקשו ממך: עצה והלוואה...

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 א - דף הפעלה לקבוצה 1

קבוצה

1

דף הפעלה

אמפתיה

ועשייתו הגדולה

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 א - דף הפעלה לקבוצה 1

אמפתיה
ועיתוף הגוף

• **X**

לפניכן ציורים שונים המביעים את שפת הגוף של אנשים בשיחה. צפנה בציורים. חלקנה אותם לשתי קבוצות: ציורים המתארים את המדבר וציורים המתארים את המקשיב.

את קבוצת הציורים שמתארים את המקשיב חלקנה שוב לשתיים: כיצד נכון להקשיב וכיצד לא נכון.

[illegible]

נושא השיעור
הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 א - דף הפעלה לקבוצה 1

אמפתיה
ושיתוף הגוף

3

2

1

7

6

5

4

11

10

9

8

15

14

13

12

19

18

17

16

אמפתיה
ועיתוף הגוף

ב

בחרנה חברה מתוך הקבוצה שתשתף אתכן בחוויה אישית שעברה.
בזמן שהיא מספרת עליכן להקשיב לה באמת.
השתדלנה לעשות זאת 'עם הגוף', בדוגמת הציורים שראיתן.
משך הסיפור: 3 דק'.

ג

בסיום דבריה, שאלנה את החברה המספרת אילו חברות היו נראות לה קשובות במיוחד, ואילו תנועות ניכרו בשפת הגוף שלהן.

ניתן לחזור על משימות ב-ג שוב, עם חברה אחרת שנבחרת לספר.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

שיעור 17,18

נספח 7 ב דף הפעלה לקבוצה 2:

קבוצה

2

דף הפעלה

משפטים מעודדים
ולא חוסמים

משפטים מעודדים
ולא חוסמים

לפניכן שלטים הנושאים את כל הדברים שלא נכון לעשות כאשר אתן מקשיבות לחברה. בחרנה שתי בנות שתיצורנה שיחה ביניהן. על אחת מהן לדבר ועל השנייה להקשיב לה בצורה מתעניינת. עליכן לעקוב אחרי השיחה שלהן. כאשר המקשיבה מבצעת את אחד הדברים מהשלטים שלפניכן (מייעצת / מבקרת / מאשימה וכו), עליכן להצביע על השלט המתאים ולהוריד אותה מתפקידה. בת אחרת בקבוצה תחליף אותה ותמשיך להקשיב למדברת. אתן שוב תעקובנה היטב ובמידת הצורך תרמנה שלט ותחלפנה אותה, ושוב...

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

שיעור 17,18

נספח 7 ב דף הפעלה לקבוצה 2:

הטפת מוסר

ייעוץ ונתינת פתרונות

ויכוח ושכנוע

ביקורת והאשמה

חלוקת שבחים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ב דף הפעלה לקבוצה 2:

אבחון וניתוח

הרגעה

חקירה ודרישה

הסטה מהנושא

שיתוף במקרה דומה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

קבוצה

3

דף הפעלה

שויקוף
נתינת שמות
לרגשות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

שיקוף - נתינת
שמות לרגשות

לפניכן פתקי רגשות ופתקי משפטים.
עליכן לחשוב לגבי כל אחד מהמשפטים איזה רגש
הוא מבטא וליצור התאמה בין המשפט לרגש.

עשנה זאת בדרך הבאה:

כל אחת בתורה מרימה משפט וקוראת אותו בקול.
כל חברות הקבוצה מנסות למצוא את הרגש המתאים
מתוך הרגשות הנתונים ולהתאים ביניהם.

זכורנה! מאחורי כל משפט יש רגש!!!

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

השפפלה

המורה צעקה עלי ליד כולן

מבוכה

לא ידעתי מה לענות לה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

כעס

הרגשתי שאני מתפוצצת מההתנהגות הזו

תדהמה

לא האמנתי שזה קורה לי

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

התרגשות

הרגשתי בענונים

שמחה

הייתי מאושרת

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

אדישות

לא אכפת לי

אכזבה

גיליתי שנשארת בלי כלום, התאמצתי לשווא

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

פליאה

אני לא מבחינה את זה?!

הוא

אני חושבת שאין סיכון

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

קבאה

נורא רציתי גם

ריקנות

אני לא מרגישה כלום, לא קשורה לזה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

חרטה

הלוואי והייתי יכולה להחזיר את הגלגל אחורה

חוסר אונים

אני לא יכולה לשנות את המצב

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

עלבון

נפגעתי נורא

בושה

זו היתה פאדיחה אמיתית

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

דאגה

מה יהיה?

בדידות

אני מרגישה כל כך לבד עם זה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

מועקה

זה יושב לי, אני לא משתחררת מזה

אמון

אני סומכת עלייך

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

הקלה

וואו, ברור ה'

חרדה

ואם זה יקרה שוב?

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

רחמים עצמיים

לכולן טוב, רק לי זה קורה..

דחייה

הרגשתי לא רצויה ולא קשורה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

בלבול

אני לא מצליחה להבין מה בדיוק קורה שם

עניין

באמת? מה זה בדיוק? איך זה עובד?

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

סיפוק

אני מתאמצת ומצליחה לפעול רבות!

געגוע

אני כל הזמן חושבת עליהם, מחכה לראותם.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 17,18

נושא השיעור

הקשבה מתוך ויתור

נספח 7 ג דף הפעלה לקבוצה 3

תסכול

זה כזה מרגיז!

נושא השיעור
הקשבה מתוך ויתור

נספח מס' 6 - תזכורות מקשיבות

חשוב קודם כל ש(אקשיב ו)אכין אג מחבג, לפני ש(אדבר ו)אהיה מובנת באזניה.	גזרי ושחרי ---
כשאני מקשיבה אני מושבת על מה שאתי שומעת ולא על מה שהרצוני אומר.	הקשבה אחיגית היא קודם כל לשמוע ולא להגביל.
להקשיב אחרתה באמת זה אהביל אוגה! לא להגביל, לא להאשים ולא אג עציג...	לאנשים יהיה נעים מחבג באש הם יוכלו אהיות מרכז הענינים.
הבתי אתי אמישהו פעם ששני דברים אל גיגן אמ לא ביקשו מחר: עצה והאווה...	אחרתה שלי יש אג כל הכוחות והפגדונות בגובה. אמ אקשיב אה היא גמזא אומ.

חשוב קודם כל ש(אקשיב ו)אכין אג מחבג, לפני ש(אדבר ו)אהיה מובנת באזניה.	גזרי ושחרי ---
כשאני מקשיבה אני מושבת על מה שאתי שומעת ולא על מה שהרצוני אומר.	הקשבה אחיגית היא קודם כל לשמוע ולא להגביל.
להקשיב אחרתה באמת זה אהביל אוגה! לא להגביל, לא להאשים ולא אג עציג...	לאנשים יהיה נעים מחבג באש הם יוכלו אהיות מרכז הענינים.
הבתי אתי אמישהו פעם ששני דברים אל גיגן אמ לא ביקשו מחר: עצה והאווה...	אחרתה שלי יש אג כל הכוחות והפגדונות בגובה. אמ אקשיב אה היא גמזא אומ.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור עמידה על עקרונות

נספח 1 - דף מקרים למורה

מקרה א':

חברות רוצות לקבוע ערב כיתה בבית אחת הבנות ללא המורה. זה נראה לך לא מתאים כיון שלדעתך העניינים יכולים להתפתח לכיוון לא ראוי כאשר המורה לא נוכחת בשטח.

מקרה ב':

בכיתה מתנהל ויכוח, המשפטים הבאים נשמעים בחלל החדר:

מקרה ג':

את מחכה כבר עשר דקות בתור לקופאית בסופר. פתאום עוקפת אותך מישהי, בשקט וב'טבעיות'.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 2 א - דף תגובה למקרים - תלמיד א'

תגובתך למקרה א':

אני אומרת שזה נשמע נחמד למרות שאני אישית נגד זה, וגם לא בטוחה שיהיה נחמד בלי דמות אחראית בשטח.

תגובתך למקרה ב':

"היא תמיד צודקת, אין מה לדבר, לא כדאי בכלל להתנגד"

תגובתך למקרה ג':

יש אנשים... אבל אין לי מה לעשות. אני מתעצבנת בלב.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור עמידה על עקרונות

נספח 2 ב- דף תגובה למקרים - תלמיד ב'

תגובתך למקרה א':

אני מסבירה לחברות שאשמח להיות שותפה
בערב חברותי אך אם הוא נערך ללא דמות
מבוגרת בשטח אני לא אשתתף בו.

תגובתך למקרה ב':

"מה שאת אומרת לא מקובל עלי. יש לי דעה
אחרת"

תגובתך למקרה ג':

אני אומרת לה: "סלחי לי גברת, יש פה תור,
כולנו מחכים הרבה זמן, תוכלי להצטרף ג"כ
לתור"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 2 ג- דף תגובה למקרים - תלמיד ג'

תגובתך למקרה א':

אני אומרת לחברות שמדובר בהפקרות מוחלטת ולדעתי מי שתשתתף בכזה ערב חברותי היא ילדה לא חסידית ולא אחראית למעשה.

תגובתך למקרה ב':

"איזה טמטום. אלו רק שטויות".

תגובתך למקרה ג':

פשוט אישה חצופה. אני ניגשת אליה ומודיעה לה את מחשבותיי עליה כולל הוראה לעוף אחורה באופן מיד.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 3 - הגדרות מאפייני תקשורת

פסיביות: חוסר פעילות, חוסר יוזמה, סביל, כנוע, נעדר ביטוי של צרכיו ורצונותיו ועקרונותיו.

אסרטיביות: דעתנות, סירוב להיכנע לרצון אחרים מבלי לפגוע בהם, ביטוי האמונה והדעה האישית והגנה על העקרונות והזכויות האישיות

אגרסיביות: כוחניות, תוקפנות, אלימות, תקיפה, התגרות.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לבטא רגשות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לספר על עצמן

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

ליצור קשר

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לקבל מחמאות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

ליצור קשר עין

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לבקש הבהרה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לשאול:
מדוע?

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לעמוד על זכויותיך

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לא לוותר
בקלות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

להימנע
מלהצטדק
ללא סיבה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 4 - שלטי מאפיינים לאסרטיביות לתלייה/כתיבה על הלוח

לשמור על כבודך

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור עמידה על עקרונות

נספח 5 מאפיינים + דוגמאות להתנהגות - למורה

- לבטא רגשות / "אני אוהבת לעשות את זה"
- לספר על עצמך / "אלו דברים שאינני רגילה לעשות"
- ליצור קשר / "כייף להיות איתך"
- לקבל מחמאות / "תודה. גם בעיני זה יפה".
- ליצור קשר עין / (כשמדברים עם מישהו)
- לבקש הבהרה / "אני לא בטוחה שהבנתי"
- לשאול: מדוע? / "?" "מדוע לעשות זאת? לשם מה?"
- לעמוד על זכויותיך / "סליחה עלי ללכת. הורי מחכים לי"
- לא לוותר בקלות / "בכל זאת, לא אוכל לעשות את הבייביסיטר בביתך"
- להימנע מלהצטדק ללא סיבה / "אני לא חושבת שאמרתי משהו פוגע"
- לשמור על כבודך / "צורת הדיבור הזו לא נעימה לי"

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 6 שאלון מודעות לאסרטיביות

התשובות הן על פי הדירוג הבא:
0 = אף פעם לא / לעתים רחוקות מאוד מאוד.
1 = מעט או לפעמים.
2 = ממוצע, לפעמים כן ולפעמים לא.
3 = בדרך כלל או הרבה מאוד.
4 = תמיד.

השאלון הבא יסייע לך להעריך את מידת האסרטיביות שלך.

יש להשתדל לתת תשובות כנות, להקיף בעיגול את מספר התשובה המתארת אותך באופן המדויק ביותר.

אם המצב המתואר בשאלה מסוימת לא קרה לך ממש, נסי לשער כיצד היית מגיבה אילו היית נתקלת במצב זה.

0	1	2	3	4	
					1. כאשר את מרגישה שמישהי נוהגת כלפיך באופן לא הוגן, האם את מביאה זאת לתשומת ליבה?
					2. האם קשה לך להגיע להחלטה?
					3. האם את מסוגלת לבקר באופן חופשי רעיונות, דעות והתנהגויות של מישהו אחר?
					4. האם את מוותרת כאשר מישהו תופס את מקומך בתור?
					5. האם את מתחמקת ממצבים או מאנשים מחשש להיות במבוכה?
					6. נדמה לך שחברה אשר לוותה ממך 50 ש"ח שכחה זאת, האם תזכירי לה?
					7. כאשר את כועסת על הורייך, האם את אומרת להם את זה?
					8. כאשר מוכרת טורחת מאד למכור לך משהו, האם קשה לך לומר "לא", גם כאשר אינך באמת מעוניינת בסחורה שלה?
					9. חברה שאלה ממך ספר או חפץ בעל ערך רגשי והיא מאחרת להחזירו, האם את מזכירה לה את זה?
					10. האם קשה לך לשמור על קשר עין בעת שיחה?
					11. כאשר חברות רוצות שתבואי איתן למקום שנראה לך בעייתי, האם תגידי "לא"?
					12. אם מישהו בועט ללא הפסק בכסא שלך במהלך נסיעה באוטובוס או הרצאה, האם תבקשי ממנו להפסיק?
					13. כאשר את מגלה שקנית סחורה פגומה, את מסוגלת להחזירה ולדרוש להחליפה?
					14. כאשר אינך מסכימה עם חברה או עם מורה על משהו שהוא עקרוני בשבילך, האם את מסוגלת לעמוד על דעתך?
					15. האם את מסוגלת לסרב לבקשות של חברה, כאשר אינך רוצה לעשות מה שהיא מבקשת?
					16. האם את מסוגלת להביע בחופשיות אהבה וחביבה?
					17. אם התנהגות של חברה נראית לך לא ראויה, האם תאמרי לה זאת?
					18. האם את נוהגת לומר "אני מצטערת" גם כשאינך מתכוונת לכך באמת?
					19. האם יש לך קושי במתן מחמאות לאחרים?
					20. האם את מבטאת את כעסך על ידי שימוש בכינויי גנאי או קללות?
					21. האם את מסוגלת לבקש מחברותיך טובה קטנה או גדולה?
					22. האם את מסוגלת להגיד למישהו באופן ישיר, שאינך אוהבת את מה שהוא עושה?
					23. האם את מנסה לשכנע את האחרים שהינך צודקת?
					24. האם כשמחמיאים לך את מוחה על המחמאה ולא מקבלת אותה?

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 7 - טבלה

הדפוס	פסיבי	אסרטיבי	אגרסיבי
רגשי	פחד, עצבנות, חרדה, עלבון, אשמה, דיכאון, עייפות	מודע לרגשותיו, חיובי - בונה, משתמש ברגשות	מתח, שנאה, עלבון, עוינות, רתיחה, כעס
גופני	חוסר קשר עין, בריחה מהמצב, רעד, היסוס	קשר עין טוב, עמידה נינוחה, קול יציב, ידיים נינוחות	מבט נוקב, תנוחה תקיפה, קול צרחני, צעקני, תנועות חדות, חוסר שקט
מילולי	"אולי" "אני מניח ש..." "חשבתי..." "אל תטרח..." "מיד"	"אני חושב" "אני מרגיש" "אני רוצה"	"מוטב ש..." "אני מציע לך" "אתה בטח מתלוצץ"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 8 - שלטים ללוח

מניע

מעשה

רגש

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 9: כרטיסי מניעים

אני רוצה למצוא
חן בעיניה.

אעזור כי אני
חושבת שהיא
צריכה עזרה
וביכולתי לעשות
זאת.

אם לא אעזור לה
ארגיש אשמה
במצבה.

מה יחשבו עלי
אם אומר "לא"?

אני פוחדת לסרב.

אעשה זאת,
העיקר שתהיה
מרוצה.

נוח לי ללמוד
למבחן לבד אבל
קיבלתי מה'
כוחות כדי לסייע
לאחרים

לא כל נוח לי
לעזור אבל אהבת
ישראל היא מעל
הכל

קשה לי אבל
אני בטוחה שה'
מצפה שאוותר

אני מעוניינת
להיות חלק
מהפעילות היפה
הזו.

אני בוחרת
לעשות זאת כי
הדבר נראה לי
נכון ואמיתי.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 10: כרטיסי רגשות

השלמה

סיפוק

שמחה

פחד

בושה

נינוחות

אשמה

ניצול

תסכול

דיכאון

חרדה

עצבנות

כעס

עלבון

מתח

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

נושא השיעור

עמידה על עקרונות

שיעור 19,20

נספח 11: שלטים

הסיוע

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 11: שלטים

אסתר זהר

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - כישורים חברתיים

נספחים

שיעור 19,20

נושא השיעור
עמידה על עקרונות

נספח 11: שלטים

אני
על
מ
ס
ת
י
ת

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - התא המשפחתי

נספחים

שיעור 21

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 1 - מתנות

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - התא המשפחתי

נספחים

שיעור 21

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 1 - מתנות

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 2 - הקראה

אמא ואבא שוחחו ביניהם בסלון, ואז אמרה אמא -
"אני עייפה, וכבר מאוחר. אני חושבת שאלך לישון".
היא הלכה למטבח להכין כריכים לארוחת הבוקר של מחרת היום.
היא שטפה את קערת הפופקורן,
הוציאה מהמקפיא בשר לארוחת הערב של יום המחרת,
בדקה אם יש מספיק דגנים וקורנפלקס,
מלאה את מיכל הסוכר, ערכה את שולחן האוכל.
והכינה את אבקות הקפה והשוקו לקראת הבוקר.
אז היא שמה כמה מגבות לחות במייבש,
טענה את מכונת הכביסה בכבסים,
גיהצה 3 חולצות תלבושת ותקנה עם חוט ומחט כמה כפתורים רופפים.
תוך כדי כך היא התקשרה לשלם את חשבון הגז דרך כרטיס האשראי,
היא אספה חלקי משחק שנשארו על השולחן בסלון,
חיברה את מטען הטלפון הסלולארי,
והניחה את מדריך הטלפון במגירה שבארון.
היא השקתה את הצמחים,
רוקנה את פח האשפה בחדר הבנות, ותלתה מגבת לייבוש.
היא פיהקה, התמתחה והלכה לחדר האמבטיה.
היא עצרה ליד שולחן הכתיבה, וכתבה פתק למורה,
הכינה כסף עבור הטיול של הילדים בשבוע שלאחר מכן,
היא כתבה מילים יפות על כרטיס ברכה ליום-הולדת של חברה,
הניחה אותו במעטפה, כתבה את הכתובת וביילה אותה,
והכינה פתק תזכורת למכולת.
את שניהם הניחה ליד התיק שלה.
אז אמא רחצה את פניה,
התמרחה בקרם לילה ובנוזל להחלקת קמטים,
צחצחה את שיניה,
ווידאה שהדלתות נעולות ושהפרוזדור מואר.
היא הביטה בכל אחד מילדיה,
וכתבה את המנורות בחדרם,
וידאה שהם מכוסים כמו שצריך.
תלתה חולצה, "זרקת" כמה גרביים לסל הכבסים,
ושוחחה מעט עם אחד מהם שעדיין הכין שעורים.
והדליקה עבורו את דוד החשמל, כדי שיהיו לו מים חמים.
היא הוציאה מהארון בגדים ליום המחרת עבור הילדים הקטנים, יישרה את מתלה הנעליים.
היא "הוסיפה" עוד שלושה דברים לרשימת "מה עלי לעשות היום",
התפללה ועברה על רשימת המטלות שלה.
היא תכננה מה להכין לארוחת הערב של מחר,
והוסיפה כמה מצרכים לרשימת הקניות שתצטרך להביא למחרת, עם שובה מהעבודה...

[illegible]

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - התא המשפחתי

נספחים

שיעור 21

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 4 - סיפור על הרבי

זמן קצר לאחר פטירת הרבנית חנה, אמו של הרבי, בשנת 1964, ביקרה אצל הרבי נערה בשנות העשרה לחייה. הנערה רצתה לדון עם הרבי על עימות שלה עם אמה בעניין כספי. היא סיפרה לרבי על כך שהיא כועסת על אמה היות והיא אינה נותנת לה את הסכומים להם היא זקוקה כפי ראות עיניה.

ענה לה הרבי בנימה של עצבות: "אני איבדתי את אימי השנה. יודעת את כמה כסף הייתי מוכן לתת כדי לשוב ולראותה ולו עוד פעם אחת? ואת - אמך נמצאת איתך. אל תתני לכסף ליצור קרע ביניכן..."

01

כשחברתי מתקשרת במהלך שיחה עם אמא:

- א. אמשך לשוחח עם אמא, עם החברה אוכל לדבר בהמשך (י9).
- ב. אני מסיימת את השיחה עם אמא באופן נעים, ופונה לענות לחברה (ז9).
- ג. אני מסיימת את השיחה עם אמא בזריזות ורצה לענות לחברה (ד9).
- ד. אני רצה לענות לחברה מייד (א9).

02

כשאני יודעת שאמא צריכה להגיע הביתה לאחר יום עבודה וסידורים בחוץ:

- א. אני חושבת בעצמי על משהו קטן שאוכל לעשות עבורה כדי שיהיה לה נעים יותר להכנס לבית, ומבצעת (י10).
- ב. אני נזכרת שלא עשיתי משהו שביקשה, ומנסה להספיק לבצע לפני שתבוא, שלא תתעצבן (ו8).
- ג. אני לא חושבת על אמא אלא על שיעורי הבית שלי (א9).
- ד. אין לי זמן לעזור בבית, יש לי שיעורי בית וכשאמא תבוא אני ארתום אותה מייד לעזרתי(א1).

03

כשאחי הקטן בוכה, ואמא תפסה כמה דק' של מנוחה בחדרה, אני:

- א. מעירה את אמא שתטפל בו (א1).
- ב. מנסה להשתיק אותו בעצמי, אם לא מצליחה מהר, אני קוראת לאמא בעדינות (ד4).
- ג. אעשה הכל כדי לא להעיר את אמא בשום אופן, ואטפל באח הקטן (י10). מה ההבדל בין ג' לד'?

04

כשאבא מדבר בשולחן שבת ויש לי משהו להוסיף על דבריו:

- א. אני ממתינה שיסיים וממהרת להוסיף מהידע שלי (ה8).
- ב. אני ממתינה שיסיים, מחמיאה לו על דבריו המרתקים, ומוסיפה את מה שלמדתי אני(9).
- ג. אני לא מתאפקת ומתפרצת: "זה בדיוק מה שלמדנו".
לפעמים אני ממתינה עד שיסיים, כדי להוסיף ☐ (ג4)
- ד. אני לא מסוגלת להתאפק. משתפת בקול את האח הקרוב בשולחן, וכשאבא מסיים, אני גם מתקנת אותו (א5).

05

כשאמא שולחת אותי למכולת עם רשימת קניות:

- א. אני עוברת על הרשימה בבית, אם יש שאלות אני שואלת את אמא מייד. חשוב לי לבצע את הקניה בשלמות (י10).
- ב. אני יוצאת מייד לחנות אם יש שאלות אני מתקשרת מהחנות לאמא, גם כמה פעמים (ח7).
- ג. אני עושה פרצוף קטן. היו לי דברים יותר חשובים לעשות אבל יוצאת ומשתדלת להביא כל מה שיש ברשימה (ג5).
- ד. אולי - אני אומרת שאין לי זמן (ב2).

06

לכבוד יום ההולדת של הורי -

- א. אני לא חושבת שעלי להכין להם משהו או לכתוב ברכה. כמובן שאומר מזל טוב אבל אשקיע יותר כשאגדל (א5).
- ב. אני משתדלת להשקיע בערך כמו שאני משקיעה לחברה טובה. קונה משהו קטן, כותבת ברכה ומאחלת להם את כל הטוב (ה5).
- ג. אני מקפידה להקדיש זמן, לחשוב על מתנה וברכה ראויה. הרבה יותר ממה שאני מקדישה לחברה, וגם זה, ברור לי, לא מספיק (ח8).
- ד. אני מארגנת משהו מכל האחים, מפתיעה, משתדלת לרגש אותם עד כמה שניתן ולהביע הערכה (י10).

07

אני משוחחת עם אבא ואמא -

- א. מקפידה כמה דקות לפחות מידי יום, משתפת אותם בהרחבה, ומתעניינת ביום שעבר עליהם ובענייניהם (ט9).
- ב. אני משתדלת לשוחח עם אמא כמה פעמים בשבוע. מספרת לה על דברים מיוחדים שקרו, משתדלת שזה יהיה בזמן מתאים ונוח (ח10).
- ג. כשאמא שואלת אותי אני עונה יפה ובסבלנות אם אין לי עיסוקים אחרים, וכשאני לא ממהרת לשום שיחה עם חברה (ה6).
- ד. אני לא אוהבת לפרט, ולא אוהבת ש"חופרים לי". כשההורים שואלים אני אומרת "כיף"/"בסדר" וממשיכה לעיסוקיי (א3).

08

כשההורים קונים לי סט מצעים חדש, או חושבים עליי ורוכשים עבורי משהו חשוב

א. אני רואה זאת כמובן מאליו. זהו פריט חשוב - והם חייבים לדאוג לי, יכול להיות שאומר תודה אבל בלי להתכוון יותר מידי (א2).

ב. אני אומרת תודה יפה. זה לא מובן מאליו (ז5).

ג. אני מעריכה מאד ומביעה זאת. הם לא חייבים לי דבר. מעבר לכך, משתדלת לקנות לעצמי מהכסף שאני צוברת מעבודות קטנות (ט9).

09

כשמציעים בבית הספר לצאת למבצעים בערב -

- א. אני לא חושבת שאני מסוגלת לצאת למבצעים. במקום זה אהיה בבית ואקרא משהו (ה1).
- ב. אני בהחלט רוצה לצאת ומסוגלת להשפיע. בוודאי שאצא (ד7).
- ג. חשוב לי לברר עם אמא קודם האם אינה צריכה אותי בערב זה. אם זה בסדר מבחינתה, אצא ואשפיע (י10).
- ד. אני אוהבת את אמא ומעדיפה להיות כמה שיותר לידה. היא מאד רוצה שאצא למבצעים, אבל הסברתי לה שעדיין אין לי האומץ לכך (ו3).

10

כשאני צריכה לקנות בגדים:

- א. אני יכולה לצאת לקניות עם חברות, אבל כאלה שאמא שלי סומכת על העצות שיעניקו לי (חל).
- ב. אני יוצאת עם אמא, כי כך נוח ובטוח לי. אם יש לה הערות שלא תואמות את עמדותי לגבי הבגד, אני לא מקבלת ומתעקשת (א3).
- ג. אני יוצאת עם חברות, או עם אמא, בכל מקרה עמדותיה והנחיותיה של אמא מעל הכל (ח8).

11

הכסף שאני מרוויחה:

א. אני לא מרוויחה כסף, וגם לא מחפשת לעבוד אפילו מעט. הורי נותנים לי הכל. (א2).

ב. אני חוסכת ושומרת לדברים שמיועדים רק עבורי, ולא אבקש מההורים למשל: מצלמה אישית. (ה5).

ג. אני מבזבזת את הכסף על דברים קטנים ולא מצליחה לחסוך כמעט (ג3).

ד. אני רוכשת עבורי גם בגדים ולא רק מותרות כדי להקל על ההורים (י10).

הנחיות להמשך:

ליד כל תשובה אותה הקפת יש קוד המורה על מיקום. בנספח הבא, סמני את כל הנקודות שלך, ובדקי באיזה רבעון נמצאות רוב הנקודות שלך. בהתאם לכך, קראי את המשוב:

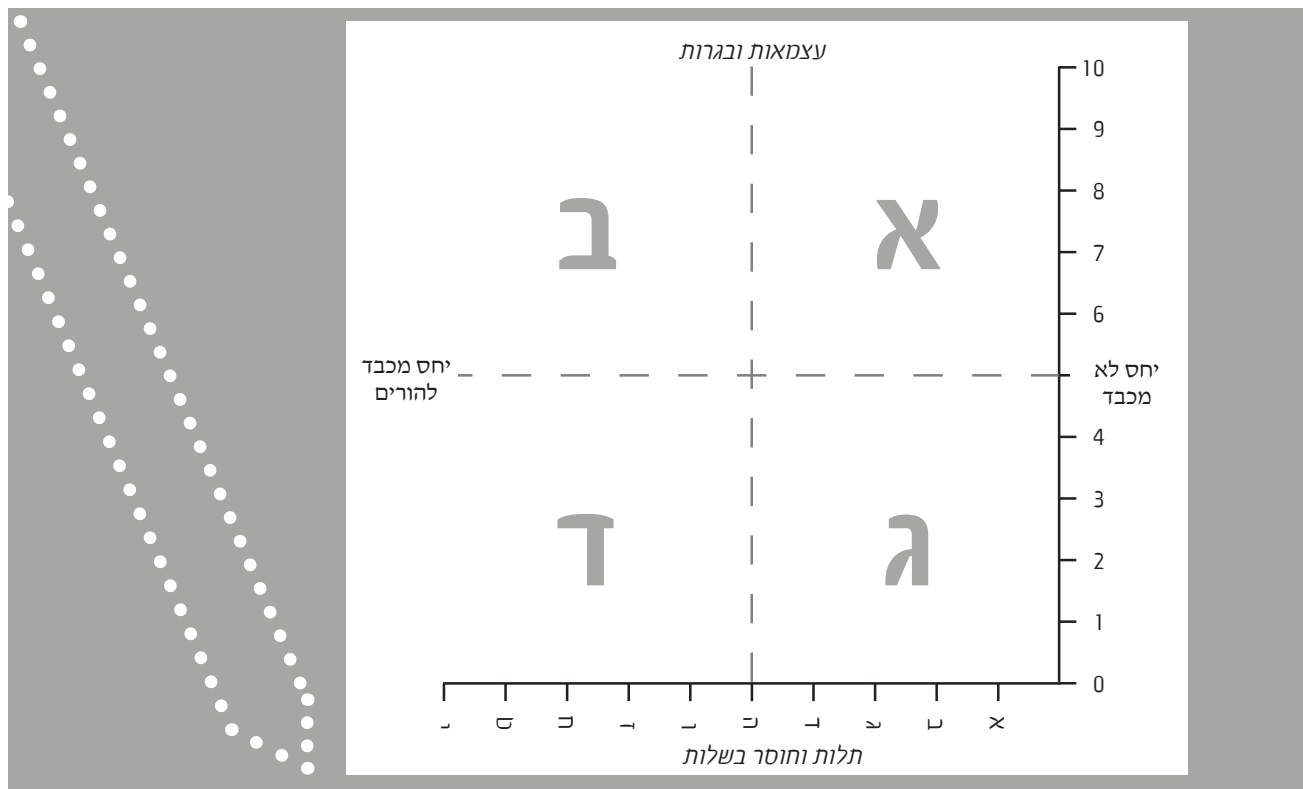

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 6 - משוב עצמי

ליד כל תשובה אותה הקפת יש קוד המורה על מיקום.

סמני את כל הנקודות שלך, ובדקי באיזה רבעון רוב הנקודות שלך נמצאות. בהתאם לכך, קראי את המשוב

א	ב	ג	ד
את אמנם עצמאית, אך עלייך לנסות לכוון את העצמאות לאפיק חיובי יותר, ולא לזלזול, או "מרד" כלפי ההורים. חובה לכבד את ההורים. כך ציווה ה': "כבד את אביך ואת אמך". הדבר לא יפגע בטובתך ובעצמאותך, אלא להפך, "למען ייטב לך". ניתן לנתב עצמאות לצורך כיבוד ההורים ועזרה בבית.	יש לך תכונות טובות של עצמאות, ואת גם מספיק נבונה כדי לתת מקום של כבוד לדעות של ההורים ולבקרה שלהם. את מבינה כי כיבוד הורים לא עומד בסתירה להיותך עצמאית ובוגרת, ומעריכה את ניסיון החיים של הורייך. מעבר לכך, בתבונה רבה, את מכירה טובה, מעריכה את מקומם החשוב של המשפחה וההורים בחיך ומיישמת את הדברים, הלכה למעשה, בבואך ליטול החלטות. המשיכי כך!	עלייך להתחיל לקחת אחריות על חיך כבוגרת, וכן לעבוד על ענייני כיבוד ההורים. הורייך מן הסתם, חושבים פעמיים, אם לא יותר, בבואם לבקש ממך עזרה, או להעזר בך.. כנראה, שהם מעדיפים לעשות את הדברים בעצמם, ולחסוך וויכוחים ואי נעימויות. היי קשובה להורייך, שימי לב למקומות בהם את יכולה לסייע להם, ועשי יותר למענם, ובעצם - למענך. יחס מכבד לא יפגע בעצמאות שלך. את יכולה להיות עצמאית וגם לכבד הורים.	את משתדלת לכבד את הורייך, להודות להם על כל הטוב, ומעריכה את ההתמסרות, ההשקעה הנתינה שלהם.. אבל, הדבר לא "קשה" לך כל כך, בגלל שאת מעדיפה להסתמך על ההורים, גם כשאין צורך, וגם בדברים בהם היו שמחים לראות אותך מסתדרת בהם לבד. זכרי, הורייך רוצים לראותך נעשית עצמאית ומסתדרת לבד. היכוני ל"פרישת כנפיים" משלך, אך זכרי להתחשב בדעתם, לתת להם מקום של כבוד, להתייעץ ולהעשיר את פעולותיך בנסיון החיים שלהם.

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 7 - שאלון לבחינת מצב אישי (כשאלון מקרן)

שאלון

קראי בעיון את השאלות והקיפי את התשובה המתאימה לך ביותר. אין צורך להתחשב בסביבה. עני בכנות ובדקי בדיקה כנה את עצמך.

1. כשחברתי מתקשרת במהלך שיחה עם אמא:

- א. אמשך לשוחח עם אמא, עם החברה אוכל לדבר בהמשך (י9).
- ב. אני מסיימת את השיחה עם אמא באופן נעים, ופונה לענות לחברה (יז9).
- ג. אני מסיימת את השיחה עם אמא בזריזות ורצה לענות לחברה (ד9).
- ד. אני רצה לענות לחברה מייד (א9).

2. כשאני יודעת שאמא צריכה להגיע לבית לאחר יום עבודה וסידורים בחוץ:

- א. אני חושבת בעצמי על משהו קטן שאוכל לעשות עבורה כדי שיהיה לה נעים יותר להכנס לבית, ומבצעת (י10).
- ב. אני נזכרת שלא עשיתי משהו שביקשה, ומנסה להספיק לבצע לפני שתבוא, שלא תתעצבן (ו8).
- ג. אני לא חושבת על אמא אלא על שיעורי הבית שלי (א9).
- ד. אין לי זמן לעזור בבית, יש לי שיעורי בית וכשאמא תבוא אני ארתום אותה מייד לעזרתי (א1).

3. כשאחי הקטן בוכה, ואמא תפסה כמה דק' של מנוחה בחדרה, אני:

- א. מעירה את אמא שתטפל בו (א1).
- ב. מנסה להשתיק אותו בעצמי, אם לא מצליחה מהר, אני קוראת לאמא בעדינות (ד4).
- ג. אעשה הכל כדי לא להעיר את אמא בשום אופן, ואטפל באח הקטן (י10).

4. כשאבא מדבר בשולחן שבת ויש לי משהו להוסיף על דבריו:

- א. אני ממתנה שיסיים וממהרת להוסיף מהידע שלי (ה8).
- ב. אני ממתנה שיסיים, מחמיאה לו על דבריו המרתקים, ומוסיפה את מה שלמדתי אני (י9).
- ג. אני לא מתאפקת ומתפרצת: "זה בדיוק מה שלמדנו", לפעמים אני ממתנה עד שיסיים, כדי להוסיף... (ג4)
- ד. אני לא מסוגלת להתאפק. משתפת בקול את האח הקרוב בשולחן, וכשאבא מסיים, אני גם מתקנת אותו (א5).

5. כשאמא שולחת אותי למכולת עם רשימת קניות:

- א. אני עוברת על הרשימה בבית, אם יש שאלות אני שואלת את אמא מייד. חשוב לי לבצע את הקניה בשלמות (י10).
- ב. אני יוצאת מייד לחנות, אם יש שאלות אני מתקשרת מהחנות לאמא גם כמה פעמים (ח7).
- ג. אני עושה פרוץ קטן. היו לי דברים יותר חשובים לעשות אבל יוצאת ומשתדלת להביא כל מה שיש ברשימה (ג5).
- ד. אני אומרת שאין לי זמן (ב2).

6. לכבוד יום ההולדת של הורי:

- א. אני לא חושבת שעלי להכין להם משהו או לכתוב ברכה. כמובן שאומר מזל טוב אבל אשקיע יותר כשאגדל (א0).
- ב. אני משתדלת להשקיע בערך כמו שאני משקיעה לחברה טובה. קונה משהו קטן, כותבת ברכה ומאחלת להם את כל הטוב (ה5).
- ג. אני מקפידה להקדיש זמן, לחשוב על מתנה וברכה ראויה. הרבה יותר ממה שאני מקדישה לחברה, וגם זה, ברור לי, לא מספיק (ח8).
- ד. אני מארגנת משהו מכל האחים, מפתיעה, משתדלת לרגש אותם עד כמה שניתן ולהביע הערכה (י10).

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 7 - שאלון לבחינת מצב אישי (כשאלון מקרן)

7. אני משוחחת עם אבא ואמא:

- א. מקפידה כמה דק' לפחות מידי יום, משתפת אותם בהרחבה, ומתעניינת ביום שעבר עליהם ובענייניהם (9ב).
- ב. אני משתדלת לשוחח עם אמא כמה פעמים בשבוע. מספרת על דברים מיוחדים שקרו, משתדלת שזה יהיה בזמן מתאים ונח (10ח).
- ג. כשאמא שואלת אותי אני עונה יפה ובסבלנות אם אין לי עיסוקים אחרים, וכשאני לא ממהרת לשום שיחה עם חברה (ה6).
- ד. אני לא אוהבת לפרט, ולא אוהבת ש"חופרים לי". כשההורים שואלים אני אומרת "כיף"/"בסדר" וממשיכה לעיסוקיי (א3).

8. כשההורים קונים לי לחדר סט מצעים חדש, או חושבים עלי ורוכשים עבורי משהו חשוב:

- א. אני רואה זאת כמוזן מאליו. זהו פריט חשוב והם חייבים לדאוג לי, יכול להיות שאומר תודה אבל בלי להתכוון יותר מידי (א2).
- ב. אני אומרת תודה יפה. זה לא מוזן מאליו (5ז).
- ג. אני מעריכה מאד ומביעה זאת. הם לא חייבים לי דבר. מעבר לכך, משתדלת לקנות לעצמי מהכסף שאני צוברת מעבודות קטנות (ט9).

9. כשמציעים בבית הספר לצאת למבצעים בערב:

- א. אני לא חושבת שאני מסוגלת לצאת למבצעים. במקום זה אהיה בבית ואקרא משהו (ה1).
- ב. אני בהחלט רוצה לצאת ומסוגלת להשפיע. בוודאי שאצא (ד7).
- ג. חשוב לי לברר עם אמא קודם האם אינה צריכה אותי בערב זה. אם זה בסדר מבחינתה, אצא ואשפיע (י10).
- ד. אני אוהבת את אמא ומעדיפה להיות כמה שיותר לידה. היא מאד רוצה שאצא למבצעים, אבל הסברתי לה שעדיין אין לי האומץ לכך (ו3).

10. כשאני צריכה לקנות בגדים:

- א. אני יכולה לצאת לקניות עם חברות, אבל כאלה שאמא שלי סומכת על העצות שיעניקו לי (ח7).
- ב. אני יוצאת עם אמא, כי כך נח ובטוח לי. אם יש לה הערות שלא תואמות את עמדותי לגבי הבגד, אני לא מקבלת ומתעקשת (א3).
- ג. אני יוצאת עם חברות, או עם אמא, בכל מקרה עמדותיה והנחיותיה של אמא מעל הכל (ח8).

11. הכסף שאני מרוויחה:

- א. אני לא מרוויחה כסף, וגם לא מחפשת לעבוד אפילו מעט. הורי נותנים לי הכל. (א2).
- ב. אני חוסכת ושומרת לדברים שמיועדים רק עבורי, ולא אבקש מההורים למשל: מצלמה אישית (ה5).
- ג. אני מבזבזת את הכסף על דברים קטנים ולא מצליחה לחסוך כמעט (ג3).
- ד. אני רוכשת עבורי גם בגדים ולא רק מותרות, כדי להקל על ההורים (י10).

נושא השיעור
מקום שמור (!)

נספח 8 - לב של אמא

קישור לקליפ להוריד את הסרטון.

<https://www.youtube.com/watch?v=SsaiYegkET4>

מילות השיר

ערב יום כפור
ממתין הציבור
אצל הרב מברדיצ'ב
בפתח,
הראש מורכן
הכסף מוכן
ניתן למשש את המתח

הרבי הבהיר: השנה -
הוא מזהיר
דמי פדיון הוא מוכרח לקחת
בתוקף ידרוש
רובל לראש
ולא יוותר כמלוא מחט
זקן וצעיר
גם ילד זעיר
רובל פדיון לכל נפש
הרבי יכתוב
בספר הטוב
ירחץ הנשמות מן הרפש

אימה חרדה
הקהילה כה מרודה
המשפחה הן בקושי אוכלת
לתת איך ניתן
סכום כלל לא קטן
כשבבית יש שנים-עשר ילד.
אך הרבי ציווה
וזהי חובה
איש כלל אינו מתווכח
נאנחים וכואבים
ממשכנים ולווים
מביאים - והרבי לוקח

ליד השולחן
הרבי מוכן
את הציבור מקבל הוא בנחת
קערה שם הונחה
ומטבעות בתוכה
רשימה לצידה גם מונחת

הדלת נפתחת
שם עומדת בוכה
אשה עניה, מיוסרת
באה בדמעות
עם בנה הפעוט
לרבי בכאב מספרת
אלמנה בודדה
קטן הוא עוד בנה
אף לרגע אותו לא שוכחת
החיים כה קשים
ואין לה לשים
רק רובל אחד לשניהם - יחד
אימה חרדה,
האשה נרעדה
אך הרבי מתעלם מהצער
"צריך עוד אחד"
הוא אומר בקול חד
"עוד מעט ואסגור את השער"

היא רצה ברחובות
מבקשת ללוות
כל אחד משתדל לסייע
אך מכמה אגורות
רובל לפרוט
זה דבר שקשה לבצע

עמוסות הדרכים
לבית כנסת הולכים
היא רצה מהר, מבוהלת
עם בנה הפעוט
אל הרב בדמעות
לבל תסגר עוד הדלת.

הלילה קרוב
אך הרב מסרב
לקום ממקומו אל הדלת
הרבנית מתחננת
הארוחה מצטננת
התענית עוד מעט כבר מתחלת

הדלת נפתחה
שם עומדת בוכה
האשה והתינוק בידיה
"יאמין לי הרב
חיפשתי זמן כה רב
לא עלה בידי עוד מטבע"
עונה הרבי עזות
"לא אסכים לזאת
ארשום רק אותך אני מציע
ילדך אין בו חטא
אין מה לפחד
גם אם ברשימה לא יופיע"

אימה חרדה
האשה נרעדה
אך עם הגזירה לא השלימה
"אוי רבי" יללה
בקול לא לה
"האם לא יחוש לב של אמא"

"ישמע נא רבי
מה עלה בליבי
את הרובל לידו אני נותנת
את בני נא יכתוב
עבורי זה כבר טוב
בעצמי אני כבר לא מתעניינת"

הרבי קופץ
הלא בזה הוא חפץ
המתין רק למילים כגון אלה
"השם אנא שמע
לחשוב אין עוד מה
זה עתה ראית דבר פלא
איך אם עלובה
על עצמה לא חשבה
מסרה למען בנה את חייה
עם ישראל הוא בנך
מבקש אני ממך
רחם נא אם על בניה!"

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 1 - כרטיסי רגשות

אדישות

אומץ

אושר

אימה

אכזבה

אמון

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 22

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 1 - כרטיסי רגשות

אמפטיה

אקסטזה

אשמה

בדידות

בהלה

בוז

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 1 - כרטיסי רגשות

בושה

בלבול

גועל

דאגה

דחייה

דכדוך

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 22

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 1 - כרטיסי רגשות

הודיה

הכרת תודה

הנאה

הערצה

הפתעה

חוסר אונים

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 22

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 1 - כרטיסי רגשות

חרדה

חרטה

חשש

טינה

ייאוש

כעס

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 1 - כרטיסי רגשות

מבוכה

מצוקה

מרירות

נחת רוח

ניכור

סבל

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 22

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 1 - כרטיסי רגשות

סיפוק

סלידה

עלבון

פליאה

קנאה

רוגע

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 22

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 1 - כרטיסי רגשות

רחמים

ריקנות

שלווה

שעמום

תסכול

תקווה

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 1 - כרטיסי רגשות

ניתוק

קרע

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 2 - שלטים

אני מקפידה לראות רק
סרטים בהוצאה חרדית.
או כאלה שההורים שלי
עברו עליהם.

אני מכירה כל מיני
סרטים

**אני אוהבת להתלבש
יפה. צניעותי חשובה
לי לכן אני מחפשת את
הצנוע והיפה.**

**חשוב לי להיות
אופנתית ולהיראות
טוב! מקווה שזה יסתדר
עם כללי הצניעות.**

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 2 - שלטים

**אני מכירה שמות של
זמרים שונים שאינם
חרדיים.**

**אני שומעת רק זמרים
חסידיים ומכירה רק
אותם, לא מכירה שמות
אחרים.**

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

נושא השיעור

'פתוחים' או 'סגורים'?

שיעור 22

נספח 2 - שלטים

אני אוהבת לשלב
בדיבור שלי סלנג. אני
עושה זאת לעתים
קרובות.

אני נזהרת לשלב
בדיבור שלי רק סלנג
שמתאים לי.

נושא השיעור
'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 3 - חידה ושמה ליובאוויטש / הרברט וינר

את החסיד?"

הצגתי את שאלתי מזווית אחרת ואמרתי לו כי חשתי בחב"ד בתאווה לפשטות יתר, לערטול הרעיונות ממורכבותם, פשוט למען יצירת הבנה שטחית. ובאמת, פלטתי, **לכל חסידי יוש דבר אחד משותף - מין מבט פתוח ונאיבי בעיניהם, אשר משקיף אוהד יקרא לו אולי "תמימות", אך רעהו העדין פחות עלול לפרשו כריקנות או רפיון שכל, חסרונו של מאבק פנימי.**

גיליתי שאני עצמי נרתע מעוצמת תעוזתי, אך הרבי לא הראה שום עוינות. הוא נשען קדימה. **"מה שאתה לא מוצא בעיניהם הוא קרע!"**

"מה?" שאלתי.

כן, קרע, חזר בשקט, "פירוד". הרבי היסס לרגע. "אני מקווה שלא תיפגע, אך משהו אומר לי שאתה לא ישן טוב בלילות, וזה לא טוב 'לאורך זמן'. **אולי אילו היו מגדלים אותך באחד משני העולמות בלבד, היה המצב שונה. אך הקרע הזה הוא תולדה של הניסיון לחיות בשני עולמות."**

תשובתו האישית של הרבי עודדה אותי להיות אישי בחזרה. "אבל גם הרבי למד בשני עולמות. מדוע אם כן הרבי מונע מהם ללמוד ב'עולם האחר'?"

"בדיוק משום שלמדתי, ואני יודע מה ערכו של לימוד זה", ענה הרבי במהירות. "אני מכיר בשימושיותו. אם יש אנשים הסבורים כי הם מסוגלים להשתמש בכך אך ורק לרצון ה' ולדאוג לעולם בדרך הנכונה, לי אין שום התנגדות. אנו נזקקים למהנדסים וכימאים, אבל מהנדסים וכימאים אינם הדברים החשובים ביותר. חוץ מזה, **ללמוד אין פירושו רק לשנן עובדות. פירוש היחשפות לחוגים ופעולות מסוימים העומדים בניגוד לערכיו ואמונתו של המאמין. זה יהיה כמו לקחת אדם מסביבה חמה ולהשליך אותו למים קרים, טיפול בהלם כמה פעמים ביום. כמה זמן יוכל לעמוד בזה? נוסף לכך, הלימודים בקולג' נערכים בגיל בו אופיו של האדם עדיין לא גובש, בדרך כלל לפני גיל שלושים. החשיפה אז היא מסוכנת."**

(מתוך "פגישות עם הרבי", ספריית כפר חב"ד)

הקטע הבא מביא חלק מעדותו של מר הרברט וינר, ראביי ליבראלי בארצות הברית, שהחליט לפני כשישים שנה לחקור את החידה ששמה ליובאוויטש ולפתור אותה. במסגרת מחקרו הוא ישב שעות ארוכות ב-770, למד עם בחורים, קרא הרבה, ובעיקר השתתף בהתוועדות של הרבי ובשתי יחידויות שכל אחת מהן נמשכה כמה שעות. את כל מה ששמע וראה העלה על הכתב.

"שלום עליכם, ר' וינר", חייך הרבי והושיט את ידו. הודעתי לו במחאה כי אחרי שנה של ביקורים ב-770 איסטערן פארקוויי, ידעתי כבר כי חסיד טוב לא לוחץ את יד הרבי.

"אנחנו לא חייבים להתחיל כך", אמר והנחה אותי לעבר כיסאי. הוא נראה חיוור יותר מאשר בפעם בה פגשתי בו לראשונה, לפני שנה, ויותר שיבה היתה זרוקה בזקנו השחור, אך אותו חיוך רציני המשיך להשתעשע בעיניו הכחולות והעמוקות.

פתחתי את פנקסי והתיישבתי בכיסא, כשאני מודע שוב עד כמה נוח ורגוע אני חש בחדר הרבי. ואז נזכרתי כי זוהי הזדמנותי האחרונה והחלטתי לשאול אפילו את השאלות המביכות ביותר, במאמץ לפתור את החידה ששמה ליובאוויטש. הסברתי לרבי כי יותר משנה חלפה מאז התחלתי לנסות ולהבין את התנועה, וכי באתי אליו עם וידוי בפני לא הצלחתי להבין. האם יתנגד לכך שאתחיל את הריאיון בשאלה על אופיו של החסיד?

הרבי חייך ואמר לי להתחיל. כמו מקודם, אני אדבר אנגלית, אך הוא יענה בידיש.

"האם אין בעובדה שהחסידיים פונים אל הרבי כמעט לפני כל החלטה בחייהם - סימן לחולשה, שלילת הדבר היחיד העושה את האדם לאדם - בחירתו החופשית?"

תשובת הרבי באה בלי כל היסוס, כאילו טיפל כבר בשאלה זו מקודם. "אדם חלש מובס בדרך כלל על ידי הסביבה בה הוא מוצא את עצמו. אך החסידיים שלנו יכולים להישלח לכל סביבה, לא משנה עד כמה היא זרה או עוינת, והם דואגים לעצמם בתוכה. אז איך ניתן לומר שהחולשה היא המאפיינת

נספח 4 - מכתב של הרבי - מכתב של הרבי על הסיבה לחרדות - חוסר הרמוניה

ב"ה... תשכ"ה

הרב...

ברוקלין, ניו יורק

שלום וברכה:

הנני לאשר את קבלת מכתבך עם המצורף אליו, בו אתה כותב אודות בעיית החרדה החמורה שלך, ושואל לעצתי.

הדבר הטוב ביותר והיעיל ביותר לעשותו, במצב כמו שלך, הוא ללמוד ביסודיות את אותם חלקים ופרקים בספרים הקדושים שלנו, כמו "חובות הלבבות", שער הביטחון" וכדומה, שבהם נידונים הנושאים של השגחה פרטית וביטחון. כדאי לחקוק בזיכרון את אותם פרקים ופסוקים בתהילים אשר עוסקים בנושאים הללו, וכן מדרשים ופירושים של חז"ל עליהם. צריך ללמוד נושאים אלה בהעמקה, עד שהם יהפכו לחלק מהחשיבה של האדם. בצורה זו לא יישאר כל מקום פנוי לשום סוג של חרדה או דאגה, ובמילותיו של דוד המלך בתהילים "ה' לי, לא אירא. מה יעשה לי אדם!" (תהילים קיח, ו).

כפי שאתה יודע היטב, אמונה בהשגחה פרטית היא היסוד למונותאיזם אמיתי, נושא שמשמעותו עבורנו היא לא רק שהשם הוא אחד, אלא שישנה אחדות בכל הבריאה. במילים אחרות, לכל היקום ישנה ישות עליונה, שהוא לא רק בורא הכול, אלא הוא גם אדון הכול, אשר משגיח באופן מתמיד על כל פרט ממעשי ידיו. התוצאה הישירה מכך היא שלא יכולה להיות אפילו נקודה אחת בכל הסדר של העולם שהיא נפרדת מהישות העליונה, או אינה נתונה תחת שליטתו בצורה כלשהי. בו בזמן, ברור שהישות העליונה היא גם המקור לשלמות ולטוב [=וי"ו אחרונה בשורוק]. ולמרות שדברים רבים בעולם לא נראים מושלמים, ודורשים השלמה או שיכלול, לא יכול להיות שום ספק בכך שקיים סדר מושלם בעולם, ואפילו החלק הנמוך ביותר בסולם הבריאה, כלומר החפצים הדוממים, מראה שלמות וסימטריה נפלאה, כפי שאפשר לראות באטומים ובמולקולות של חומר לא אורגני.

לפיכך, המסקנה מוכרחה להיות שאפילו אותם דברים שדורשים השלמה, אף הם מהווים חלק מסדר מושלם זה, והנם נחוצים עבור המימוש של הטוב, והדברים הללו מוסברים באריכות בתורת החסידות. עוד מוסבר שם שכדי שהאדם יוכל להשיג שלמות, נחוץ גם שתהיה לו ההרגשה שהוא לא רק מקבל ונהנה מסדר אלוקי זה, אלא הוא גם משחק תפקיד פעיל בכך שהוא תורם לזה.

למעשה, בלשון חכמינו, זיכרוןם לברכה, לאדם ישנה היכולת והאפשרות להיות "שותף לבריאה" (שבת י, א). זוהי הסיבה לכך שהרבה דברים הושארו בעולם באופן שגויר לאדם מה לשפר ולהשלים.

ברצוני להעיר הערה נוספת – וגם זה חיוני עבור שלווה הנפש שלך – שבאמת אין שום יסוד לחרדה בשום זמן, וכפי שאתה בעצמך הזכרת במכתבך, שאתה לא מוצא לכך שום סיבה. ואפילו באותם מקרים שאתה חושב שאתה יודע את הסיבה לחרדה שלך, הסיבה הזאת היא ללא ספק דמיונית, או לפחות לא הגורם האמיתי. שכן, הגורם האמיתי הוא שחיי

נספח 4 - מכתב של הרבי - מכתב של הרבי על הסיבה לחרדות - חוסר הרמוניה

היומיום של האדם אינם בהרמוניה מלאה עם המציאות האמיתית של היהודי. במקרה כזה, בלתי אפשרי שלא תהיה הרגשה מביכה שנראה שאיכשהו הדברים לא מסתדרים, וחוסר ההרמוניה הזה הוא שנמצא ביסודה של החרדה, והוא קיים באופן פרופורציוני לאי-ההתאמה בין דרך החיים שלו ל'אני' הטבעי האמיתי שלו.

כל אחד מכיר בכך שהחרדה קשורה בנפש. אבל במקרה של יהודי, מה שמכונה 'הנפש' היא לאמתו של דבר הנשמה. ישנם יהודים בעלי נשמה רגישה באופן מיוחד, ובמקרה כזה חוסר ההרמוניה שהוזכר למעלה עלול ליצור חרדה גדולה עוד יותר, ואפילו חריגות עדינות ו"קלות" עלולות לגרום לכך. אבל אפילו במקרה של נשמה מן השורה ששייכת ליהודי הממוצע, חרדה מסוימת מוכרחת להיווצר באופן בלתי נמנע אם ישנו כישלון בקיום המצוות הבסיסיות.

ייתכן מאוד שלאמור למעלה יש נגיעה למצב שלך. ואם זה כך, אזי כל מה שנחוץ הוא ליישר את העניינים ולהביא את חיי היומיום של האדם ואת התנהגותו לידי הרמוניה מלאה עם המהות של הנשמה, על-ידי דבקות מוחלטת בתורה ובמצוות. או-אז ייעלמו הסימפטומים מעצמם.

נחוץ להזכיר גם שבמקרה שלך, כאשר העמדה שלך נותנת לך מידה רבה של השפעה על אלה שמסביבך, ההשפעה שלך מוכרחת להיות חלק בלתי נפרד מהחיים ההרמוניים שלך, ולכן זה חיוני שגם ההשפעה שלך תהיה בהרמוניה עם התורה במידה המלאה ביותר.

אני מציע גם שתבדוק את המוזוות בביתך, וכן את התפילין שלך, ושלפני שאתה מגיח תפילין בכל יום חול בבוקר, תפריש מטבע קטנה לצדקה.

בתקווה לשמוע ממך בשורות טובות ביחס לכל הנושאים שנידונו למעלה,

בברכה,

[חי"ק]

נ.ב: בקשר לבקשה להיפגש אתי אישית, עקב המאורע של שנה זו [אבלות אחרי אמו של הרבי, הרבנית חנה נ"ע, נסתלקה בו' בתשרי תשכ"ה], לוח הפגישות תפוס עד מלוא היכולת, ולמשך תקופה ארוכה בעתיד. אבל בעצם, זה בכלל לא נחוץ עבורך לטרוח ולבזבז זמן כדי לראות אותי באופן אישי, מכיוון שכל מה שאני יכול לומר לך הוא מה שכבר כתבתי לך למעלה.

נספח 5 - תזכורות הרמוניות: לתלמידות

- אני מחוברת לרבי ו'לוקחת' אותו אתי לכל מקום.
- אני מרגישה בטוחה כאשר אני שייכת לרבי ולעניינים שלו.
- אין בי בושה לחזור ולהיות מה שאני באמת.
- יש בי כוח!
- החיים הם התמודדות. זו הרגשה נהדרת להצליח 😊
- הרבי אוהב אותי היכן שאני כעת. זה נותן לי כוח להתקרב אליו.

- אני מחוברת לרבי ו'לוקחת' אותו אתי לכל מקום.
- אני מרגישה בטוחה כאשר אני שייכת לרבי ולעניינים שלו.
- אין בי בושה לחזור ולהיות מה שאני באמת.
- יש בי כוח!
- החיים הם התמודדות. זו הרגשה נהדרת להצליח 😊
- הרבי אוהב אותי היכן שאני כעת. זה נותן לי כוח להתקרב אליו.

- אני מחוברת לרבי ו'לוקחת' אותו אתי לכל מקום.
- אני מרגישה בטוחה כאשר אני שייכת לרבי ולעניינים שלו.
- אין בי בושה לחזור ולהיות מה שאני באמת.
- יש בי כוח!
- החיים הם התמודדות. זו הרגשה נהדרת להצליח 😊
- הרבי אוהב אותי היכן שאני כעת. זה נותן לי כוח להתקרב אליו.

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני, המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 22

נושא השיעור
'פתוחים' או 'סגורים'?

נספח 6 - כרטיס אישי

זכרי!

זכרי!

זכרי!

זכרי!

זכרי!

זכרי!

נושא השיעור
לשרוק על העולם

נספח 1 - שאלון מודעות עצמית

א	ב	ג
1. אני בקניון עושה קניות עם חברי. עוד מעט שקיעה. אני נזכרת שלא התפללתי מנחה.	היית מעדיפה להיות לבד או עם חברים? (סמך X)	אני מוצאת לי חברים? (סמך X)
2. אני רואה שיעור ועוד חברות קוננות מנג' נמוך ורחב.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
3. הריהוט בבית שלנו די ישן.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
4. בהפסקת 10 כולנו אוכלות את הסנדוויצ'ים בפרוזדור. מפטפטות כמו כן עד אחרי הצלצול וכשרואות את המורה - טסות לכיתה.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
5. בכיתה מזכירים לפעמים שמות של זמרים שאני לא מכירה.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
6. יש בשכונה שלנו שיעורי חסידות לנשים ובנות - זה מעניין אותי אבל כמעט שאין שם בנות, רק נשים.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
7. נהיה מקובל אצלנו בכיתה לצאת למסעדה מדי פעם, בימי הולדת וכדומה.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
8. שכנה שאלה אותי אם אני חרדים.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)
9. השכנה הביאה לאחיי שלי לשחק עם אקורדיון תמונות של חיות. יש שם גם חיות שמאות.	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)	אני מרגישה שיש לי חברים? (סמך X)

כיתה ח' יש לי ביטחון - אני שייכת!

אני המשפחה והחברה

נושא משנה - שליחות

נספחים

שיעור 23

נושא השיעור
לשרוק על העולם

נספח מס' 2 - דף תשובון

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
א									
ב									
ג									

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
א									
ב									
ג									

נושא השיעור
לשרוק על העולם

נספח 3 - טבלת חישוב נקודות:

קיבלת בין 7 ל - 14 נקודות?

הגיע הזמן שתגלי את הכוחות הטמונים בך! חשוב לך מה יגידו עלייך, מעסיק אותך איך את נראית בעיני אחרים ויש בך פחד להיחשב מוזרה. חבל על הכוחות שלך... ברגע שתביני מי את ומה את באמת, תקבלי את האומץ ותתחילי לצפצף על העולם!!!

קיבלת בין 15 ל - 23 נקודות?

את על המסלול, אבל קצת יותר ביטחון עצמי לא יזיק... תחשבי על זה: את מקושרת לרבי, יש לך מה שאין לרוב העולם, אז מה את מתייחסת לכל איזו הרמת גבה?? תחשבי איזה כיף להסתובב בביטחון מלא במי שאני ובלי לחץ מהסביבה. את מוזמנת...

קיבלת בין 24 ל - 27 נקודות?

אשריך! ההופעה שלך וההתנהגות שלך משפיעות על הסביבה. לגמרי! תהיי בטוחה בכך. עכשיו יש לך עבודה: להקרין את זה כל כך חזק עד שכל הסביבה תקבל כוח ואומץ. הרבי אתך וכולנו אתך! החיוך שלך הוא מה שידרבן אחרות להצטרף למהלך...

שאלה 1	א-	1 נק', ב- 2 נק', ג- 3 נק'.
שאלה 2	א-	3 נק', ב- 2 נק', ג- 1 נק'.
שאלה 3	א-	2 נק', ב- 1 נק', ג- 3 נק'.
שאלה 4	א-	2 נק', ב- 3 נק', ג- 1 נק'.
שאלה 5	א-	3 נק', ב- 1 נק', ג- 2 נק'.
שאלה 6	א-	1 נק', ב- 3 נק', ג- 2 נק'.
שאלה 7	א-	1 נק', ב- 2 נק', ג- 3 נק'.
שאלה 8	א-	3 נק', ב- 2 נק', ג- 1 נק'.
שאלה 9	א-	1 נק', ב- 2 נק', ג- 3 נק'.

נושא השיעור לשרוק על העולם

נספח 4 - התוועדות עם הרבי

יד. וכידוע הסיפור⁵¹ מה שנפעל אצל יהודי שגר בעיריה אמריקאית, כתוצאה מזה שעבר שם כחור עטור זקן ופאות וציציות גלויות, וכאשר הלה התעניין למוצאו של הכחור הנ"ל, האם הוא מפולין, גליצ' או אוקראינה, אמרו לו, שהוא א' מה"באסטאניענס"⁵²...

— במדינה זו נחשבים ה"באסטאניענס" כאלה שאין למעלה מהם, כמו שאצל בני", להבדיל, ישנו הענין ד"ויבול גו' להקידוש"⁵³. ומה גולה הפתעתו לשמוע שגם הכחור הנ"ל הוא "באסטאניען", ואעפ"כ, הולך הוא עטור פאות וזקן שלם, וציציותיו גלויות, ומדבר הוא — באנגלית רהוטה... — אודות ענינים של יהודא עילאה ויהודא תתאה!...

— מה זה יהודא עילאה ויהודא תתאה, לא היו יכולים להסביר לו: הוא הבין רק שכיון ש"באסטאניען" מדבר על זה, ובשפה האנגלית, וללא שגיאות... הרי זה בודאי ענין נעלה ביותר שבשכל זה יצטרך לעבור מי ידע כמה מוסדות עד שיוכל להבין זאת! — ואכן, לא היו זה רחוק מן האמת, אלא, בצד הימני, ולא בצד השמאלי...

וענין זה פעל עליו: לכל לראש הרוח ה"משולח" שהגיע לאחר הכחור — שהלה הוסיף לו עוד כמה דולרים; ועוד זאת, שלאחרי כן היו יכולים לפעול עליו בנוגע לכשרות, ולאחרי כן — "לאט לאט" אגרשנו⁵⁴ — גם בנוגע לענינים נוספים של מצוות מעשיות. וסביר להניח שהכחור הנ"ל שגם לכל זה — אינו יודע מזה עד היום!

הכחור הנ"ל שהלך ברחוב באופן בלתי מסודר — כנראה בגלל שהיו חם, וגם נשבה רוח שפירה את פאותיו וציציותיו כן — היה זה אצלו מצד בסטנות...

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הפסיק, וסיפר בכת-שחוק:]

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, שבעיר פטרבורג התגורר גביר גדול, ושמו שמואל מיכל טרייניץ⁵⁵. היה לו עסק עם שרי המלוכה, ובכלל היה מסודר מטבעו, ונוסף לכך היה בעל מרה-שחודה, ובמילא, היה מדייק שלבושיו יהיו מכופתרים, כל כפתור בתוך הנקב המתאים אליו...

פעם הגיע לשם ר' מיכאל בלינער ("מיכאל דער אַלטער")⁵⁶, כדי להשתדל לטובתו של כחור שהיו צריכים לשחררו מעבודת הצבא ("פרייזור"), שתמורת זה יוכל ללמוד תורה, ובמילא, הוצרך רש"מ טרייניץ לילך עמו לא הפריצים שהיו יכול לפעול בדבר.

בלכתם היו צריכים לעבור ברחוב הראשי של פטרבורג-לינינגרד. ר' מיכאל היה מהלך בפטרבורג באותו אופן כמו שהיה הולך בליובאוויטש... וכנראה שעמד עדיין לפני התפלה, וזה עתה סיים לקיים מ"ש בשו"ע⁵⁷ בנוגע להכנה לתפלה, ובמילא, לא היו הכפתורים רכוסים כדבעי.

פנה אליו טרייניץ ואמר לו — מתוך זהירות, כיון שהתירא שלא "ירד" עליו ("ער זאָל אים ניט אַראָפּפֿאַרן")... — ר' מיכאל! כיון שהולכים אנו ברחוב הראשי, שהי נקרא "ניעווסקי פראָפּעקט", אולי היה כדאי שתרכסו את הכפתורים. — נעץ בו ר' מיכאל מבטו, והפסיר: "געוואָלד ר' שמואל מיכל, איך וואָס איר ליגט"...

הכחור הנ"ל שהלך ברחוב — לא היה מונח בעיניו אלו, הוא חשב אודות ענינים אחרים; ואותו יהודי שהסתכל מהחלון, לא ידע מכל הענינים, ומה שהצטייר אצלו ("דאָס וואָס אים האָט זיך אָפּגעשפּיגלט") — הרי זה מה שהי קשור להרהור תשובה שהי שייך אליו באותו יום, וכך זכה הכחור לפעול על יהודי מבלי ידיעה!

וע"ד שמצינו בצדקה גשמית שיש מעלה יתירה כאשר "לא ידע למי נתן, ולא ידע העני ממי לקח"⁵⁸, וכן הוא גם בצדקה רוחנית, כבדו"ד, שהכחור לא ידע על מי פעל, והיהודי שהביט מן החלון לא ידע מי פעל עליו; הוא רק ראה שמתהלכת איזו בריי פראית ("עפעס אַ ווילדע בריי") שאינו יודע מניין היא ואיזה ברכה מברכים עלי... ואעפ"כ נפעל הענין שהיו צריכים לפעול עליו, ואי אפשר לדעת כיצד ישפיע הדבר על בניו ובני בניו, פירותיהם ופירות פירותיהן עד סוף כל העולם.

(התוועדות ר"ג תמוז תשט"ו)

נושא השיעור לשרוק על העולם

נספח 5 - "לשרוק על העולם" - התוועדות עם הרבי - למורה

הקשים כגידיים", אלא לומר להן "בלשון רכה" - להסביר להם את הטוב שבתורה, גם שעל ידה נעשה טוב גם בגשמיות. - פעם היו העלמות והסתרים בעניין זה, אבל עתה התבטלו ההעלמות וההסתרים, שהרי הכל רואים שכדי שההנהגה בין אדם לחבירו תהיה כראוי, ללא גניבה וגזילה וכו', הרי זה רק על ידי חינוך דתי, כפי שמודים אפילו גוים, ומכל-שכן שיהודים צריכים להבין זאת. על ידי חינוך דתי מונעים אחר כך מחלוקת בינו לבין היצר-הרע, בין איש לאשתו, בינו לבין העולם, ונעשה מאושר ברוחניות ובגשמיות - כפי שכולם הגיעו כבר לידי הכרה שכדי לחיות חיים מאושרים בגשמיות, הרי זה רק על ידי אורח-חיים של דת וחינוך דתי.

כיצד משפיעה על העולם ההנהגה האישית שלנו

לא להתפעל מהעולם?

ב. ידוע הסיפור אודות הר' נחום, נכדו של רבינו הזקן, שרבינו הזקן ביקש ממנו שיסכים לעשות טלאי על גבי ה"קאָטניקע" (בגד עליון) שתפרו לו עבור חתונתו, והבטיח לו עבור זה "עמי במחיצתי".

וטעם הדבר שרבינו הזקן הבטיח לו עבור זה "עמי במחיצתי" - אף שגדלה ביותר מעלתה של הבטחה כזו (כמובן מדברי הגמרא בנוגע לשמואל ושאל) שלא לפי ערך כלל לעשיית טלאי על מעיל פרוה של יחיד - כיון שרבינו הזקן רצה שפעולה זו תהיה התחלת שבירת הקליפה בעניין זה, שהיתה אז בתוקף צמיחתה.

ג. והנה, שליטת הקליפות משתנה מזמן לזמן, כך שיכול להיות שבמקום פלוני ובזמן פלוני יהיה תוקף הקליפה בעניין של פנימי או בעניין של מקיף, ואילו בזמן שלאחר זה או במקום אחר יהיה תוקף הקליפה בעניין אחר.

ועל דרך שמצינו חילוקים בעניין זה אצל בני-אדם:

מדוע קשה לעמוד מול הנחות העולם ולא

להתפעל מהן? (2 סיבות)

ובהקדים המבואר בכתבי האריז"ל שהנשמות עתה אינם נשמות חדשות שיורדות לעולם בפעם הראשונה, אלא נשמות שכבר היו בעולם, אלא שירדו עוד הפעם כדי להשלים עניינים מיוחדים, ובעניינים אלו צריכה להיות העבודה באופן של "זהיר טפיל". וזהו שבנוגע לעניינים המיוחדים שצריכים להשלים - נעמד היצר-הרע בתוקף, וצריכים לנהל נגדו מלחמה קשה, מה שאין כן בנוגע

- נספח הרחבה על הנחות העולם (להתייחס למודגש) א. כתיב "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", ואיתא במכילתא והובא בפירוש רש"י: לבית יעקב - אלו הנשים, תאמר להן בלשון רכה, ותגיד לבני ישראל - אלו האנשים, דברים הקשים כגידיים.

והנה, החילוק בין האנשים לנשים אינו אלא באופן האמירה, אבל תוכן הדברים ("וואָס צו זאָגן") הוא לאנשים ונשים בשווה. אותם הדברים שצריכים לומר לאנשים - אותם הדברים צריכים לומר גם לנשים, ללא פשרות; החילוק הוא רק באופן האמירה, והיינו, שכיון שיש אפשרות לומר את הדברים בשני אופנים: בלשון של פקודה, ובאם לאו וכו', או בלשון רכה, בצד הטוב - צריכים לדבר בצד הטוב.

וזהו גם החידוש של תורת החסידות לגבי תורת המוסר - שתורת המוסר מסבירה עד כמה "רע ומר עזבך את ה'", ואילו תורת החסידות מבארת את יוקר מעלתו של יהודי:

לכל יהודי יש נשמה שהיא "חלק אלקה ממעל (וכפי שמוסיף אדמו"ר הזקן בתניא) ממש" - הן אצל בני ישראל והן אצל בנות ישראל,

וכשם שלבני ישראל אמר הקב"ה "אנכי הוי' אלקיך", באמרו זאת בלשון יחיד, היינו, שלכל אחד מבני ישראל נאמר "אנכי הוי' אלקיך", כוחך וחיותך - כן הוא גם בנוגע לבנות ישראל, שלכל אחת מבנות ישראל אומר הקב"ה "אנכי הוי' אלקיך", כַּחֲךָ וְחַיִּיתְךָ,

וכיון שבני ישראל מאוחדים עם הקב"ה, הרי כשם שאצל הקב"ה לא שייך חלוקה לחלקים, שהרי גם החלק הוא ככולו, כמו כן גם אצל בני ישראל - הן בני ישראל והן בנות ישראל - לא שייך חלוקה לחלקים, כך, שכל בן ובת ישראל צריכים להיות יהודי שלם, עם תורה שלימה, ללא פשרות,

- אין שום הצדקה ("רעכט") לעשיית פשרות, ומה גם שיש בזה משום "עינו רעה בשל אחרים", שכן, לעצמו נוטל את התורה כולה, ואילו לזולת אינו מספר על כל האושר, כי אם חצי תורה בלבד -

וכיון שכן, אין לעשות קולות ופשרות, אלא צריכים לחטוף ("אַרייננאַפֿן") כל מה שיכולים; במקום שיכולים לחטוף וללמוד לימודי קודש שלש שעות - אין להסתפק בשתי שעות, ובמקום שיכולים לחטוף ארבע שעות - אין להסתפק בשלש שעות; צריכים לחטוף מה שיכולים, ולא לוותר על שום דבר.

יכולים לדבר באיזה שפה שרוצים, אידיש או אנגלית וכיו"ב, אבל תוכן הדיבור צריך להיות תורה שלימה ויהדות שלימה, ללא פשרות.

אלא, שבנוגע ל"בית יעקב אלו הנשים" אין לדבר "דברים

נושא השיעור לשרוק על העולם

נספח 5 - "לשרוק על העולם" - התוועדות עם הרבי - למורה

ובנוגע לענייננו:

לא מדובר כאן אודות התחרות והתעלות ("איבערשטייגן") על חבירו בנוגע להוצאת בניו לתלמוד תורה, לשלחם לשיבה טובה יותר, באופן של "זה א-לי ואנוהו",

- בגלל הוצאות בעניינים אלו לא נופלים לחובות, כדאיתא בגמרא "כל מזונותיו של אדם קצובין לו מראש-השנה ועד יום-הכיפורים חוץ מהוצאות שבתות והוצאות יום-טוב והוצאות בניו לתלמוד תורה"; מהוצאות אלו לא באים במיצר ודוחק, וגם אם נעשה מצב של מיצר ודוחק, הרי זה רק לפי שעה, שהרי הקב"ה אומר "לוו עלי.. ואני פורע"

אלא המדובר הוא אודות התעקשות להשיג את השכן ביריקה ("איבערשפייען")... שהיריקה שלו תגיע ממזרח למערב, ובמערב גופא - תגיע רחוק יותר ובעומק יותר מזו של השכן!... וגם אם הבעל הוא "מורם מעם", ואינו יודע מה נעשה מאחורי הדלת של השכן - דואגת האשה לספר לו על כך, בעת ארוחת הערב, בבוקר וכו', ועד שגם אצלו מתקבלת ההנחה שכדאי מסירת-הנפש, עד כדי הלואה - להיות "עבד לזה לאיש מלוה", מבלי לידע מניין יחזיר את ההלוואה - בשביל רהיטים, כפי שנקרא בשפת המדינה "פורניטשער"...

- מה שמצינו בגמרא שצריך להיות "כלים (כלי בית) נאים", מבואר בזה שהכוונה היא למצוות, אבל, במדינה זו ישנו ענין שניתן לו שם של גוים ("אויף גו'איש"): "פורניטשער" -

ה"פורניטשער" שלו צריכים להיות עם כל הדקדוקים: לא רק הצבע, ולא רק הגודל, הרחוב והקומה, אלא גם מין העץ שממנו יוצרו רהיטי הבית, ועוד זאת - והיא העולה על כולנה - שהכול ידעו שרכשו אותם במקום כזה שבו התשלום יקר יותר ב-500 דולר!...

- בכלל לא נוגע כיצד נראים כלי הבית; צריכים רק לראות את ה"חותם" המוטבע עליהם, שבו צוין רחוב פלוני ומקום פלוני, שכולי עלמא ידעי ששם פושטים את העור... בשביל השם והייחוס בלבד!

בשביל זה כדאי לירד לחיי עצמה ("דערגיין זיך די יאָרן") ולירד לחיי של הבעל, שיחסר להם בעניינים עיקריים - ולו רק שהשכנה תהיה חייבת להודות ש"יריקה" זו ("די שפאַייעכץ") אכן הגיעה רחוק ועמוק יותר...

מה הסכנה האישית שבהתפעלות מהעולם?

מבחינה גשמית ומבחינה רוחנית

ומובן, שכתוצאה מהנהגה זו - מלבד זאת שסוף-כל-סוף פוגע הדבר בבריאות הגוף, ועדיין לא מדברים אודות בריאות הנשמה... - בל ימלט שלא יחסר בכל הדרוש להוצאות עבור

לעניינים שכבר השלימו בגלגול הקודם, והחויב בהם אינו אלא מצד זה שנמצאים עוד הפעם בעולם - לא נעמד היצר-הרע בתוקף כל כך.

וכמו כן יש בכל מדינה ובכל תקופה העניין המיוחד שבו היא התגברות הקליפה במדינה זו ובתקופה זו.

ד. ובשייכות למדינה זו, ובפרט בשנים האחרונות - זהו בזבוז יתר על הוצאות הבית, ולא עבור עניינים פנימיים, כמו אכילה ושתיה, אלא עבור עניינים חיצוניים, כמו לבושים וכלי הבית, היינו, שבשביל יופי וקישוט חיצוני של הבית מוציאים כספים גדולים הרבה יותר מן המדה.

- עניין זה יש לו שורש בקדושה, שהרי מצינו בגמרא חולין כיצד צריכה להיות הנהגת האדם בנוגע לאכילה ושתיה ולבושים וכבוד אשתו ובניו, ואם כן, הרי זה ענין שיש לו מקום גם בקדושה. וכאשר הקליפה נתפסת לעניין שיש לו איזה אחיזה בקדושה, אזי קשה ביותר להתגבר על זה.

ועד לשינוי שנעשה בעניין זה בשנים האחרונות ממש - שגם אלו שאינם ביכולת לגמרי, נכון בעיניהם להצטמצם בכל העניינים כולם, בענייני צדקה, בענייני אכילה ושתיה וכו', מלבד בנוגע לעניינים שבהם חוששים מפני מראית העין מה יאמרו הבריות... בעניינים אלו אין שום הגבלות. לא מתחשבים כלל עם היכולת והאפשרויות שלהם - לא רק בנוגע לכסף מזומן בפועל - ולו רק כדי להתחרות ולהתעלות ("איבער-טאַנצן") על השכן או השכנה, שהילד שלו יוכל להתפאר בפני שאר הילדים בנוגע לעניינים של מה בכך.

מדובר אודות עניינים שלא זו בלבד שאינם נוגעים ל"פנימיות", אלא אדרבה, הם מקלקלים לפנימיות, אבל אף על פי כן, הוא צריך להעמיד את עצמו במעמד ומצב כזה שיישא חן בעיני ה"בריות" - "בריות בעלמא" (כלשון רבינו הזקן), שאין להם שום מעלות מלבד העובדה שנבראו על ידי הקב"ה, ובלשון הגמרא "לך ואמור לאומן שעשאני כו'".

- סיפרתי פעם אודות דודי שהיה בקי גדול ולמדן גדול כו', אלא שגרם מזלו (שהרי אמרו חז"ל "בני חיי ומזוני לא בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא") ונתמנה לרב באחת המושבות ("קאָלאָניעס") ברוסיה, ופעם אחת בא אליו אורח מבני המושבות וסיפר לו אודות סדר ההנהגה בבית-הכנסת שלהם בנוגע לבחירת גבאי ועומד בראש, שאחת הבחינות לכך היא, שהמועמד יושב בקיר המזרחי (שהרי הגבאים צריכים לישב ב"מזרח"), ומראה את "גודל מעלתו", שבכוחו לתת יריקה כזו שתגיע ותידבק בקיר המערבי... זהו סימן שיש בו "שלימות" שאין לאחרים, ולכן ראוי הוא שיבחרוהו לתפקיד ומינוי זה.

נושא השיעור לשרוק על העולם

נספח 5 - "לשרוק על העולם" - התוועדות עם הרבי - למורה

יפטר מבן סורר ומורה, ויהיה לו בן שיגדל לתהילה לשם ולתפארת.

איזו השפעה שלילית עלולה להיות ח"ו להתפעלות שלנו מהעולם?

אבל מה שבהכרח לתקן, הרי זה העניין האמור - שכאשר מתבוננים רואים שהוא הורס את הציור של רוב האברכים הנשואים שיוצאים לעולם - שמצד זה שמונחים ב"הנחות העולם", בהכרח שאצלו יהיה טוב יותר מאשר אצל השכנה, מבלי להתחשב במצב שלו ובמצב של השכנים, ועל פי רוב מתנהגים בזה "לחומרא", שאם רק מתעורר ספק שיש לשכן דבר פלוני, מחליטים שמסתמא יש לו, וממילא, צריך הוא "כפלים לתושייה..."

מה ירוויח היהודי שיבחר לא להתפעל מהעולם ולא לשקוע בהנחותיו?

וכאשר יפעל על עצמו לשנות גישה זו מעיקרא - אזי יעזור השם יתברך שיצליחו לבטל קליפה זו, ואז ייתן השם יתברך שתהיה הרחבה בענייני קדושה, ובמילא תומשך הרחבה גם בענייני העולם, היינו, שתהיה "דירה נאה וכלים נאים" ברוחניות, וגם דירה נאה וכלים נאים כפשוטם, בפועל, אלא שיהיה זה ללא קשיים וללא הלוואות כו', "מידו המלאה הפתוחה הקדושה (ובמילא גם) והרחבה".

(מהתוועדויות ש"פ עקב ה'תשט"ז וכ"ף כסלו ה'תשי"ז.
תורת מנחם כרכים יז, עמ' 152-153; ח"י עמ' 285-289)

ענייני קדושה, ועד להוצאות עבור חינוך הבנים והבנות, שיוכלו לתת להם חינוך הכשר, מבלי הבט על כך שבצד שלעומת-זה נותנים חינוך בחנם, "אסיא דמגן במגן", שכן, חינוך זה הוא לא להשם ולא לתורתו, ואילו בנוגע לכל העניינים הקשורים עם קדושה, איתא בזהר שצריכים לשלם עבורם כסף; כך קבע הקב"ה בעולם, והוא גם נותן את הכסף הדרוש כדי שיוכלו ליישם זאת.

ה. ובכל הקשור לעניין זה, יש להתחיל מ"עקרת הבית", על מנת לשנות את סדר ההנהגה בבתים ("איבערשטעלן די הייזער") - ו"לא בשמים היא", ואין זה קשור עם מסירות נפש - על ידי עריכת סדר מסודר באופן ניהול הוצאות הבית: לכל לראש צריכים לידע את כמות הכסף שישנו במזומן, ונוסף לכך, להעריך מה שניתן להשיג בכוחות הגלויים, ובליט ברירה - יכולים להתחשב גם בכוחות הנעלמים, כוח היכולת. ואז - לאחר שמחשבים כיצד מתפרש הדבר בדולרים - יש להפחית את כל הדרוש לעניינים חיוניים, היינו עניינים של קדושה,

וכאשר יישאר משהו - הנה לכל לראש צריכים לזכור שמה שאסור אסור, ומה שמותר לא צריך ("וואָס מ'טאָר ניט - טאָר מען ניט, און וואָס מ'מעג - דאַרף מען ניט");

אלא שישנם עניינים שבהם אומרים ש"דיברה תורה כנגד יצר הרע", ואף על פי כן, גם בעניינים אלו מקבלים אחר כך "פסק" - כמבואר במדרשי חז"ל בטעם שנשמכה פרשת בן סורר ומורה לפרשת יפת תואר, שאף על פי שלא דיברה אלא כנגד יצר-הרע, שאם אין הקב"ה מתירה ישאנה באיסור, מכל מקום, אם נשאה סופו כו', ולכן עליו לשוב בתשובה, וממילא

קישור לוידאו העשרה למורה:

<http://www.chabad.info/newvideo/video.php?id=3834>